



REPUBLIKA HRVATSKA  
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

**GRAD RIJEKA**

**Gradonačelnik**

KLASA: 024-02/23-01/22-33

URBROJ: 2170-1-15-00-23-44

Rijeka, 24. 2. 2023.

Gradonačelnik je 24. veljače 2023. godine donio sljedeći

### **z a k l j u č a k**

1. Utvrđuje se Nacrt prijedloga Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine, u predloženom tekstu.

2. Utvrđuje se Nacrt prijedloga Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine, u predloženom tekstu.

3. Radi osiguranja informiranja i sudjelovanja javnosti, sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine" broj 25/13, 95/15 i 69/22), Nacrt iz točke 1. ovog zaključka prosljeđuje se na savjetovanje s javnošću u trajanju od 30 dana.

4. Zadužuje se Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem da u suradnji s Uredom Grada osigura provedbu točke 3. ovoga zaključka.



**GRADONAČELNIK**

*Marko Filipović*  
**Marko FILIPOVIĆ**

#### **Dostaviti:**

1. Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam,  
ekologiju i gospodarenje zemljištem,

n/r dr.sc. Srđana Škunce, Ede Rumore,  
Srđana Kosovca, Jasne Poropat

2. Ured Grada, n/r Verene Lelas Turak  
i Vesne Labudović-Maržić



**REPUBLIKA HRVATSKA**  
**PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA**  
**GRAD RIJEKA**

**Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam,  
ekologiju i gospodarenje zemljištem**

KLASA: 350-01/23-03/7

URBROJ: 2170-1-01-00-23-1

Rijeka, veljača 2023.

**MATERIJAL**

**Gradonačelniku na donošenje**

- PREDMET: I. NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE RAZVOJA URBANE  
AGLOMERACIJE RIJEKA ZA FINACIJSKO RAZDOBLJE 2021. – 2027.  
GODINE**
- II. NACRT PRIJEDLOGA AKCIJSKOG PLANA ZA PROVEDBU  
STRATEGIJE RAZVOJA URBANE AGLOMERACIJE RIJEKA ZA  
FINACIJSKO RAZDOBLJE 2021. – 2027. GODINE**

**Izradili:**

**Srđan Kosovac, dipl. iur.**

**Jasna Poropat, dipl. iur.**

**Pročelnik:**

**Dr. sc. Srđan Škunca, d.i.a. i g.**



## OBRAZLOŽENJE

### I. Nacrt prijedloga Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 147/14, 123/17 i 118/18) - u daljnjem tekstu: Zakon), **strategija razvoja urbanog područja** utvrđena je kao planski dokument politike regionalnoga razvoja u koje još spadaju Strategija regionalnoga razvoja Republike Hrvatske i županijska razvojna strategija (članak 11.). Zakonom je određeno također da se planski dokumenti politike regionalnoga razvoja donose u skladu s financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije, a polazišta za izradu planskih dokumenata regionalnoga razvoja jesu nacionalni razvojni dokumenti i prostorni planovi (članak 11. stavak 3.).

Nakon osnivanja Urbane aglomeracije Rijeka, 2015. godine, njezino djelovanje odvijalo se sukladno *Strategiji razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2016.-2020. godine*, donesenoj na Gradskom vijeću grada Rijeke u ožujku 2017. godine.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU u srpnju 2021. godine donijelo je Smjernice za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine (u daljnjem tekstu: Smjernice) kojima su utvrđeni kriteriji i postupci uspostave urbanih područja, postupak strateškog planiranja održivoga urbanoga razvoja uključujući i metodologije izrade te procedure pokretanja i donošenja strategije razvoja urbanih područja, kao i dokumenata u cilju praćenja njihove provedbe i vrednovanja. Sukladno Smjernicama i stvarnom interesu za uključivanjem u Urbanu aglomeraciju Rijeka iskazanom tijekom razdoblja 2016.-2020., Grad Rijeka je predložio izmjenu obuhvata UA Rijeka na način da se aglomeraciji priključe općine Matulji, Omišalj i Jelenje i grad Bakar. Donošenjem Odluke o ustrojavanju Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027., Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU je 17. prosinca 2021. godine potvrdilo proširenje UA Rijeka s ranijih deset na četrnaest članica.

Gradonačelnik Grada Rijeke 1. veljače 2022. godine donio je Odluku o osnivanju Koordinacijskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine, a koje čine gradonačelnici i načelnici svih gradova i općina u sastavu UA Rijeka te čija osnovna zadaća je koordinacija izrade, izmjene i/ili dopune, donošenje, provedba i praćenje strategije. Prilikom održavanja konstituirajuće sjednice Koordinacije UA Rijeka, 7. veljače 2022. godine, gradonačelnici i načelnici potpisali su *Sporazum o suradnji tijekom izrade i provedbe Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine*. Sukladno Smjernicama, Sporazumom su utvrđeni okvirni sadržaj kao i osnovne faze izrade i provedbe Strategije razvoja, kako slijedi:

- a. Izrada analize stanja/SWOT analize te identifikacija potreba i potencijala;
- b. Definiranje posebnih ciljeva, usklađenih sa ciljevima iz hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja;
- c. Identifikacija strateških projekata te zajedničkih razvojnih projekata i izrada Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja;
- d. Provedba Strategije razvoja, tj. identificiranih projekata.

Gradsko vijeće Grada Rijeke donijelo je Odluku o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine (u daljnjem tekstu: Strategija) 31. ožujka 2022. godine.

Sukladno Zakonu i Smjernicama Gradonačelnik je 12. travnja 2022. godine donio Odluku o osnivanju Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine u koje su imenovani svi predstavnici članica UA Rijeka kao i širi krug dionika s područja obuhvata UA Rijeka. Osnovna zadaća Partnerskog vijeća kao savjetodavnog tijela je utvrđivanje prioriteta razvoja, predlaganje strateških projekata te njihove provedbe i praćenja.

Grad Rijeka kao grad središte urbanog područja i nositelj izrade Strategije ugovorio je uslugu izrade Strategije sa Riječkom razvojnom agencijom Porin d.o.o.. Nakon što je navedeni izrađivač isporučio dio Strategije „Analiza stanja“ zaključeno je kako je potrebno uložiti dodatni napor za

dovršenje izrade Strategije te je angažirana tvrtka Apsolon d.o.o. koja je preuzela dio posla koji je Porin d.o.o. dovršio te su nastavili izradu Strategije.

Sukladno Zakonu i Smjernicama, osnovana je Radna skupina za izradu Strategije u koju su imenovani predstavnici članica UA Rijeka, a čija zadaća je bila sudjelovanje u izradi Analize stanja. Tijekom izrade Analize stanja održane su tri radionice sa izrađivačem Strategije te je izrađena SWOT analiza koja je i ugrađena u Analizu stanja.

Zakonom i Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja ("Narodne novine" broj 121/15) utvrđena je obveza provođenja tri vrste vrednovanja i to:

- tijekom izrade Strategije (prethodno vrednovanje),
- tijekom provedbe i
- nakon provedbe Strategije,

a samo vrednovanje provodi se na načelima transparentnosti, jasne metodologije, nepristranosti i neovisnosti, vidljivosti i širenju rezultata te prethodno utvrđenoga planiranja vrednovanja. Gradonačelnik Grada Rijeke je 22. studenog 2022. godine donio Odluku o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine čiji privitak i sastavni dio je Plan vrednovanja kojim su određeni rokovi i način vrednovanja. Sukladno navedenoj odluci i planu Grad Rijeka je ugovorio provedbu prethodnog vrednovanja sa tvrtkom WYG Savjetovanje d.o.o. koja je izradila 1. Privremeno izvješće u kojem je analizirana i ocjenjena osnovna i SWOT analiza i utvrđene razvojne potrebe i potencijali te dane preporuke za poboljšanje istih. Isto tako Gradonačelnik je 23. studenog 2022. godine donio Odluku o imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije čija je osnovna zadaća usmjeravanje i nadziranje aktivnosti vezanih za vrednovanje. Sukladno ugovoru temeljem kojega tvrtka WYG Savjetovanje d.o.o. provodi prethodno vrednovanje, dužna je uspostaviti komunikaciju sa Upravljačkom skupinom i prezentirati im sve učinjeno u provedbi prethodnog vrednovanja kako bi se osigurala uspješna realizacija vrednovanja.

Tijekom izrade Nacrta Strategije, u periodu od listopada 2022. do veljače 2023. godine, održavane su sjednice i radionice Partnerskog i Koordinacijskog vijeća. Partnersko vijeće dalo je doprinos u kreiranju i detektiranju razvojnih potreba UA Rijeka, a Koordinacijsko vijeće odgovorilo je na razvojne potrebe predlaganjem projektnih prijedloga u vidu strateških i drugih projekata ugrađenih u ovaj Nacrt Strategije i Nacrt Akcijskog plana za provedbu Strategije.

U okviru Prve sjednice Partnerskog vijeća (4. listopad 2022. godina) održana je radionica strateškog planiranja čiji je cilj bio identificirati ključne razvojne potrebe i potencijale UA Rijeka te definirati prijedloge ključnih srednjoročnih razvojnih prioriteta i ciljeva te vizije razvoja.

Nalazi radionice, odnosno doprinosi članova Partnerskog vijeća korišteni su kao osnova za definiranje srednjoročnog strateškog pristupa razvoju UA Rijeka iz čega su proizašli vizija razvoja, prioriteti javnih politika i posebni ciljevi nakon što su isti usklađeni sa smjernicama Koordinacijskog vijeća. Na drugoj sjednici održanoj 14. prosinca 2022. godine članovi su upoznati s tijekom izrade Strategije, strateškim okvirom koji je izrađen temeljem komunikacije s ključnim dionicima, uvida u analizu stanja te ključnih potreba i strateških projekata koji se planiraju. Dan je pregled projekata koje su članice UA Rijeka prijavile kao strateške projekte za uvrštavanje u Strategiju, koje će kao indikativnu listu utvrditi Koordinacijsko vijeće na svojoj sljedećoj sjednici te informacija da će svi ostali projekti koji nisu naznačeni kao strateški biti uvršteni u Akcijski plan za provedbu Strategije sa ciljem da se financiraju iz drugih izvora. Također, od 28 članova Partnerskog vijeća, 26 ih je 20. veljače 2023. godine izrazilo pozitivno mišljenje na Nacrt Strategije i Nacrt Akcijskog plana za provedbu Strategije, a dva se nisu očitovala (Prilog I.).

Prva sjednica Koordinacijskog vijeća organizirana je u online formatu na kojoj je održana radionica strateškog planiranja u okviru kojeg je Koordinacijsko vijeće radilo na:

- definiranju srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala;
- definiranju i konkretizaciji posebnih ciljeva.

Nalazi radionice, odnosno doprinosi članova Koordinacijskog vijeća korišteni su kao osnova za definiranje srednjoročnog strateškog pristupa razvoju UA Rijeka iz čega su proizašli vizija razvoja, prioriteti javnih politika i posebni ciljevi. Na drugoj sjednici je predstavljena potreba faziranja strateškog projekta trgovačkog društva „Energo“ d.o.o. – Obnova toplinarstva grada Rijeke, koji je prijedlog Koordinacijsko vijeće jednoglasno prihvatilo. Također je prezentirana analiza prijavljenih

strateških projekata za Strategiju te je provedena rasprava o prijavljenim strateškim projektima članica UA Rijeka. U okviru treće sjednice je predstavljen status projekta Autotroleja „Jačanje sustava javnog prijevoza“ i prijedlog projekta za novo financijsko razdoblje, pri čemu su članovi Koordinacijskog vijeća jednoglasno prihvatili prijedlog da Autotrolej d.o.o. prijavi nastavak projekta u novom financijskom razdoblju. Također je prezentiran tijekom izrade Strategije te je u konačnici jednoglasno utvrđena indikativna lista od 40 strateških projekata, koja je uvrštena u Nacrt Strategije. Koordinacijsko vijeće je 20. veljače 2023. godine jednoglasno izrazilo pozitivno mišljenje na Nacrt Strategije i Nacrt Akcijskog plana za provedbu Strategije (Prilog II.).

Tijekom izrade Nacrta Strategije pratio je postupak ocjene o potrebi strateške procjene Strategije i njezinog utjecaja na okoliš koji je pokrenut 16. svibnja 2022. godine Odlukom o pokretanju postupka Ocjene o potrebi strateške procjene Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine. U navedenom postupku dobiveno je mišljenje Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije od 19. studenog 2022. godine da je za Strategiju potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu jer se ne može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe Strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, što je člankom 31. stavkom 5. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš temelj za pokretanje postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije. Međutim, nakon što je Partnersko vijeće UA Rijeka utvrdilo popis strateških projekata, u siječnju 2023. godine, Grad Rijeka je zatražio dodatno mišljenje Primorsko-goranske županije dopunjujući svoj zahtjev konkretnim strateškim projektima iz kojih je vidljivo da isti neće imati takvu vrstu utjecaja na okoliš što je Primorsko-goranska županija u mišljenju od 14. veljače 2023. godine gotovo u potpunosti prihvatila tražeći da se dostave dopune za jedan predloženi strateški projekt od strane Općine Kostrena te dva predložena strateška projekta od strane Općine Mošćenička Draga i Općine Klana. Nakon što navedene općine dopune predložene strateške projekte dodatnim podacima Primorsko-goranska županija će donijeti konačno mišljenje o obvezi provedbe Strateške procjene za Strategiju.

## **II. Nacrt prijedloga Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine**

Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja je provedbeni akt koji izrađuje grad središte urbanoga područja, u pravilu za razdoblje 2-3 godine, a koje je moguće povezati s proračunom te sadrži pregled glavnih mjera s pokazateljima rezultata, ključnim točkama ostvarenja, rokovima i nositeljima provedbe i procjenom fiskalnog učinka.

Sukladno Smjernicama, Gradsko vijeće Grada Rijeke je 31. ožujka 2022. godine donijelo Odluku o pokretanju postupka izrade Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine.

Akcijski plan usklađuje se svake godine u istom postupku po kojem se i donosi, a izrađuje se prema obrascu koji je Prilog Smjernicama. Akcijskim planom za provedbu Strategije obuhvaćeni su strateški i ostali projekti proizašli iz razvojnih potreba planirani za realizaciju od strane članica UA Rijeka u financijskom periodu do 2027. godine te se njegovim ažuriranjem, uz ostalo naprijed navedeno, utvrđuje vremenski i financijski okvir realizacije strateških i drugih projekata.

**Temeljem naprijed navedenog, predlaže se Gradonačelniku Grada Rijeke donošenje sljedećeg**

### **ZAKLJUČKA**

**1. Utvrđuje se Prijedlog Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine, u predloženom tekstu.**

- 2. Utvrđuje se Prijedlog Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. – 2027. godine, u predloženom tekstu.**
- 3. Radi osiguranja informiranja i sudjelovanja javnosti, sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama (“Narodne novine” broj 25/13, 95/15 i 69/22), Prijedlog Strategije iz točke 1. ovoga Zaključka prosljeđuje se na savjetovanje s javnošću u trajanju od 30 dana.**
- 4. Zadužuje se Odjel gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem da u suradnji s Uredom Grada osigura provedbu točke 3. ovoga Zaključka.**

## Prilog I.

### Mišljenje na Nacrt Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine i Nacrt Akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine

#### 1. PARTNERSKO VIJEĆE URBANE AGLOMERACIJE RIJEKA

Partnersko vijeće Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine, izražava pozitivno mišljenje o Nacrtu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine i Nacrtu Akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. temeljem prethodno pribavljenih pozitivnih pojedinačnih mišljenja svih članova Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine. Od 28 članova Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. g. 26 članova izrazilo je pozitivno mišljenje o Nacrtu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine i Nacrtu Akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027., a dva člana se nisu očitovala.

Ime i prezime: Vedran Kružić

Datum: 20.02.2023.

Položaj/funkcija: Predsjednik  
Partnerskog vijeća Urbane  
aglomeracije Rijeka za financijsko  
razdoblje 2021.-2027. g.

Potpis:



Mišljenje na Nacrt Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine i Nacrt Akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine

**1. KOORDINACIJSKO VIJEĆE URBANE AGLOMERACIJE RIJEKA**

Koordinacijsko vijeće Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine, jednoglasno izražava pozitivno mišljenje o Nacrtu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine i Nacrtu Akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. temeljem prethodno pribavljenih pozitivnih pojedinačnih mišljenja svih članova Koordinacijskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine.

KLASA: 023-01/16-01/9

URBROJ: 2170-1-15-00-23-85

Datum: 20.02.2023.

Ime i prezime: Marko Filipović

Položaj/funkcija: Predsjednik  
Koordinacijskog vijeća Urbane  
aglomeracije Rijeka za financijsko  
razdoblje 2021.-2027. g.

Potpis:







# **Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine**

- **Nacrt** -

Veljača 2023.

<b>Popis kratica</b>	2
<b>1. Uvod</b>	3
<b>2. Zemljopisno područje koje SRUA obuhvaća</b>	7
2.1. Teritorijalni obuhvat	7
2.2.2. Osnovna prirodna obilježja	12
<b>3. Opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUA</b>	14
<b>4. Srednjoročna vizija razvoja</b>	17
<b>5. Opis srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala</b>	18
5.1. Društvo	18
5.2. Gospodarstvo	20
5.3. Urbano okruženje	22
<b>6. Opis integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala uključujući ispunjavanje kriterija vezano uz stratešku relevantnost projekata</b>	25
6.1. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja i doprinosa ITU mehanizma provedbi SRUA	25
6.2. Opis strateške relevantnosti projekata te sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam	26
6.3. Sustav provedbe ITU mehanizma	41
<b>7. Usklađenost s EU strateškim dokumentima, Nacionalnom razvojnom strategijom, sektorskim i višesektorskim strategijama, planovima razvoja županija te dokumentima prostornog uređenja</b>	42
<b>8. Opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju</b>	50
8.1. Prioritet 1: Identitet i ljudi - ključ razvoja	50
8.2. Prioritet 2: Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja	51
8.3. Prioritet 3: Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja	53
<b>9. Popis posebnih ciljeva i ključnih pokazatelja ishoda</b>	55
<b>10. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja</b>	60
<b>11. Indikativni financijski plan</b>	74
<b>12. Okvir za praćenje i vrednovanje</b>	77
<b>13. Prilozi</b>	79

## Popis kratica

HEP ODS - Hrvatska elektroprivreda - Operator distribucijskog sustava d.o.o.  
ITU - Integrirana teritorijalna ulaganja  
JLS - Jedinice lokalne samouprave  
MRRFEU - Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije  
UA - Urbana aglomeracija  
SRUA - Strategija razvoja urbane aglomeracije  
SRUP - Strategija razvoja urbanog područja  
ZRRH - Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18)  
OIE - obnovljivi izvori energije  
NN - Narodne novine Republike Hrvatske

## 1. Uvod

Održivi urbani razvoj sastavni je dio Kohezijske politike Europske unije - investicijske politike usmjerene na smanjivanje razvojnih razlika između lokalnih i regionalnih područja. Mjere promicanja održivog urbanog razvoja institucionalizirane su u okviru mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (u nastavku teksta, ITU mehanizam), kao instrumenta ciljano usmjerenog prema gradovima i njihovim okolnim, gravitirajućim područjima.

Sukladno relevantnom strateškom i pravnom okviru Europske unije, urbani razvoj ugrađen je i u nacionalno zakonodavstvo donošenjem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), a radi učinkovitijeg planiranja, usklađivanja te provedbe politike regionalnog razvoja, odnosno njezine urbane dimenzije, ustrojena su urbana područja. Urbana područja definiraju se kao urbane aglomeracije te veća i manja urbana područja, a gravitirajuće područje Grada Rijeka s obzirom na veličinu Grada Rijeka kao središta, jedno je od četiri urbane aglomeracije u Republici Hrvatskoj. Povezano s definiranjem urbanih područja, Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021., članak 29., definira obvezu izrade teritorijalne strategije kako bi se ojačao integrirani pristup teritorijalnom razvoju, odnosno utvrdila ulaganja u obliku teritorijalnih alata kao što su integrirana teritorijalna ulaganja. Uredbom su definirani minimalni zahtjevi za sadržaj teritorijalne strategije i utvrđena obveza izrade teritorijalne strategije kao temeljnog strateškog dokumenta kojim se određuju ciljevi i prioritete razvoja urbanih područja, a koja predstavlja preduvjet za korištenje ITU mehanizma. Slijedom toga, Grad Rijeka pokrenuo je postupak izrade predmetne Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021. - 2027. kao temeljnog planskog dokumenta politike regionalnog razvoja kojom su utvrđeni ciljevi i prioritete razvoja Urbane aglomeracije.

Implementacija ITU mehanizma na razini Europske unije započela u proteklom višegodišnjem razdoblju, 2014.-2020., kada je ITU mehanizam u Republici Hrvatskoj koristilo osam najvećih urbanih središta, četiri aglomeracije (Zagreb, Rijeka, Split i Osijek) i četiri urbana područja (Slavonski Brod, Pula, Zadar i Karlovac), od kuda proizlazi iskustvo strateškog planiranja i provedbe integriranih mjera urbanog razvoja na razini Urbane aglomeracije Rijeka. Ipak, institucionalni okvir utvrđen u proteklom razdoblju djelomično je izmijenjen te je obuhvat Urbane aglomeracije proširen s deset sastavnica u proteklom razdoblju, na četrnaest sastavnica u razdoblju 2021.-2027. Odlukom o ustrojavanju Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 910-08/21-07/5; URBROJ: 538-06-3-1-1/382-21-6) od 17. prosinca 2021. utvrđeno je kako u sastav Urbane aglomeracije Rijeka ulaze sljedeće jedinice lokalne samouprave: Grad Bakar, Grad Kastav, Grad Kraljevica, Grad Opatija, Općina Čavle, Općina Jelenje, Općina Klana, Općina Kostrena, Općina Lovran, Općina Matulji, Općina Mošćenička Draga, Općina Omišalj i Općina Viškovo. Sukladno postupku strateškog planiranja, Gradsko vijeće Grada Rijeke na sjednici 31. ožujka 2022. donijelo je Odluku o pokretanju izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 024-01/22-01/23; URBROJ: 2170-1-16-00-22-2) ("Službene novine Grada Rijeke" broj 5/22) čime je formalno započeo proces pripreme za provedbu ITU mehanizma.

Uspostava institucionalnog okvira finalizirana je osnivanjem Koordinacijskog i Partnerskog vijeća. Odlukom o osnivanju Koordinacijskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.- 2027. godine od 1. veljače 2022. (KLASA: 024-02/22-01/10-10; URBROJ: 2170-1-15-00-22-1)

("Službene novine Grada Rijeke" broj 2/22) osnovano je Koordinacijsko vijeće koje čine gradonačelnici i načelnici svih gradova i općina koje su u sastavu UA s definiranim zaduženjima u pogledu koordinacije izrade, donošenja i provedbe SRUA te utvrđivanja prioriteta razvoja i predlaganja strateških projekata. Partnersko vijeće osnovano je 12. travnja 2022., Odlukom o osnivanju Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine (KLASA: 024-02/22-01/34-15; URBROJ: 2170-1-15-00-22-1) ("Službene novine Grada Rijeke" broj 6/22), pri čemu je načelo partnerstva i suradnje predstavljalo osnovu da definiranje članova. Opis sudjelovanja partnera, te rad i aktivnosti Partnerskog vijeća detaljno su prikazane u poglavlju 3. *Opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUA.*

Nadalje, sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027., verzija 2.0 (u nastavku teksta, Smjernice) Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Grad Rijeka je kao grad središte urbane aglomeracije i nositelj izrade strategije dužan ishoditi mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, odnosno nadležnog upravnog tijela za zaštitu okoliša u županiji o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš. Strateška procjena utjecaja na okoliš predstavlja postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni učinci na okoliš do kojih može doći uslijed provedbe SRUA. U tom kontekstu, Grad Rijeka donio je Odluku kojom je započeo postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. U postupku ocjene sudjelovala su, sukladno posebnim propisima koji uređuju stratešku procjenu utjecaja na okoliš, sljedeće institucije i tijela:

- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja;
- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine;
- Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Rijeka;
- Ministarstvo turizma i sporta;
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije;
- Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske;
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture;
- Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša;
- Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za regionalni razvoj, infrastrukturu i upravljanje projektima;
- Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj;
- Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernog Jadrana;
- Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije;
- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije;
- Hrvatske ceste, PJ Rijeka;
- Hrvatske šume, UŠP Delnice;
- Javna ustanova Priroda;
- HEP ODS d.o.o., Elektroprimorje Rijeka;
- Vodovod i kanalizacija d.o.o.;
- Energo d.o.o.;

- Grad Bakar;
- Grad Kastav;
- Grad Kraljevica;
- Grad Opatija;
- Općina Čavle;
- Općina Jelenje;
- Općina Klana;
- Općina Kostrena;
- Općina Lovran;
- Općina Matulji;
- Općina Mošćenička Draga;
- Općina Omišalj;
- Općina Viškovo.

Dodatno, sukladno postupku strateškog planiranja definiranom Smjernicama i obavezom provedbe vrednovanja SRUA, Grad Rijeka je donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. (KLASA: 024-02/22-01/109-27; URBROJ: 2170-1-15-00-22-1) ("Službene novine Grada Rijeke" broj 13/22) od 14. studenog 2022. pokrenuo postupak vrednovanja. Odlukom je utvrđen Plan vrednovanja u tri faze - tijekom izrade, tijekom provedbe i nakon provedbe s definiranim sadržajem i formatom vrednovanja. Za potrebe izrade i usvajanja SRUA relevantna je provedba vrednovanja tijekom izrade koje je provedeno u tri podfaze. Provedbom prethodnog vrednovanja od strane vanjskih evaluatora utjecalo se na poboljšanje kvalitete SRUA, te su preporuke utvrđene izvješćima o vrednovanju uvažene i implementirane u sadržaj tijekom izrade. Sažetak prethodnog vrednovanja sastavni je dio SRUA (Prilog 3). Po usvajanju SRUA, odnosno od početka provedbe do 2027. godine vrednovanje će se provoditi na godišnjoj razini, dok je po završetku provedbe predviđena sveobuhvatna evaluacija te konsolidacija podataka, iskustava, rezultata i postignuća tijekom cijelog razdoblja provedbe.

Nadalje, sukladno Smjernicama, a prvenstveno zbog konkretizacije planiranih aktivnosti istovremeno s izradom SRUA odvijao se proces izrade provedbenih akata - Akcijskog plana te Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana. U tom smislu, donijete su Odluka o pokretanju postupka izrade Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine i Odluka o pokretanju postupka izrade Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. godine, obje objavljene u "Službenim novinama Grada Rijeke" broj 5/22. Odlukom o donošenju Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021. - 2027. na 15. sjednici Gradskog vijeća održanoj 23. veljače 2023. usvojena je Komunikacijska strategija i Komunikacijski akcijski plan te su istima definirani komunikacijski ciljevi, poruke, ciljne skupine i komunikacijski kanali koji će se koristiti radi osiguranja vidljivosti planiranih javnih politika. Nacrt Akcijskog plana kao provedbeni akt i svojevrsna operativna nadogradnja Strategije usvojen je jedinstvenom procesu zajedno s donošenjem Strategije u veljači 2023.

Završno, procesu strateškog planiranja doprinijelo je prethodno iskustvo u procesima strateškog planiranja na razini Urbane aglomeracije Rijeka. Iako je Urbana aglomeracija Rijeka u odnosu na razdoblje 2014.-2020. proširena za četiri sastavnice (Grad Bakar i općine Matulji, Jelenje i Omišalj) koje nisu sudjelovale u proteklom financijskom razdoblju, izrada i provedba predmetne Strategije svojevrsni su nastavak zajedničkog strateškog planiranja u okviru Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2014.-2020., pa stečeno iskustvo doprinosi boljem upravljanju procesom pripreme SRUA, koordinaciji dionika te adekvatnom planiranju u novom razdoblju. Osim toga, sve sastavnice iskustvo u pripremi, izradi i provedbi akata strateškog planiranja sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) te Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017) stekle su kroz sudjelovanje u izradi Plana razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2021.-2027., te pri izradi vlastitih provedbenih programa - kratkoročnih akata strateškog planiranja vezanih uz mandatno razdoblje. Ova iskustva su se pokazala kao iznimno važna u osiguravanju poštivanja načela cjelovitosti, participativnosti i međusektorske integracije u procesu izrade SRUA, a kako bi se definirali zajednički razvojni smjerovi Urbane aglomeracije koji nadilaze teritorijalne granice pojedine sastavnice i ostvaruju sinergijski pristup rješavanju izazova urbanog područja u različitim sektorima.

## 2. Zemljopisno područje koje SRUA obuhvaća

### 2.1. Teritorijalni obuhvat

Smjernice za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021-2027. (u daljnjem tekstu: Smjernice) definirane su od strane Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao ključne odrednice u postupku strateškog planiranja održivog urbanog razvoja. Smjernice navode upute za definiranje obuhvata i uspostavu urbanog područja temeljem osnovnih, odnosno dodatnih kriterija pri čemu je Grad Rijeka definiran je kao grad središte Urbane aglomeracije područja temeljem članka 14. ZRRH.

Osnovni kriteriji definiranja obuhvata urbanih područja/aglomeracija su:

- prostorni kontinuitet;
- udio dnevnih migracija zaposlenih u središte urbanog područja od minimalno 30%.

Neki od dodatnih kriterija su:

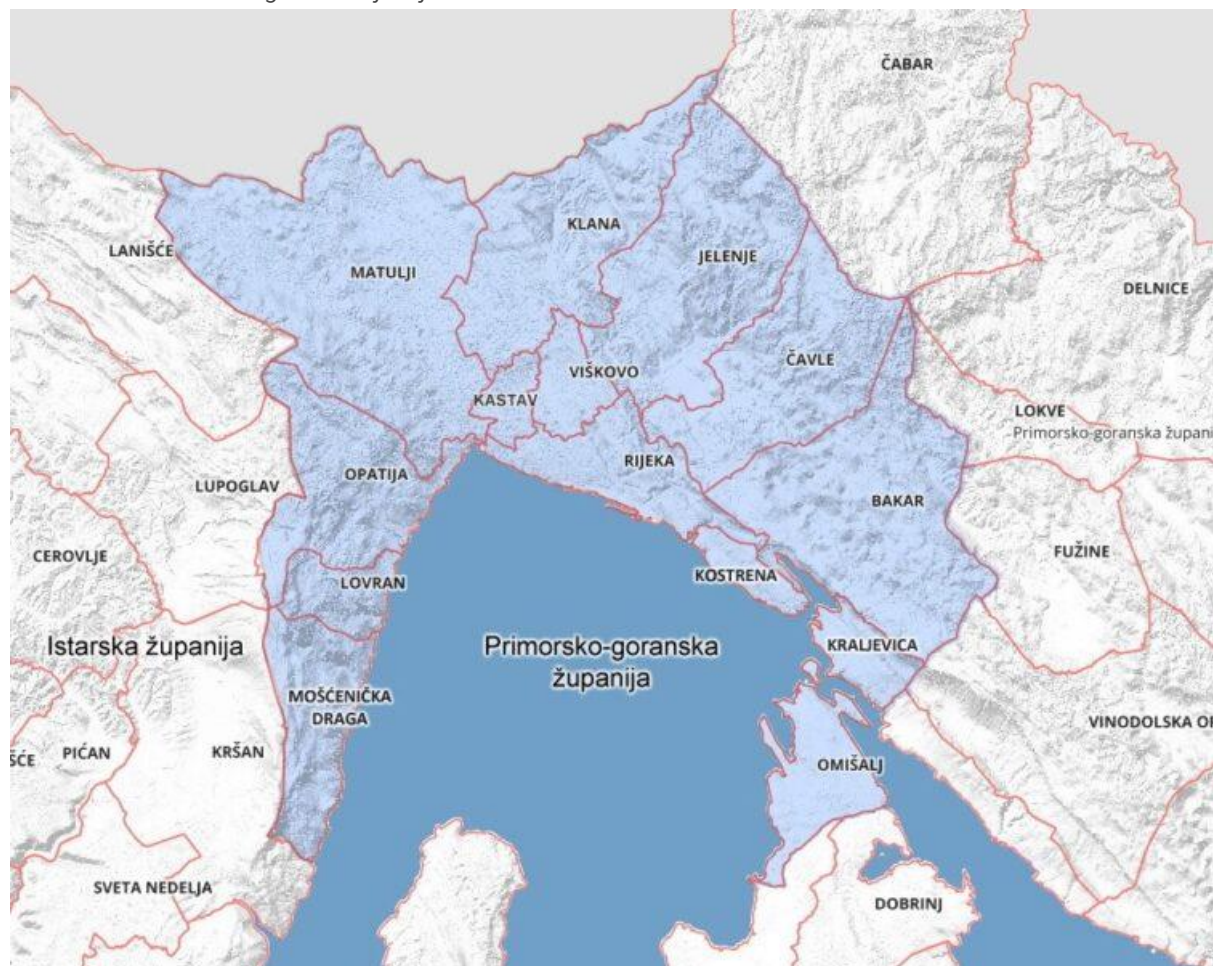
- funkcionalna povezanost;
- udio dnevnih migracija učenika i studenata u središte urbanog područja;
- zajednički integrirani projekti;
- infrastrukturni kriterij;
- kriterij odgovora na jedan ili više društvenih izazova;
- kriterij odgovora na zajedničke razvojne probleme;
- i drugi dodatni kriterij koji predlaže i obrazlaže sam grad središte.

Osim teritorijalnog obuhvata Urbane aglomeracije važan je i teritorijalni kontekst koji podrazumijeva geoprostorni i geoprometni položaj kao i osnovna prirodna obilježja urbanog područja.

U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske 2015. godine je ustrojena Urbana aglomeracija Rijeka, a 2021. godine došlo je do izmjena obuhvata Urbane aglomeracije Rijeka. Odlukom Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u sastav Urbane aglomeracije Rijeka ulazi četrnaest jedinica lokalne samouprave: Grad Rijeka, Grad Bakar, Grad Kastav, Grad Kraljevica, Grad Opatija, Općina Čavle, Općina Jelenje, Općina Klana, Općina Kostrena, Općina Lovran, Općina Matulji, Općina Mošćenička Draga, Općina Omišalj i Općina Viškovo. Površina UA Rijeka iznosi 853,38 km<sup>2</sup> što je oko 1,5% ukupnog teritorija RH. Na tom prostoru, prema Popisu stanovništva iz 2021. godine, živi 194.313 stanovnika, a prosječna gustoća naseljenosti je 397,1 stanovnika po km<sup>2</sup>. Podatci o broju stanovnika u pojedinim gradovima i općinama, površini istih i gustoći naseljenosti za svaku JLS u UA prikazani su u Tablici 1.



Slika 1. Karta Urbane aglomeracije Rijeka



Izvor: Grad Rijeka

Tablica 1: Stanovništvo i veličina gradova i općina u Urbanoj aglomeraciji Rijeka

JLS u UA Rijeka	Administrativni status	Broj stanovnika 2021.	Površina (km <sup>2</sup> )	Gustoća naseljenosti st/km <sup>2</sup>
<b>Rijeka</b>	grad	108.622	44	2.468,7
<b>Bakar</b>	grad	7.581	125	60,6
<b>Kastav</b>	grad	10.265	11	933,2
<b>Kraljevica</b>	grad	4.073	17,53	232,3
<b>Opatija</b>	grad	10.661	54	197,4
<b>Čavle</b>	općina	7.081	85	83,3
<b>Jelenje</b>	općina	5.077	109,09	46,5
<b>Klana</b>	općina	1.856	94	19,7

<b>Kostrena</b>	općina	4.438	12	369,8
<b>Lovran</b>	općina	3.544	21	168,8
<b>Matulji</b>	općina	10.788	176	61,3
<b>Mošćenička Draga</b>	općina	1.292	46,26	27,9
<b>Omišalj</b>	općina	3.020	39,5	76,5
<b>Viškovo</b>	općina	16.015	19	842,9
<b>UKUPNO UA</b>	-	194.313	853,38	397,1

*Izvor: Popis stanovništva 2021., Strategija razvoja Grada Rijeke za razdoblje 2014.–2020. godine, mrežne stranice gradova*

Iz kartografskog prikaza vidljivo je da gradovi i općine u Urbanoj aglomeraciji zadovoljavaju osnovni kriterij prostornog kontinuiteta, odnosno čine kontinuirano urbano područje što osigurava teritorijalnu cjelovitost društveno-gospodarskog i teritorijalnog planiranja, te je navedeni kriterij korišten pri definiranju obuhvata UA Rijeke. Nadalje, drugi osnovni kriterij - udio dnevnih migracija<sup>1</sup> zaposlenih u središte Urbane aglomeracije veći od 30% zadovoljava devet od četrnaest sastavnica. Općine Viškovo i Kostrena, te Grad Bakar prednjače s više od 50% zaposlenog stanovništva koje je zaposleno u Gradu Rijeci, dok najmanji udio ima Općina Omišalj kao jedina otočna općina u sastavu UA Rijeke.

**Tablica 2.** Pokazatelji broja dnevnih migracija u Urbanoj aglomeraciji Rijeka

JLS	Broj stanovnika (2011.)	Ukupan broj zaposlenih	Broj zaposlenih dnevnih migranata u Gradu Rijeka
<b>Rijeka</b>	128.624	50.494	/
<b>Bakar</b>	8.279	3.254	44,81%
<b>Kastav</b>	10.440	4.376	52,51%
<b>Kraljevica</b>	4.618	1.831	30,64%
<b>Opatija</b>	11.659	4.398	26,88%
<b>Čavle</b>	7.220	2.855	49,84%
<b>Jelenje</b>	5.344	2.147	47,09%
<b>Klana</b>	1.975	793	38,84%

<sup>1</sup> Udio dnevnih migracija zaposlenog stanovništva iz svih sastavnica u središte Urbane aglomeracije prikazan je temeljem službenih statističkih podataka koje je MRRFEU koristilo prilikom donošenja Odluke o sastavu Urbane aglomeracije Rijeka, zbog čega se broj stanovnika razlikuje od podataka utvrđenih posljednjim Popisom stanovništva iz 2021.

<b>Kostrena</b>	4.180	1.693	50,80%
<b>Lovran</b>	4.101	1.527	19,25%
<b>Matulji</b>	11.246	4.687	32,13%
<b>Mošćenička Draga</b>	1.535	582	14,26%
<b>Omišalj</b>	2.983	1.337	13,01%
<b>Viškovo</b>	14.445	6.262	55,70%

*Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, sukladno Popisu stanovništva 2011.*

## **2.2. Teritorijalni kontekst**

Urbana aglomeracija Rijeka nalazi se u zapadnom dijelu Hrvatske u NUTS II regiji Jadranska Hrvatska, na razmeđi između jadranske i gorske Hrvatske. Sve jedinice lokalne samouprave unutar Urbane aglomeracije administrativno-teritorijalno pripadaju Primorsko-goranskoj županiji, koja kao i Urbana aglomeracija ima sjedište u Gradu Rijeci. UA Rijeka na zapadu graniči s općinama Kršan, Lupoglav i Lanišće u Istarskoj županiji, na sjeveru graniči s Republikom Slovenijom, dok u smjeru istoka graniči s Čabrom, Delnicama, Lokvama, Fužinama, Vinodolskom općinom, Crikvenicom i općinama Dobrinj i Malinska-Dubašnica na otoku Krku. Područje UA Rijeka prema fizionomskoj regionalizaciji se sastoji od dvije mikroregije: Kvarnersko primorje (priobalno područje) - Priobalje te Kvarnerski otoci (otočno područje). Na području UA Rijeka nalazi se i hrvatski gorski prag, najuži i najniži dio Dinarida, kojim prolaze važni prometni pravci koji povezuju Srednju Europu s jugoistokom Europe te Podunavlje s Jadranom.

### **2.2.1. Geoprostorni i geoprometni položaj**

Prometna infrastruktura jedan je od ključnih čimbenika razvoja nekog područja, utječe na razvoj gospodarstva, ali je i jedan od nužnih predujeta za opću kvalitetu života građana. Mediteranski koridor, jedan od dva koridora transeuropske prometne mreže (TEN-T) koji prolaze kroz Hrvatsku prolaze kroz UA Rijeka, kao sastavni dio pravca Rijeka-Zagreb-Budimpešta. Temeljno obilježje ovog prometnog pravca je izravno povezivanje Jadrana i Podunavlja, odnosno povezivanje luke Rijeka sa željeznicom i dunavskim plovnim kanalom. Grad se nalazi u blizini većine sjedišta susjednih županija. Središte UA, Grad Rijeka od glavnog grada RH udaljeno je 167 km, od Splita 415 km, od Osijeka 445 km, od Zadra 293 km, a od najbližeg velikog grada Pule 109 km. Osim navedenih gradova, u krugu od oko 100 km zračne linije nalaze se veći gradovi regije: Pula, Trst i Ljubljana, a na udaljenosti od oko 500 km nalazi se većina glavnih gradova i središta Srednje Europe: Budimpešta, Bratislava, Beč, Milano, München, Salzburg i drugi.

Na području UA Rijeka nalazi se razgranata mreža prometnica razvrstanih u kategorije: autoceste, državne ceste, županijske ceste, lokalne i nerazvrstane ceste. Riječka obilaznica jedna je od ključnih prometnih trasa s brojnim interregionalnim i lokalnim čvorištima. Urbanom se aglomeracijom proteže Primorsko-goranska autocesta (A6) od Bosiljeva do Rijeke (81,0 km), Kvarnerska autocesta

(A7) od graničnog prijelaza Rupa, preko Matulja, Orehovice, Sv. Kuzama, Križišća (uključujući pristupnu cestu čvorište Draga - Rijeka Brajdica i pristupnu cestu čvorište Križišće) do Krčkog mosta (42,4 km) i dio autoceste A8 koja je dio Istarskog ipsilona, od Kanfanara do čvora Matulji (64,0 km). Nadalje, Urbanom aglomeracijom prolazi i Jadranska magistrala, odnosno Državna cesta D8, koja na sjeveru počinje s graničnim prijelazom Pasjak, preko čvorišta Rupa i Matulji, Opatije, Rijeke, Bakra, sve do Kraljevice (Šmrika) gdje završava granica UA Rijeka. Državna cesta D8 proteže se na ukupno 643,7 km od čega je 47 km na području UA Rijeka. Osim D8, Urbanom aglomeracijom prolaze i brojne druge državne ceste koje omogućuju kvalitetnu povezanost. Državna cesta DC3 proteže se od mađarske granice do Rijeke, DC 40 od čvora sv. Kuzam na autocesti A7 do luke Bakar, DC 66 od Pule preko Labina i Opatije do Matulja, DC 102 i 103 vode od Šmrike na autocesti do zračne luke Rijeka, DC 403 od čvora Škurinje do luke Rijeka, DC 427 od čvora Marčelji preko Viškova do čvora Rujevica i DC 501 od Gornjeg Jelenja, preko čvora Oštrovica, Meja, Križišća do Šmrike na D8. Područjem cijele Primorsko-goranske županije prolazi 577,7 km županijskih, te 321,5 km lokalnih cesta s gustoćom cestovne mreže 43,53 (km ceste/100 km<sup>2</sup> površine), što je nešto manje od prosjeka RH koji iznosi 47 (km ceste/100 km<sup>2</sup> površine).

Mediterranski koridor (bivši ogranak V.b. paneuropskoga koridora) od državne granice preko Botova, Koprivnice, Dugog Sela, Zagreba, Karlovca, Rijeke, Šapjana do državne granice djelomično prolazi kroz UA Rijeka i to na dijelu Rijeka - Šapjane - Državna granica koji je poznat i pod nazivom Primorsko-goranske pruge (M203) čija ukupna duljina iznosi 30,9 km. Od ostalih željezničkih pruga koje su važne za međunarodni promet, ali imaju i lokalni značaj, a koje služe isključivo za teretni promet izdvajaju se M602 od Škrleva do Bakra (12,6 km) i M6603 od Suška, preko Pećina do Brajdice u Rijeci (3,8 km) i lokalna pruga Rijeka Brajdica-Rijeka (2,0 km).

Nizinska pruga koju čini željeznički prometni pravac Državna granica - Botovo - Zagreb - Rijeka od iznimne je lokalne, ali i međunarodne važnosti jer povezuje luku Rijeka s unutrašnjošću Hrvatske, a samim time i sa zemljama srednje Europe koje gravitiraju riječkoj luci. Na postojećoj pruži putovanje od Zagreba do Rijeke brzinom od 65 km/h traje oko pet sati za putnike, a oko 10 sati s brzinom od 30 km/h ako je u pitanju teret. Nova Nizinska pruga bi putovanje putnika od Zagreba do Rijeke skratila na dva sata s brzinom od 200 km/h, a prijevoz tereta na 5 sati s brzinom od 120 km/h. Na nacionalnoj razini ističe se nedostatak uvjeta za izgradnju ravničarske pruge Rijeka - Zagreb. Jedan od nacionalnih prioriteta je unaprjeđivanje koridora željezničkog teretnog prometa iz luke Rijeka prema tržištima s najvećim potencijalom za luku (Mađarskoj, BiH, Slovačkoj, Italiji, južnoj Poljskoj i Srbiji).

Luka Rijeka najveća je hrvatska luka, ujedno i luka od posebnog međunarodnog gospodarskog značaja što je čini okosnicom razvoja UA Rijeka. Riječka luka smještena je u Kvarnerskom zaljevu i ima izuzetno povoljan geoprometni položaj. Sustav luke Rijeka sastoji se od nekoliko lučkih bazena: Rijeka, Bakar, Omišalj, Zamet i Raša. Na području riječke luke nalaze se terminal za generalni teret s 11 vezova i terminal za žitarice, kontejnerski terminal, terminal za drvo i putnički terminal na kojem je moguć prihvat različitih vrsta plovila, ali se koristi i kao privezište za potrebe nautičkog turizma te plovila u tranzitu. Luka Rijeka ostvaruje najveći promet roba na državnoj razini što je čini vodećom hrvatskom lukom. Osim Luke Rijeka na Urbanoj aglomeraciji nalaze se i luke posebne namjene: industrijska luka Urinj, luka Bakar namijenjena za sipki teret, brodogradilišne luke 3.maj,

Viktor Lenac i Kraljevica i naftna luka Omišalj u sklopu koje se nalazi i terminal Jadranskog naftovoda (JANAF). Također, na području UA Rijeka nalaze se i luke nautičkog turizma poput luke Opatija.

Na području Urbane aglomeracije nalazi se Zračna luka Rijeka koja se nalazi u Općini Omišalj na otoku Krku. Zračna luka je među zadnjima po broju prevezenih putnika u usporedbi s drugim jadranskim lukama i čini svega 2% ukupnog zračnog putničkog prometa u Hrvatskoj. Rekordan broj putnika u zračnoj luci ostvario se 2019. godine s 200.841 prevezenih putnika, dok je u 2021. godini prevezeno 56.388 putnika. U razdoblju od 2011. do pretpandemijske 2019. broj putnika u Zračnoj luci Rijeka na godišnjoj razini je kontinuirano rastao. Zračna luka sezonskog je karaktera i najveći priljev putnika ima tijekom ljetnih mjeseci što je nužno unaprijediti jer postoje svi preduvjeti za cjelogodišnje poslovanje u punom obimu. Na području UA Rijeka nalazi se i Zračno pristanište Grobnik u vlasništvu MORH-a koje je u funkciji sportskog aerodroma.

Biciklistička infrastruktura na području UA Rijeka slabo je razvijena i nužno je daljnje ulaganje u izgradnju biciklističkih staza. Priobalni gradovi Urbane aglomeracije dio su cikloturističke rute EuroVelo 8 koja se pruža od Španjolske do Cipra. Također, aktivna je i Biciklistička transverzala Riječkog prstena, biciklistička ruta primarno namijenjena za rekreaciju i aktivni odmor, a ne s ciljem mobilnosti. Grad Rijeka je uveo sustav javnih električnih bicikala Ricikleta koje se mogu iznajmiti na četiri lokacije u gradu. Na području Općine Viškovo građanima je na raspolaganju HALUbike, javni servis najma i korištenja bicikala u sklopu kojega su dostupni brdski i električni bicikli. Uporaba javnih električnih, ali i klasičnih bicikala moguća je i u Kastvu zahvaljujući sustavu Kastav bike. Također, Park prirode Učka posjetiteljima nudi uslugu najma električnih bicikala u sklopu Centra za posjetitelje Poklon.

### 2.2.2. Osnovna prirodna obilježja

Urbana aglomeracija Rijeka nalazi se u Primorsko-goranskoj županiji i obuhvaća mikroregije Priobalje i dio Otoka, dok područje Gorskog kotara nije unutar Urbane aglomeracije. Sukladno tome, priobalni gradovi i općine pod izravnim su maritimnim utjecajem. Urbana aglomeracija smještena je većinom na području Kvarnera, odnosno Kvarnerskog zaljeva koji obuhvaća Jadransko more između velebitske i istarske obale, odnosno između Istre i Hrvatskog primorja. Kvarnerski zaljev sastoji se od Velebitskog i Vinodolskog kanala, Riječkog zaljeva, Kvarnerića i Kvarnera. Riječki zaljev unutarnji je dio Kvarnerskog zaljeva i obuhvaća oko 450 km<sup>2</sup>, dok zaljevska obala iznosi 115 km. More i bogato razvedena obala imaju strateški važnu ulogu u razvoju ovog područja. Površinska temperatura mora u prosjeku se kreće od 10,5 °C u veljači i ožujku do 22,4 °C u kolovozu.

Klima u UA Rijeka pod snažnim je utjecajem mora i kopna. Središte Urbane aglomeracije, Grad Rijeka, kao i drugi gradovi koji čine uski priobalni pojas Kvarnera (Opatija, Bakar i Kraljevica od gradova Urbane aglomeracije) imaju umjereno toplu kišnu klimu, bez suhog razdoblja, ali s vrućim ljetom (Cfsa prema Köppenovoj klasifikaciji klime). Zapadni dio UA, od Mošćeničke Drage preko Lovrana do Opatije, ima jedinstvenu mikroklimu koju karakteriziraju topla ljeta i blage zime zbog utjecaja Učke na čijim su padinama smještene ove JLS. Cijelo područje je zaštićeno od jakih vjetrova

zbog utjecaja Učke, a planina utječe i na smanjenu količinu padalina zbog zadržavanja vlažnih zapadnih vjetrova. Također, vjetar s Učke rashlađuje obalno područje i tako utječe na dnevno kretanje temperature. Viškovo, Klana, Jelenje i Čavle su JLS u kojima opada utjecaj mora na klimu. Općina Klana je s istoka omeđena planinom Obruč i Učkom s juga, čime je ograničen toplinski utjecaj mora. Najviši dijelovi Općine Viškovo imaju umjereno planinsku klimu. Sjeverozapadni dio UA zauzima Općina Matulji čija je klima uvjetovana dvjema različitim geografskim cjelinama - sjeverozapadnim padinama Ćićarije i krškom udolinom između Ćićarije i Obruča.

Apsolutno najviša izmjerena vrijednost temperature zraka na meteorološkoj postaji Kozala u Rijeci, od kada postoje mjerenja, prema podatcima DHMZ-a iznosila je 40,0 °C stupnjeva u srpnju 2007., a najniža apsolutna vrijednost iznosila je -12,8 °C u veljači 1956., što su ujedno i najviše i najniže vrijednosti na područje cijele Urbane aglomeracije (DHMZ, 2022). U 2022. prosječna temperatura iznosila je 17,0 °C, dok je srednja vrijednost 13,8 C. Rijeka ima maritimni godišnji hod temperature što podrazumijeva malu godišnju amplitudu temperature između najtoplijeg i najhladnijeg mjeseca. Područje Urbane aglomeracije ubraja se među najkišovitije predjele Hrvatske, sa srednjom godišnjom količinom od 1.522 mm - 1.642 mm u gradu Rijeci. U prosjeku trećina svih dana u godini su oborinski dani, ali UA spada i u vrlo sunčana područja Hrvatske s oko ukupno 2.300 sunčanih sati godišnje, odnosno prosječno oko šest sati dnevno na području Primorsko-goranske županije. Najučestaliji vjetar na području UA je bura, zatim slijedi jugo.



### 3. Opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUA

Održavnje partnerskih konzultacija koje uključuju predstavnike svih jedinica lokalne (i područne (regionalne)) samouprave kao i predstavnike svih relevantnih dionika razvoja Urbane aglomeracije sastavni su dio procesa strateškog planiranja, a zaduženja Partnerskog vijeća odnose se na sve faze izrade i provedbe strateškog dokumenta. Partnersko vijeće osniva grad središte, odnosno nositelj izrade SRUA s ciljem:

- utvrđivanja prioriteta razvoja;
- predlaganja strateških projekata;
- provedbe i praćenja provedbe SRUA.

Osnivanje, sastav, te djelokrug i način rada Partnerskog vijeća definirani su Uredbom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (NN, 103/1524), sukladno kojoj se Grad Rijeka vodio pri uspostavi Partnerskog vijeća. Odlukom o osnivanju Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine (KLASA: 024-02/22-01/34-15; URBROJ: 2170-1-15-00-22-1) ("Službene novine Grada Rijeke" broj 6/22) od 12. travnja 2022. ustrojeno je Partnersko vijeće Urbane aglomeracije Rijeka, u sastavu od ukupno 28 članova, odnosno njihovih zamjenika - predstavnika svih JLS u sastavu Urbane aglomeracije, županije i regionalnog koordinatora, javnih tijela, gospodarskih i socijalnih partnera, obrazovnog sektora i civilnog društva:

- Grad Rijeka
- Grad Bakar
- Grad Kastav
- Grad Kraljevica
- Grad Opatija
- Općina Čavle
- Općina Jelenje
- Općina Klana
- Općina Kostrena
- Općina Lovran
- Općina Matulji
- Općina Mošćenička Draga
- Općina Omišalj
- Općina Viškovo
- Primorsko-goranska županija
- Regionalna razvojna agencija Primorsko-goranske županije
- HGK - Županijska komora Rijeka
- Sveučilište u Rijeci
- Veleučilište u Rijeci
- Obrtnička komora Primorsko-goranske županije
- Udruga za razvoj civilnog društva SMART
- Vijeće srpske nacionalne manjine

- SOS - Rijeka Centar za nenasilje i ljudska prava
- Jadran galenski laboratorij d.d.
- Jadran hotel d.d.
- Dezinsekcija d.d.
- Dogma nekretnine d.o.o.
- NetCom d.o.o.

Prilikom osnivanja Partnerskog vijeća uzeto je u obzir načelo ravnomjerne predstavljenosti partnera, koje podrazumijeva zastupljenost ključnih dionika razvoja iz javnog, privatnog i civilnog sektora na području Urbane aglomeracije Rijeka, što onemogućava pretežiti utjecaj samo jedne kategorije dionika. Također, uzeta je u obzir potreba zastupljenosti dionika iz svih jedinica lokalne samouprave koje čine UA.

Osim **načela ravnomjerne predstavljenosti partnera** čija se važnost ističe pri ustrojavanju, Partnersko vijeće se u radu posebno rukovodi sljedećim načelima:

- **načelom transparentnosti** – koje se odnosi na postupak utvrđivanja ključnih dionika, razvoja jednako kao i način rada partnerskog vijeća;
- **načelom jednakosti članova partnerstva** – koje podrazumijeva da svaki član partnerskog vijeća može iznijeti stajalište organizacije koju predstavlja, te da to mišljenje na prikladan način bude uzeto u razmatranje;
- **načelom usuglašavanja** – koje podrazumijeva da se do odluka partnerskog vijeća dolazi putem pregovaračkog procesa kroz postizanje sporazuma između članova.

Partnersko vijeće tijekom izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka kontinuirano je bilo uključeno u proces strateškog planiranja te kroz svoju savjetodavnu ulogu u partnerskim konzultacijama dalo doprinos za unaprjeđenje SRUA. U razdoblju od travnja 2022. godine, od osnivanja Partnerskog vijeća, do usvajanja Nacrta SRUA u veljači 2023. održane su ukupno 3 sjednice Partnerskog vijeća.

**Tablica 3.** Prikaz aktivnosti Partnerskog vijeća u pripremi SRUA

<b>12. travnja 2022.</b>	Odluka o osnivanju Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine
<b>4. listopada 2022.</b>	Prva konstituirajuća sjednica Partnerskog vijeća - radionica strateškog planiranja
<b>15. prosinca 2022.</b>	Druga sjednica Partnerskog vijeća - pregled statusa izrade SRUA
<b>14. veljače 2023.</b>	Treća sjednica Partnerskog vijeća - predstavljanje nacrta SRUA
<b>20. veljače 2023.</b>	Ishođenje mišljenja Partnerskog vijeća na nacrt SRUA

*Izvor: Grad Rijeka, obrada autora*



U okviru Prve sjednice Partnerskog vijeća održana je radionica strateškog planiranja čiji je glavni cilj bio identificirati ključne razvojne potrebe i potencijale Urbane aglomeracije, ali i definirati viziju razvoja te ključne prioritete i ciljeve koji se žele ostvariti. Nalazi radionice, odnosno doprinosi članova Partnerskog vijeća korišteni su kao polazišna osnova za definiranje srednjoročnog strateškog pristupa razvoju Urbane aglomeracije Rijeka iz čega su proizašli niže navedena vizija razvoja, prioritete javnih politika i posebni ciljevi nakon što su isti usklađeni sa smjernicama Koordinacijskog vijeća.

Na Drugoj sjednici članovi Partnerskog vijeća upoznati su sa statusom izrade SRUA, provedenim koracima te nadolazećim aktivnostima, s naglaskom na faze u kojima se očekuje njihov doprinos. Osim toga, u okviru Druge sjednice članovima Partnerskog vijeća prikazan je srednjoročni strateški pristup razvoju izrađen temeljem njihovih doprinosa i zaprimljeni njihovi komentari na isti, te predstavljen teorijski uvod definiranja doprinosa ITU mehanizma provedbi SRUA temeljem kojeg će biti utvrđene željene ITU intervencije.

Trećom sjednicom zaokružen je proces izrade SRUA te članovima Partnerskog vijeća prezentiran finalni nacrt dokumenta te zaprimljeni njihovi komentari na isti.

Aktivnosti Partnerskog vijeća u procesu pripreme Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. finalizirane su ishodom mišljenja na nacrt SRUA u veljači 2023. kao jednog od preduvjeta za donošenje istog od strane Gradskog vijeća Grada Rijeka. Sukladno Uredbi (NN 103/15) Partnersko vijeće imenovano je za cijelo razdoblje važenja SRUA, pa su daljnje aktivnosti vezane uz praćenje provedbe istog.

## 4. Srednjoročna vizija razvoja

Srednjoročna vizija razvoja vodič je za definiranje posebnih ciljeva i ključnih područja intervencija, odnosno stanja koje se želi postići u srednjoročnom razdoblju.

Definiranje vizije, promišljanje o željenom stanju i ciljevima koji se žele ostvariti do 2027. godine bio je participativni proces u koji je bilo uključeno Partnersko vijeće. Partnersko vijeće kao savjetodavno tijelo koje okuplja predstavnike javnog, privatnog i civilnog sektora ključno je tijelo zbog ravnomjerne zastupljenosti svih dionika i predstavnika svih sastavnica Urbane aglomeracije, zbog čega je njihov doprinos definiranju vizije najznačajniji.

Proces definiranja vizije podrazumijevao je sljedeće korake iz kojih je proizašla finalna verzija vizije Urbane aglomeracije Rijeka do 2027.:

1. definiranje ključnih pojmova koji opisuju Urbanu aglomeraciju Rijeka 2027. godine;
2. formulaciju nekoliko prijedloga vizije;
3. usklađivanje vizije s razvojnim smjerovima Nacionalne razvojne strategije i Planom razvoja Primorsko-goranske županije;
4. konačnu formulaciju vizije sukladno kriterijima sažetosti, razumljivosti i ostvarivosti.

### **Urbana aglomeracija Rijeka - 2027.**

Uključiv i specifičan prostor - usmjeren svim generacijama

Inovativan i dinamičan prostor - usmjeren gospodarskoj budućnosti

Plavi i zeleni prostor - usmjeren održivosti okoliša

Razvoj Urbane aglomeracije Rijeka počiva na ljudima, a u Urbanoj aglomeraciji Rijeka nastavit će se njegovati jedinstveni identitet i uključivost kao ključne odrednice društvenog razvoja. Urbana aglomeracija Rijeka 2027. biti će uključiv i specifičan prostor - usmjeren svim generacijama.

Svjesni izazova koje nadolazeći period podrazumijeva, prosperitetnu gospodarsku budućnost Urbane aglomeracije Rijeka osigurat će transformacijom prema gospodarstvu temeljenom na istraživanju i razvoju, naprednim tehnologijama te zelenoj i digitalnoj tranziciji. Urbana aglomeracija Rijeka 2027. bit će inovativno i dinamično poslovno okruženje.

Konačno, s obzirom da dugoročan održivi razvoj neizostavno pretpostavlja očuvanje prirodnih vrijednosti i učinkovito korištenje resursa, Urbana aglomeracija Rijeka 2027. biti će plavi i zeleni prostor, čistog mora, energije i okoliša.

## 5. Opis srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala

### 5.1. Društvo

#### **Razvojne potrebe**

Društvo i društvena infrastruktura na području Urbane aglomeracije Rijeka analizirani su kroz glavne elemente značajne za spomenuto područje - odgoj i obrazovanje, zdravstvena i socijalna infrastruktura te civilno društvo. Analiza stanja dala je jasan uvid u trenutno stanje koje se ogleda kroz zadovoljavajuću kvalitetu odgojno obrazovnog sustava, razvijeno zdravstvo i socijalnu skrb, te aktivno civilno društvo, a kao poseban element društvenog života istaknula se sigurnost življenja na području UA Rijeka.

Analizom društvenog okruženja nametnule su se potrebe koje se prvenstveno odnose na ublažavanje negativnih demografskih trendova - prirodnog kretanja stanovništva. U tom kontekstu nužno je spomenuti kako se broj stanovnika na području UA Rijeka smanjio za 10,69% u periodu od 2011. do 2021. godine (prema rezultatima službenog Popisa stanovništva 2021., objavljenih 7. listopada 2022.). Iako je dobna struktura stanovništva povoljnija u odnosu na nacionalnu razinu demografska analiza pokazuje negativan prirodni prirast, što ukazuje na potrebu za jačanjem pronatalitetnih mjera. Područje Urbane aglomeracije također karakterizira neravnomjeran razmještaj stanovništva. Navedeno je povezano s koncentracijom društvene infrastrukture, kako obrazovne, kulturne i sportske tako i zdravstvene i socijalne, kao okosnice naselja u Gradu Rijeci, pa je razvoj iste izvan središta UA prepoznat kao jedan od preduvjeta uravnoteženog prostornog razvoja.

Kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja jedan je od čimbenika razvoja Urbane aglomeracije, no postoje potrebe u vidu infrastrukture. Analiza stanja ukazuje na nedostatan broj vrtića te potrebu za rekonstrukcijom postojećih i izgradnjom novih, s ciljem povećanja obuhvata djece uslugom predškolskog odgoja. Osim toga, javlja se potreba za jačanjem kapaciteta osnovnih škola s ciljem prelaska na jednosmjensku nastavu, ali i modernizacijom visokog obrazovanja i smještaja za studente u svrhu povećanja njihovog broja. Također, javlja se potreba za usklađivanjem obrazovnog sustava s gospodarstvom koje prati strukturu gospodarskih aktivnosti na području Urbane aglomeraciju što je razvidno najviše u nedostatku adekvatnog kadra u tehničkim i stručnim zanimanjima.

Zdravstvena i socijalna infrastruktura načelno su ocijenjene kao razvijene, no javlja se potreba u vidu jačanja kapaciteta djelatnika i njihovom usavršavanju s ciljem povećanja kvalitete življenja u Urbanoj aglomeraciji Rijeka. Prema analizi stanja, mreža zdravstvenih ustanova razgranata je, iako je ipak razvidna najveća koncentracija zdravstvene infrastrukture u Gradu Rijeci dok se nedostatak iste u ostalim gradovima i općinama djelomično nadomješta kroz privatne poliklinike i dentalne centre te opće i specijalističke ordinacije. Razvoj zdravstvene infrastrukture pozitivno bi utjecao na smanjenje lista čekanja na specijalističke preglede te izazove preopterećenosti sustava koji je osobito izražen za vrijeme ljetnih mjeseci, odnosno trajanja turističke sezone.

Osim jačanja zdravstvene infrastrukture javljaju se potrebe i za jačanjem socijalne infrastrukture. Grad Rijeka prema analizi stanja ima jedan od kvalitetnijih socijalnih programa jer nudi veću razinu zaštite socijalno ugroženih stanovnika nego što je zakonski minimum te je jedini grad u RH koji osigurava nužni smještaj za korisnike Centra za socijalnu skrb. Potreba se ogleda u vidu jačanja socijalnih usluga sukladno rastu broja korisnika socijalnih usluga. Osim navedenog, analiza je pokazala rast potreba najmlađe i najstarije populacije kao korisnika socijalnih usluga. Jedna od izraženih potreba u kontekstu jačanja socijalnih usluga za najmlađe ogleda se u osnivanju centra rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju. Nedostatni kapaciteti domova za starije osobe predstavljaju velik izazov u Urbanoj aglomeraciji, a demografski trend starenja stanovništva u nadolazećem razdoblju dodatno će povećati pritisak na postojeće kapacitete.

Za pozicioniranje UA Rijeka kao društvenog središta regije, u području kulture, sporta i općenito civilnog društva kao aspekata društvenog života, potrebno je realizirati ulaganja u nedostajuću infrastrukturu. U kontekstu kulturne infrastrukture primarna potreba ogleda se kroz revitalizaciju kulturne baštine i ostala ulaganja u kulturnu infrastrukturu kao preduvjeta razvoja kulturnih sadržaja. Za potrebu unapređenja postojeće sportsko-rekreacijske ponude kao ključan je prepoznat razvoj dodatnih sportsko-rekreacijskih sadržaja i ulaganja u sportsku infrastrukturu na otvorenom (npr. biciklističke staze, trim staze i sl.). Završno, s ciljem jačanja civilnog društva potrebno je povećati participativnost građana osobito u kontekstu suradnje s javnim sektorom čime će se ostvariti veći doprinos civilnog društva razvoju Urbane aglomeracije u cjelini.

### **Razvojni potencijali**

Područje društvenog uređenja i društvena infrastruktura kao nužni preduvjet razvoja Urbane aglomeracije Rijeka obiluju potencijalima za njihov daljnji razvoj. Kao ključna obilježja društvenog okruženja prepoznati su visoki životni standard i sigurnost življenja kao važni segmenti poticajnog i razvojnog okruženja.

Unatoč negativnim trendovima prirodnog kretanja stanovništva, razvojni potencijal Urbane aglomeracije Rijeka ogleda se u pozitivnim migracijskim trendovima koje posljednjih godina bilježi dio jedinica lokalne samouprave. Gradovi Kastav i Opatija te općine Čavle, Kostrena, Matulji, i Viškovo redom bilježe veći broj doseljenog u odnosu na odseljeno stanovništvo. Pozitivan migracijski saldo kao rezultat povoljne socio-ekonomske situacije i sigurnosti življenja potencijal je daljnjeg društvenog, ali i gospodarskog razvoja čija su osnova upravo stanovnici. Iskorištavanje dostupnog zemljišta u vlasništvu JLS prepoznato je kao potencijal za društveno poticane stanogradnje što predstavlja jedan od ključnih faktora privlačenja mladih obitelji na područje UA Rijeka.

Visoka kvaliteta Sveučilišta i Veleučilišta prepoznati su kao potencijal i osnova daljnjeg razvoja. Posljednjih godina u porastu je broj studenata Sveučilišta u Rijeci koji dolaze izvan Primorsko-goranske županije, što predstavlja potencijal daljnjeg razvoja i jačanja prepoznatljivosti Sveučilišta. U nadolazećem razdoblju potrebno je iskoristiti taj potencijal i nastaviti ulagati u sustav visokog obrazovanja s ciljem privlačenja mladih ljudi s područja UA Rijeka, ali i cijele Hrvatske, te osmisliti atraktivne mjere za njihovo zadržavanje po završetku studija. Osim navedenog, trenutna obrazovna

infrastruktura predstavlja potencijal za daljnji razvoj i usklađivanje obrazovanja i gospodarstva u vidu razvijanja dodatnih obrazovnih programa, a sve u svrhu razvoja ljudskih potencijala.

Nadalje, sukladno prepoznatoj potrebi razvoja društvene infrastrukture u vidu socijalnih usluga, u prvom redu onih namijenjenih starijim osobama, kao potencijali su prepoznati realizacija kapitalnih projekata putem javno-privatnih partnerstva. Osim toga, potencijal za unaprjeđenje socijalnih usluga je veće oslanjanje na civilno društvo u pružanju istih. Okretanje ka skrbi u zajednici i poticanje deinstitutionalizacije socijalne skrbi potencijal je zadovoljavanja potražnje za socijalnim uslugama svih ranjivih skupina.

Područje civilnog društva, kulture i sporta prepoznati su kao važan segment ukupnog društvenog razvoja. Potencijal daljnjeg razvoja civilnog društva proizlazi iz istaknute društvene solidarnosti, a očituje se u velikom broju volonterskih aktivnosti, dok je u segmentu kulture kao razvojni potencijal prepoznata daljnja utilizacija statusa Grada Rijeke kao bivše Europske prijestolnice kulture, a s ciljem jačanja prepoznatljivosti kulturnih sadržaja cijele aglomeracije. Na području UA Rijeka sportsko-rekreacijska infrastruktura doprinosi društvenom razvoju i kroz turizam, pa je potencijal daljnjeg razvoja vezan uz investicije u sportsku infrastrukturu koje istovremeno doprinose lokalnoj zajednici i poboljšanju turističke ponude, razvoju turizma kao gospodarske grane, ali i generiraju dodanu vrijednost u vidu otvaranja novih radnih mjesta.

## 5.2. Gospodarstvo

### **Razvojne potrebe**

Obzirom da su subjekti malog i srednjeg poduzetništva nositelji gospodarskog razvoja, potrebno je kontinuirano ulagati u njihov daljnji razvoj te stvoriti preduvjete koji osiguravaju povećanje njihove konkurentnosti. Sukladno analizi stanja poduzetnička infrastruktura na području UAR ocijenjena je kao dobro razvijena. Za daljnji razvoj i unaprjeđenje malog i srednjeg poduzetništva potrebno je osigurati stalnu podršku osnivača poduzetničkih potpornih institucija te razvoj usluga i proizvoda u skladu s ciljevima digitalne i zelene tranzicije te industrije 4.0. koji će doprinijeti dostizanju kako nacionalnih tako i europskih ciljeva na svim razinama. Osnivanje novih potpornih institucija kao i dodatno jačanje postojećih, u kontekstu ljudskih i financijskih resursa, prepoznato je kao nužan korak daljnjeg razvoja gospodarstva na području UA Rijeka. Konkretno aktivnosti vezane uz dodatne mogućnosti razvoja poduzetništva prepoznate su u onim JLS koje imaju slobodne prostorne kapacitete poduzetničkih zona te kroz daljnje unapređenje maritimnog inovativnog klastera koji je vrlo važan za razvoj nautike i brodogradnje.

Iako čitavo područje bilježi pozitivne pokazatelje smanjenja nezaposlenosti izražena je značajna potreba za kvalificiranom radnom snagom, kao osnovom svakog gospodarskog rasta. Naime, analiza stanja ukazala je na potrebu usklađivanja realnih potreba i potencijala sektora gospodarstva sa sektorom obrazovanja u vidu prilagodbe obrazovnih programa potrebama tržišta rada, osobito ulaganjem u ljudske resurse u djelatnostima koje predstavljaju razvojni potencijal područja. Navedeno se prvenstveno odnosi na sljedeće aktivnosti: (1) usklađivanje ponuda programa obrazovnih institucija sa stvarnim potrebama gospodarstvenika i tržišta rada, (2) jačanje

dualnog modela obrazovanja kroz omogućavanje provođenja kvalitetne i adekvatne stručne prakse, (3) poticanje suradnje istraživačko-razvojnih institucija s gospodarstvom na zajedničkim projektima, (4) ostvarenje suradnje u razvoju novih rješenja i tehnologija te (5) pružanje kontinuirane ciljane edukacije i programa cjeloživotnog obrazovanja sukladno utvrđenim potrebama gospodarstva.

Dinamično poslovanje u novije vrijeme kao i sve veći zahtjevi tržišta zahtijevaju viši stupanj digitalizacije poslovanja kako bi se smanjili troškovi te osigurala veća razina otpornosti na vanjske utjecaje. Nastavno na navedeno, prepoznata je sve veća potreba za digitalizacijom usluga lokalne samouprave kako bi na područjima kojima upravljaju, omogućile svojim građanima i poslovnim subjektima brzo i strukturirano rješavanje različitih administrativnih potreba.

Iako Urbano područje karakteriziraju prepoznatljivi elementi turističke ponude, za rast turističkog prometa i produljenje boravka gostiju nužna su ulaganja u nedostajuću turističku infrastrukturu. S tim u vezi unutar analize stanja prepoznata je potreba za dodatnim suvremenim objektima javne turističke infrastrukture kao i potreba brendiranja područja za što je potrebno provesti opsežna istraživanja. Preduvjet brže i usklađenije realizacije privlačenja investicija u području hotelijerstva visoke kategorizacije svakako leži u uređenom sustavu prostorno planskog razvoja područja urbane aglomeracije usklađenog s ciljevima razvoja. Uz bogatu kulturnu i turističku infrastrukturu potrebno je dodatnim sadržajima i manifestacijama stvoriti jedinstvenu turističku ponudu za područje UAR s ciljem ostvarenja cjelogodišnjeg turizma.

### **Razvojni potencijali**

Visoka razina razvijenosti poduzetničke infrastrukture s razvijenom mrežom poduzetničkih potpornih institucija predstavlja potencijal daljnjeg razvoja sektora čija budućnost leži u održivom poslovanju kroz provođenje aktivnosti zelene i digitalne tranzicije, istraživanja i inovacija, povezivanju s obrazovnim sektorom, te razvoju IT i kreativnih industrija.

Uspostava novih, modernih poduzetničkih inkubatora usmjerenih prema IT sektoru te ulaganja u nove tehnologije prepoznata su kao potencijal za povećanje konkurentnosti gospodarstva i dinamizaciju malog i srednjeg poduzetništva kao bitne odrednice lokalnog gospodarstva. Modernizacija poslovnih procesa ulaganjem u nove tehnologije doprinosi povećanju efikasnosti poslovanja istovremeno stvarajući energetske i financijske uštede, te ujedno predstavlja ključnu pretpostavku održivog gospodarskog razvoja.

Jačanje inovativnosti i konkurentnosti pomorske industrije kao tradicionalne industrijske grane područja predstavlja potencijal za razvoj UAR područja kao globalnog središta za inovacije i pametne vještine u pomorskoj industriji. Vrlo izražen sektor prerađivačke industrije, razvijeni transportni infrastrukturni kapaciteti te povoljan geografski položaj područja urbane aglomeracije stvorili su preduvjete za transformaciju u industriju 4.0 te omogućuju daljnje jačanje konkurentnosti proizvoda i usluga baziranih na visokim tehnologijama.

Korelacija kulturne, materijalne i nematerijalne baštine, te iskorištavanje bogatog potencijala prirodnih resursa u svojstvu kreiranje jedinstvene turističke ponude za područje UAR prepoznata je kao razvojni potencijal za podizanje kvalitete i sadržaja turističke ponude, a time i povećanje turističkog prometa na cjelogodišnjoj razini. Veliku ulogu u ostvarenju cjelogodišnjeg turizma ima i duga tradicija zdravstvenog turizma te raznovrsnost kvalitetnih sadržaja na razini pojedinih destinacija. Uz promicanje izvrsnosti i ulaganja u dodatne sadržaje, u nadolazećem razdoblju bit će iskorišteni razvojni potencijali zdravstvenog turizma kao značajne dodane vrijednosti lokalnom i regionalnom gospodarstvu.

Potencijal razvoja cikloturizma, prepoznatljiv vizualni identitet, uređenje parkova, obalnih šetnica i tematskih plaža kao elemenata koji čine prepoznatljivost pojedinih destinacija te njegovanje održavanja kulturnih manifestacija i sportsko-rekreacijskih događanja tijekom cijele godine prepoznati su potencijali daljnjeg razvoja turističkog sektora, a samim time i gospodarstva u cjelini.

### 5.3. Urbano okruženje

#### **Razvojne potrebe**

Analiza urbanog okruženja Urbane aglomeracije Rijeka obuhvatila je niz okolišnih i infrastrukturnih aspekata koji kao općenitu sliku područja ukazuju na relativno očuvan okoliš, povoljna klimatska obilježja, ali djelomično manjkavu premreženost infrastrukturom.

Područje Urbane aglomeracije Rijeka karakterizira neravnomjerna urbanizacija i nepoštivanje prostornih planova, što posljedično utječe na sve ostale segmente urbanog okoliša i razvoja infrastrukture. Analiza okoliša, u pogledu kvalitete zraka, tla i voda, odnosno mora pokazuje uglavnom zadovoljavajuće stanje, uz iznimku niže kvalitete zraka na području rafinerije nafte na Urinju te u zoni ŽCGO Marišćina. Kvaliteta mora u pravilu je izvrsna i zadovoljavajuća, iako su na pojedinim točkama obale Grada Rijeka zabilježene nezadovoljavajuće vrijednosti. Uzevši u obzir more kao jedan od osnovnih resursa u području turističke djelatnosti i ranije navedene razvojne potencijale sektora, pokazuje se potreba za unaprjeđenjem sustava pročišćavanja otpadnih voda i smanjenje onečišćenja mora uzrokovanog gospodarskim aktivnostima (preradom nafte, brodogradnjom i lučkim djelatnostima) što se može postići dodatnim ulaganjima u modernizaciju proizvodnje specifičnih sektora. U kontekstu kvalitete tla, kao potreba se pokazuje uvođenje sustavnog praćenja kvalitete istog, osobito s obzirom na veliki broj divljih odlagališta te napuštenih industrijskih područja koji su analizom identificirani kao ključni čimbenici koji utječu na narušavanje kvalitete tla.

Općenito, kao razvojna potreba identificirano je pametno upravljanje okolišem kroz prevenciju i pravovremenu detekciju negativnih učinaka ljudskog faktora i klimatskih promjena, odnosno stvaranje učinkovitog i funkcionalnog sustava praćenja promjena i osmišljavanja mjera.

U kontekstu primarne infrastrukture, kao temeljna razvojna potreba pokazalo se povećanje stupnja priključenosti stanovništva na sustav kanalizacijske infrastrukture, obzirom da ista na području općina Jelenje i Viškovo uopće nije razvijena, a na području Bakra i Kraljevice te općina Čavle, Kostrena i Klana ne prelazi 40% priključenosti stanovništva. Neadekvatan sustav kanalizacije

uvelike utječe na cijelu UA, odnosno ne samo izolirano na područje spomenutih JLS, što ukazuje na potrebu širenja mreže komunalne infrastrukture s ciljem povećanja kvalitete života stanovništva te očuvanja prirodnih resursa i zaštite od onečišćenja tla i vode. U pogledu energetske infrastrukture, ključna razvojna potreba vezana je uz obnovu javnog sustava grijanja zbog značajnih gubitaka u mreži, od oko 30%, uslijed starosti toplovodne mreže te kontinuirano ulaganje u energetske obnovu kako javne, tako i privatne infrastrukture.

Iako je sustav gospodarenja otpadom relativno dobro razvijen u pogledu dostupnosti reciklažnih dvorišta na području UA, s obzirom na izraženu građevinsku aktivnost dolazi do poteškoća u zbrinjavanju građevinskog otpada, što generira potrebu unaprjeđenja infrastrukture u tom segmentu.

Završno, u domeni prometa, a s ciljem optimizacije istog kao razvojna potreba pokazala se reorganizacija javnog prijevoza te gradnja i prostorno-funkcionalna integracija pješačko-biciklističke infrastrukture u prometni sustav. Isto tako, neravnomjerna razvijenost cestovne infrastrukture na području UA Rijeka generira potrebu za većim ulaganjima u rekonstrukciju i održavanje nerazvrstanih prometnica, osobito u ruralnim područjima, ulaganjima u rješenja koje doprinose povećanju protočnosti i sigurnosti prometa te unaprjeđenje sustava parkiranja izgradnjom garaža. Vršna opterećenja u ljetnim mjesecima u vrijeme trajanja turističke sezone karakteristika su gotovo cijelog područja, te ukazuju na nužnost razvoja pametnih prometnih rješenja - sustava nadzora, upravljanja prometom i parkiranjem, što bi objedinjeno predstavljalo razvojni iskorak pri uspostavi sustava održive urbane mobilnosti na području UA Rijeka.

### **Razvojni potencijali**

Razvojni potencijali Urbane aglomeracije Rijeka leže u valorizaciji povoljnog geo-prometnog položaja te dostupnim resursima - prvenstveno očuvanom okolišu i neiskorištenoj *brownfield* infrastrukturi.

Princip kružnog gospodarenja zgradama s premisom rekonstrukcije i ponovnog stavljanja u funkciju postojeće infrastrukture koja nije u funkciji razvojni je potencijal cijele Urbane aglomeracije Rijeka. Bogata industrijska baština koja u stanju zapuštenosti predstavlja ugrozu za okoliš i stanovništvo može se prenamijeniti za potrebe društveno-gospodarskih sadržaja i na taj način smanjiti daljnju urbanizaciju kroz revitalizaciju postojeće infrastrukture.

Nadalje, zelena tranzicija prepoznata je kao ključan razvojni potencijal područja u nadolazećem razdoblju, kroz uvođenje obnovljivih izvora energije i provedbu mjera energetske učinkovitosti prvenstveno u sektorima prometa i zgradarstva. Ekoloških prihvatljiv javni prijevoz te ulaganje u dostatnu infrastrukturu za vozila na električni i alternativni pogon potencijal su i nužnost razvoja ekološki prihvatljivog sustava prometa. U kontekstu zgradarstva, korištenjem potencijala obnovljivih izvora energije te provedba radova na energetske učinkovitosti javnih zgrada - primarno obrazovne i društvene, ali i druge infrastrukture, doprinijet će se ostvarenju kako energetsko ekoloških tako i financijskih ušteda.



Zaštićena područja okosnica su prirodnog bogatstva Urbane aglomeracije te uz prioritarnu pretpostavku njihova daljnjeg očuvanja predstavljaju razvojni potencijal kako za građane tako i za razvoj aktivnog turizma i ostalih selektivnih oblika turizma utemeljenih na prirodnim resursima. Na tom tragu, razvoj zelene infrastrukture prepoznat je kao protuteža pretjeranoj urbanizaciji obalnog pojasa, ali i ostalih dijelova Urbane aglomeracije, pa je u nadolazećem razdoblju nužno planski pristupiti ulaganju u zelenu infrastrukturu. Povezano s očuvanjem prirodnih resursa, u kontekstu gospodarenja otpadom razvojni potencijal područja predstavlja izgradnja sortirnice na lokaciji Mihačeva Draga koja će stavljanjem u funkciju omogućiti implementaciju principa kružne ekonomije.

Iskorištavanje geo-prometnog položaja u kontekstu pomorskog prometa i lučkih djelatnosti ulaganjem u lučku infrastrukturu razvojni je potencijal čije bi ispunjenje omogućilo pozicioniranje Urbane aglomeracije Rijeka kao središnje prometne točke za zemlje srednje i zapadne Europe. Povezano s tim, modernizacija željezničke infrastrukture kroz realizaciju projekta “nizinske pruge” stvorit će potencijal daljnjeg povećanja prometa prvenstveno u riječkoj luci. U kontekstu cestovnog prometa, razvojni potencijal u okviru Urbane aglomeracije Rijeka je implementacija odgovarajućih prometnih rješenja kojima se stanovnike i turiste potiče na korištenje alternativnih oblika prijevoza te javnog prijevoza (npr. primjena *park and ride* principa, *MaaS* koncepta), što je osobito relevantno s obzirom na izrazita vršna opterećenja cestovne infrastrukture u ljetnim mjesecima.

Završno, kao razvojni potencijal, ali i razvojna potreba, prepoznata su daljnja ulaganja u telekomunikacijsku infrastrukturu i razvoj širokopojasne infrastrukture kao preduvjeta primjene suvremenih tehnologija i gospodarskog rasta, a time i konkurentnosti područja općenito.

## 6. Opis integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala uključujući ispunjavanje kriterija vezano uz stratešku relevantnost projekata

### 6.1. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja i doprinosa ITU mehanizma provedbi SRUA

Integrirana teritorijalna ulaganja mehanizam su financiranja održivog urbanog razvoja utemeljen u dvije ključne odrednice, (1) **teritoriju** - uvažavajući razlike između ruralnih i urbanih sredina te specifičnosti razvojnih potreba i potencijala određenog područja, i (2) **konceptu integracije** - koji objedinjuje sve sektore, dionike i razvojne resurse u svim fazama razvoja - od planiranja, provedbe do vrednovanja rezultata.

Provedba mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u višegodišnjem financijskom razdoblju 2021.-2027. definirana je Integriranim teritorijalnim programom. Uvođenjem novog operativnog programa implementiran je *bottom-up* pristup definiranju razvojnih potreba i potencijala i tako utvrđen okvir za provedbu ulaganja koja su usmjerena na raznolike i specifične potrebe određenih područja na lokalnoj i regionalnoj razini, sve s ciljem ravnomjernog razvoja Republike Hrvatske. Za financiranje mjera održivog urbanog razvoja putem ITU mehanizma u sedmogodišnjem razdoblju od 2021. do 2027. predviđeno je 682,76 milijuna eura. Utvrđena "ITU alokacija" sredstava predstavlja najznačajniji financijski dio Integriranog teritorijalnog programa čija je ukupna vrijednost 1,569 milijardi eura, što potkrijepljuje važnost ulaganja u razvoj urbanih područja/aglomeracija i njihovo pozicioniranje kao nositelja gospodarskog i ukupnog društvenog razvoja.

Integriranim teritorijalnim programom utvrđena su ključna područja ulaganja u okviru specifičnih ciljeva koji se provedbom ITP-a žele ostvariti:

- **Specifični cilj RSO1.3.** Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja;
- **Specifični cilj RSO2.8.** Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika;
- **Specifični cilj RSO5.1.** Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima.

Provedba integriranih projekata koje doprinose održivom urbanom razvoju u Urbanoj aglomeraciji Rijeka bit će usmjerena prema područjima u kojima su utvrđene slabosti, ali i prema područjima u kojima razvojni potencijali područja nisu iskorišteni, a koja se uvelike poklapaju s područjima ulaganja predviđenim Integriranim teritorijalnim programom. Doprinos ITU mehanizma provedbi Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. bit će najznačajniji u posebnim ciljevima 2.1. *Podupiranje transformacije gospodarstva*; 2.3. *Stvaranje jedinstvene turističke ponude* i 3.2. *Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja* SRUA u okviru kojih je planirana provedba najvećeg broja projekata<sup>2</sup>. Osim za ostvarenje navedenih

---

<sup>2</sup> Cjelokupni doprinos ITU mehanizma provedbi SRUA kroz povezivanje planiranih ITU intervencija s posebnim ciljevima SRUA prikazan je u poglavlju 6.2. Opis strateške relevantnosti te sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam i poglavlju 10. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja.

ciljeva, u projektima predviđenim za ITU sufinanciranje naglasak će biti i na drugim područjima prioritarnim za održivi urbani razvoj, kroz provedbu sljedećih aktivnosti:

- ulaganje u višenamjensku, društvenu, kulturnu i sportsku infrastrukturu;
- revitalizacija i valorizacija kulturne baštine;
- obnova i prenamjena *brownfield* lokacija;
- razvoj zelene infrastrukture i regeneraciji urbanih prostora;
- modernizacija i digitalizacija javnog prijevoza;
- promicanje alternativnih oblika prijevoza;
- povećanje kvalitete poduzetničke infrastrukture;
- provedba mjere energetske učinkovitosti, bilo kao horizontale aktivnosti u provedbi drugih infrastrukturnih projekata, bilo ulaganjem u energetske održive gradske četvrti.

Završno, za osiguravanje doprinosa ITU mehanizma razvoju UA Rijeka i provedbi predmetne Strategije ključno je osiguravanje strateške relevantnosti, odnosno sektorske ili teritorijalne integracije koju pojedini projekti podrazumijevaju, što je detaljno razrađeno u idućem poglavlju.

## 6.2. Opis strateške relevantnosti projekata te sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam

Strateška relevantnost projekata, te sektorska i teritorijalna integracija koje se provedbom istih ostvaruju, osnovne su odrednice za identifikaciju projekata koji se planiraju financirati kroz ITU mehanizam. Strateška relevantnost osigurana je za one projekte u kojima sudjeluje više jedinica lokalne samouprave s područja UA Rijeka, ali i za one projekte koji imaju policentričan utjecaj na razvoj šireg područja, kao što je primjerice unaprjeđenje usluge javnog prijevoza na razini Urbane aglomeracije. Sektorska integracija osigurana je za projekte u okviru kojih se kombinira više mjera iz različitih sektora s ciljem odgovara na multisektorske izazove, primjerice za projekte koji obuhvaćaju revitalizaciju *brownfield* lokacije i prenamjenu iste za različite društvene ili gospodarske potrebe čime se istovremeno doprinosi boljem upravljanju postojećom infrastrukturom u kontekstu kružnog gospodarenja zgradama te uspostavi društvene ili gospodarske infrastrukture. Teritorijalna integracija podrazumijeva provođenje istog ili komplementarnog tipa intervencija na različitim lokacijama unutar Urbane aglomeracije, primjerice ulaganjima u poslovnu infrastrukturu u više jedinica lokalne samouprave čime se multiplikira učinak ulaganja i kumulativno doprinosi povećanju konkurentnosti gospodarstva Urbane aglomeracije Rijeka.

Identifikaciji projekata od strateške relevantnosti, odnosno projekata koje karakterizira sektorska i/ili teritorijalna integracija prethodio je proces izrade baze projekata svih jedinica lokalne samouprave u sastavu Urbane aglomeracije Rijeka. Izrađena je baza s ukupno 177 projekata temeljem koje su identificirani projekti koji zadovoljavaju navedene kriterije. U nastavku je opisana strateška relevantnost, odnosno sektorska i/ili teritorijalna integracija projekata, strukturirana prema nositeljima provedbe.

### **Grad Bakar**

**Revitalizacija Frankopanskog kaštela u Bakru (1)** opsežan je projekt koji uključuje ulaganje u kulturnu baštinu i turizam, promet, primjenu načela energetske učinkovitosti te ulaganje u zelenu

infrastrukturu, te zadovoljava kriterij **sektorske integracije**. Projektom je planirana rekonstrukcija i prenamjena Kaštela za potrebe kulturnih i kreativnih djelatnosti te civilnog društva, muzejsku namjenu te uređenje višenamjenske dvorane za održavanje događanja. Osim interijera, projektom je obuhvaćeno ulaganje u rekonstrukciju pristupne ceste i uređenje parkirališta te uvođenje javnog sustava električnih bicikala ili romobila s ciljem unaprjeđenja održive prometne povezanosti na području Grada Bakra. Projektom će biti implementirane mjere energetske učinkovitosti u vidu pametne, štedne rasvjete te uređeno dječje igralište u blizini Kaštela. Projekt odgovara specifičnim ciljevima **RSO5.1.**, s obzirom da podrazumijeva očuvanje i obnovu materijalne kulturne baštine, ulaganje u višenamjensku društveno-kulturnu infrastrukturu i primjenu mjera energetske učinkovitosti i **RSO2.8.**, s obzirom da uključuje ulaganja u prometnu infrastrukturu i uspostavu sustava javnih bicikala ili srodnih vozila kao dio šireg, sveobuhvatnog projekta, Integriranog teritorijalnog programa, te posebnom cilju 2.3. SRUA.

Projektom izgradnje i opremanje **Vatrogasnog doma Hreljin (2)** planirano je ulaganje u novi objekt DVD-a Hreljin s ciljem učinkovite organizacije i provođenja vatrogasne djelatnosti na području Grada Bakra. Planira se izgradnja suvremenog, funkcionalnog i energetske učinkovitog vatrogasnog doma s uređenjem parkirnih mjesta, kolnog pristupa i pješačkih površina te uređenjem okoliša i postavljanjem sprava za vježbanje na otvorenom, čime projekt udovoljava kriteriju **sektorske integracije**. S obzirom na strateški smještaj objekta na lokaciji koja omogućava nadzor cijelog prostora Urbane aglomeracije, iz Vatrogasnog doma Hreljin biti će moguć nadzor područja u vrijeme potencijalnih ugroza od šumskih požara, zbog čega je projekt **strateški relevantan** za cijelo područje UA Rijeka odnosno ima policentrični utjecaj na cijelo područje. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1.** ITP-a, a u okviru SRUA doprinosi realizaciji posebnog cilja 3.3.

### **Općina Kostrena**

Provedbom projekta **interpretacijsko uređenje dvorišta i prošireno digitalno iskustvo Kuće kostrenskih pomoraca (3)** finalizirat će se uređenje interpretacijskog centra Kuće kostrenskih pomoraca. Uređenjem vanjskog prostora s otvorenim gledalištem i botaničkim vrtom i uvođenjem multimedijalnih sadržaja doprinijet će se stvaranju cjelovitog doživljaja pomoračkog načina života, stvaranju dodatnog kulturno-edukativnog prostora za posjetioce i stanovnike te razvoju suvremenih kulturnih formi. **Sektorska integracija** projekta razvidna je zbog kombinirana mjera iz različitih sektora u okviru jednog projekta - ulaganja u valorizaciju kulturne baštine i prezentaciju iste kao dio turističke ponude, ulaganje u zelenu infrastrukturu (botanički vrt) i provedbu mjera energetske učinkovitosti (pametne klupe sa solarnim panelima i pametna rasvjeta). Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1.** Integriranog teritorijalnog programa, s obzirom da podrazumijeva vrednovanje i prezentaciju kulturne baštine, izgradnju zelene infrastrukture i provedbu mjera energetske učinkovitosti te ulaganja u turističku infrastrukturu koja doprinosi diversifikaciji i specijalizaciji lokalne turističke ponude. Na razini SRUA, projekt odgovara posebnom cilju 2.3.

Projekt izgradnje i opremanja **plaže prilagođene osobama smanjene pokretljivosti (4)** uključuje prostorno rješenje koje omogućava funkcionalno korištenje i kretanje prostorom plaže za osobe smanjene pokretljivosti. **Strateška relevantnost** utemeljena je na unaprjeđenju javne turističke infrastrukture kroz ulaganje u povećanje pristupačnosti infrastrukture i sadržaja osobama

smanjene pokretljivosti, a koje manjka na području cijele Urbane aglomeracije Rijeka. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1**. Integriranog teritorijalnog programa s obzirom da podrazumijeva ulaganja u javnu turističku infrastrukturu, te posebnom cilju 3.1.SRUA.

Izgradnjom **višenamjenskog društvenog doma Žuknica (5)** uspostaviti će se suvremeni višenamjenski, sportski i društveni prostor za potrebe lokalnog stanovništva i civilnog društva. Realizacijom projekta istovremeno se doprinosi rješavanju problema neadekvatne sportske infrastrukture i nedostatne društvene i kulturne infrastrukture u lokalnoj zajednici, zbog čega projekt karakterizira **sektorska integracija**. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1**. Integriranog teritorijalnog programa s obzirom da podrazumijeva ulaganje u višenamjensku sportsku i društveno-kulturnu infrastrukturu značajnu za društveni razvoj kroz doprinosi dobrobiti građana i socijalnom uključivanju. Na razini SRUA projekt odgovara posebnom cilju 1.3.

Izgradnjom **doma za starije i nemoćne osobe (6)** unaprijediti će se socijalna infrastruktura za starije i nemoćne otvaranjem mogućnosti za smještaj i dnevni boravak starijih i nemoćnih te time poboljšanje dostupnosti cjelovite skrbi za starije kroz ulaganje u infrastrukturu za pružanje socijalnih usluga za starije osobe. Realizacija projekta smanjila bi problem nedostatnih kapaciteta skrbi za starije osobe na razini UA Rijeka, zbog čega je **strateški relevantan**. S obzirom da se radi o institucionalnom obliku skrbi za starije, ulaganje ne odgovara ciljevima Integriranog teritorijalnog programa, u okviru kojeg su planirana ulaganja u socijalnu infrastrukturu koja doprinosi zdravlju i dobrobiti građana te socijalnom uključivanju, isključujući infrastrukturu za institucionalni smještaj. Realizacija projekta doprinosi ostvarenju posebnog cilja 1.2. SRUA.

### **Općina Omišalj**

Projekt **uređenja centra naselja Omišalj (7)** obuhvaća rekonstrukciju i uređenje središnjeg dijela naselja u sklopu zaštićene kulturno-povijesne cjeline. Osim uređenja pješačko-kolne zone planirano je i uvođenje sustava e-bicikala i punionica za električna vozila, postavljanje pametne autobusne stanice, te uređenje i revitalizacija zelenog parka i sportsko-rekreacijske zone u neposrednoj blizini. S obzirom da je za ostvarenje ciljeva projekta i zadovoljavanja suvremenih standarda prostornog i komunalnog uređenja sukladno postojećim vrijednostima prostora i kulturne baštine ključna kombinacija ulaganja u kulturnu baštinu, prometna rješenja i zelenu infrastrukturu, projekt karakterizira **sektorska integracija**. Projekt odgovara specifičnim ciljevima **RSO5.1**, s obzirom da uključuje obnovu i uređenje javnih površina starih gradskih jezgri i nadogradnju zelene infrastrukture i **RSO2.8.**, s obzirom da uključuje ulaganja sustav javnih bicikala i infrastrukturu za e-vozila. Na razini SRUA projekt doprinosi ostvarenju posebnog cilja 3.3.

### **Općina Jelenje**

**Rekonstrukcijom društvenog doma u Podkilavcu (8)** značajno će se unaprijediti društvena infrastruktura koja predstavlja središnje mjesto susreta stanovnika. Projektom je planirana cjelovita obnova i opremanje postojećeg objekta, čime će se ojačati kapaciteti za aktivnosti civilnog društva, te uređenje prilaza vanjskog prostora objekta s dječjim igralištem. Realizacija projekta istovremeno će doprinijeti stvaranju adekvatne društvene infrastrukture te uređenju javne površine, iz čije sinergije proizlazi **sektorska integracija**. Projekt odgovara specifičnom cilju

**RSO5.1.** ITP-a jer ostvaruje doprinos uključivom društvenom razvoju te uređenom i sigurnom urbanom okruženju, i posebnom cilju 1.3. SRUA.

Uspostava **Poduzetničkog inkubatora Jelenje (9)** planirana je na *brownfield* lokaciji, odnosno dotrajalom industrijskom objektu koji je zapušten, te zbog neadekvatnog održavanja predstavlja opasnost za okolinu. Prostor je prepoznat kao vrijedan prostorni resurs te će projektom biti prenamijenjen za potrebe razvoja poslovne infrastrukture. S obzirom da će projektom biti uspostavljen poduzetnički inkubator kroz iskorištavanje postojeće infrastrukture projekt ima uporište u načelu kružnog gospodarenja zgradama i prostorom te zadovoljava kriterij **sektorske integracije**. Projekt odgovara specifičnim ciljevima **RSO5.1.** i **RSO1.3.** ITP-a s obzirom da obuhvaća sanaciju *brownfield* područja i ulaganja u poslovnu infrastrukturu i jačanje održivog rasta i konkurentnosti poduzetništva. Na razini SRUA, projekt doprinosi posebnom cilju 2.1.

**Kućanska zajednica Jelenje (10)** osigurati će kapacitete za pružanje izvainstitucijskih usluga skrbi za starije, odnosno skrbi u zajednici. Projektom je planirana rekonstrukcija i prenamjena derutnog industrijskog objekta za potrebe pružanja socijalnih usluga starijim osobama i osobama s teškoćama, pa i **sektorska integracija** unutar projekta proizlazi upravo iz sanacije *brownfield* lokacije i sprječavanja štetnog utjecaja iste na okolinu, te jačanja kapaciteta za pružanje socijalnih usluga. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1.** s obzirom da obuhvaća revitalizaciju zapuštenog industrijskog objekta te istovremeno doprinosi povećanju dostupnosti i kvalitete socijalnih usluga osiguravajući socijalne usluge u zajednici kojima je svrha omogućiti što duži ostanak starije osobe u svome domu. Na razini SRUA, projekt doprinosi posebnom cilju 1.2.

### **Grad Kastav**

**Ulaganjem u Radnu zonu Žegoti (11)**, izgradnjom prometnice s pratećom komunalnom infrastrukturom omogućit će se povećanje stupnja aktivacije Zone, a time i stvaranju povoljnog okruženja za osnivanje i razvoj poduzeća te unaprjeđenje poduzetničkih aktivnosti. **Strateška relevantnost** projekta proizlazi iz značaja zone za cijelo područje UA Rijeka zbog povoljnog geoprometnog položaja uz više priključaka na autoceste te intencije za disperzijom gospodarskih aktivnosti područjem cijele UA što utječe na ravnomjerniji razvoj, a istovremeno kumulativno doprinosi povećanju gospodarske konkurentnosti cijelog područja. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO1.3.** ITP-a stvaranjem infrastrukturnih preduvjeta za razvoj poduzetništva i posebnom cilju 2.1. SRUA.

**Multimedijalni centar kulture (12)** predstavljat će središnje mjesto društvenog i kulturnog života Grada, ali i šireg prostora. Projektom je planirana izgradnja objekta s multifunkcionalnom dvoranom, prostorom knjižnice, komercijalnim prostorima te garažnim prostorom, s ciljem poboljšanja uvjeta za djelovanje subjekata u kulturnom i kreativnom sektoru te poboljšanja uvjeta za organizaciju većih kulturnih i društvenih programa u zatvorenom prostoru, što ima pozitivne implikacije na razvoj cjelogodišnjih sadržaja za stanovnike i posjetitelje. **Sektorska integracija** koju projekt podrazumijeva odnosi se na istovremeno ulaganje u društveno-kulturnu infrastrukturu te prometnu infrastrukturu u vidu garažnog prostora za potrebe novog objekta. Projekt odgovara specifičnim ciljevima **RSO5.1.** i **RSO2.8** ITP-a, s obzirom da obuhvaća izgradnju višenamjenske društveno-kulturne infrastrukture i izgradnju garažnog prostora, te posebnom cilju 1.3. SRUA.

**Kastav Mobility Hub (13)** kompleksan je projekt koji obuhvaća revitalizaciju *brownfield* lokacije, implementaciju suvremenog sustava parkiranja i nadogradnju gradske zelene infrastrukture. U okviru Mobility Huba planirana je javna garaža na području bivšeg industrijskog postrojenja Preda, neposredno pred ulazom u staru jezgru Grada Kastva sa integriranim elementima zelene infrastrukture - npr. zelenim krovom. Realizacijom projekta u potpunosti će se eliminirati potreba korištenja vozila u staroj gradskoj jezgri i time poboljšati protočnost prometa. Kombinacija gore navedenih ulaganja osigurava **sektorsku integraciju** unutar projekta, a projekt je unutar Integriranog teritorijalnog programa pozicioniran u specifičnim ciljevima **RSO5.1.** i **RSO2.8.** s obzirom da objedinjava ulaganja u *brownfield* lokacije i zelenu infrastrukturu s ulaganjima u prometna rješenja i digitalizaciju sustava parkiranja. Na razini SRUA projekt doprinosi ostvarenju posebnog cilja 3.2.

**Obnova i očuvanje baštine - revitalizacija gradskih bedema (14)** projekt je sveobuhvatne sanacije dijelova gradskih bedema i njihove turističke aktivacije kroz aktivnosti sanacije i konzervacije te uređenja interpretacijskog centra na temu Vincenta i Ivana iz Kastva, osvjetljenje gradskih bedema uz formiranje turističke šetnice i sadržaja i uređenje partera javnih prostora povijesne jezgre. **Strateška relevantnost** projekta proizlazi iz značaja gradskih bedema u Kastvu kao jednog od najcjelovitije očuvanih kompleksa zidina i fortifikacijske arhitekture s prijelaza iz 15. na 16. stoljeće u Hrvatskoj. Realizacija projekta ima policentrični utjecaj na razvoj šireg područja i unaprjeđenje turističke ponude na razini cijele UA Rijeka. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1.** s obzirom da podrazumijeva vrednovanje, očuvanje, obnovu i prezentaciju materijalne kulturne baštine s ciljem specijalizaciji turističke ponude sukladno potencijalima razvoja kulturnog turizma, te posebnom cilju 2.2. SRUA.

**Izgradnja područne škole Rešetari (15)** projekt je od **strateške relevantnosti** za lokalnu zajednicu zbog stvaranja infrastrukturnih preduvjeta za jednosmjenski rad osnovne škole. Osim povećanja kvalitete obrazovnih programa i obrazovnih postignuća učenika i zbog poboljšanja dobrobiti učenika i njihovih obitelji zbog lakšeg usklađivanja poslovnog i obiteljskog života roditelja. Projekt ne korelira s Integriranim teritorijalnim programom, a na razini SRUA doprinosi ostvarenju cilja 1.1.

## **Grad Rijeka**

**Pilot projekt Trsat - Dvorana Mladosti i Osnovna škola Trsat (16)** objedinjava implementaciju mjera energetske učinkovitosti, zelene infrastrukture i održive urbane mobilnosti na razini gradske četvrti Trsat u Rijeci. Projektom će biti obuhvaćena dva objekta s okolnim javnim površinama i okolišem u okviru kojih će biti provedene aktivnosti s ciljem stvaranja energetski učinkovite i zelene gradske četvrti. **Sektorska integracija** projekta proizlazi iz sinergije ulaganja u tri komponente koje u cjelini čine energetski održivu četvrt - energetska učinkovitost, zelenu infrastrukturu i održivu mobilnost. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1.** Integriranog teritorijalnog programa i posebnom cilju 3.4. SRUA.

**Export Drvo (17)** bivša je industrijska zgrada u središtu Grada Rijeke koja će biti prenamijenjena u suvremeni višenamjenski prostor namijenjen za sajamske i kongresne aktivnosti te održavanje događanja u funkciji razvoja turizma i podrške poduzetništvu. Obnova *brownfield* lokacije i



prenamjena iste u višenamjensku društveno-poduzetničku infrastrukturu uz poštivanje načela zelene gradnje sastavnice su projekta koje ukazuju na **sektorsku integraciju**. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1**. Integriranog teritorijalnog programa i posebnom cilju 2.2. SRUA.

#### **Komunalno društvo Autotrolej/Grad Rijeka**

**Jačanje sustava javnog prijevoza II (18)** nastavak je provedenih ulaganja u javni prijevoz na području Urbane aglomeracije Rijeka. Projektom je planirano ulaganje u modernizaciju voznog parka, odnosno uvođenje ekološki prihvatljivih vozila javnog prijevoza, unaprijeđenje prateće infrastrukture, uspostava sustava javnih e-bicikala i označavanje biciklističkih staza te digitalizacija cjelokupnog sustava javnog prijevoza. **Strateška relevantnost** projekta utemeljena je u njegovom policentričnom utjecaju na razvoj šireg područja te značaju istog za stvaranje zelenog, čistog, pametnog i održivog gradskog prometa uvođenjem suvremenih modela mikromobilnosti kao nadogradnje javnom autobusno prijevozu. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO2.8**. ITP-a s obzirom da predstavlja razvojni iskorak promicanju održive multimodalne mobilnosti i posebnom cilju 2.2.SRUA.

#### **Energo d.o.o./Grad Rijeka**

**Obnova toplinarstva Grada Rijeke (19)** nastavak je projekta iz proteklog višegodišnjeg razdoblja 2014.-2020. s ciljem povećanje energetske učinkovitosti toplinskog sustava i pouzdanosti opskrbe toplinskom energijom na području Grada Rijeke. **Faziranjem** projekta dovršit će se ulaganje u modernizaciju proizvodnog pogona i distribucijske mreže. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1**. Integriranog teritorijalnog programa i posebnom cilju 3.3. SRUA.

#### **Općina Mošćenička Draga**

**Uređenje pješačkih i biciklističkih staza i šetnica (20)** sveobuhvatno je ulaganje u pješačko-biciklističku infrastrukturu i turističku infrastrukturu u funkciji aktivnog turizma. Uređenjem pješačko-biciklističke infrastrukture i uvođenjem sustava javnih bicikala doprinijet će se povećanju kvalitete sustava mikromobilnosti, a uređenjem šetnica s interpretacijskim punktovima i moderniziranim sustavom javne rasvjete razvija se osnovna turistička infrastruktura za prezentaciju kulturnih i krajobraznih vrijednosti prostora. **Sektorska integracija** proizlazi iz istovremene provedbe ulaganja u infrastrukturu za mobilnost, javnu turističku infrastrukturu i energetske učinkovitost. Projekt odgovara specifičnim ciljevima **RSO2.8**. i **RSO5.1**. ITP-a i posebnom cilju 3.2. SRUA.

#### **Općina Čavle**

**Revitalizacija Kaštela Grobnik (21)** sveobuhvatan je zahvat obnove prizemlja palasa i kreiranja kulturno-turističke i ugostiteljske ponude te ugradnje spomeničke rasvjete. Projektom će osim očuvanja i kvalitetne prezentacije baštine biti valoriziran vrijedan kulturni sadržaj čiji potencijal u vidu kulturnog turizma nije iskorišten. Ulaganjem je integrirano više sektorskih tema, pri čemu su obnova i revitalizacija kulturno-povijesne baštine središnje ulaganje, koje prati ulaganje u energetske infrastrukturu te uređenja vanjskog okoliša, što potkrijepljuje da projekt karakterizira **sektorska integracija**. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1**. ITP-a i posebnom cilju 2.3. SRUA.



Projekt obnove i uređenja **Čebuharove kuće (22)** obuhvaća radove na uređenju i opremanju Čebuharove kuće - zgrade uz Lujzinsku cestu te prenamjenu za društveno-kulturne i turističke potrebe u lokalnoj sredini. Uspostavom posjetiteljskog centra s etnografskom zbirkom, multifunkcionalnim prostorom knjižnice i uredom Turističke zajednice u povijesnom objektu doprinijet će se njegovoj valorizaciji, povećanju kvalitete i dostupnosti društvenih i kulturnih sadržaja za lokalno stanovništvo te unaprjeđenju turističke ponude. **Sektorska integracija** projekta proizlazi iz istovremenog odgovora na više razvojnih potreba - nedostatne društvene infrastrukture, neadekvatnih upravnih prostora i neiskorištenih kulturno-turističkih potencijala. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1**. ITP-a i posebnom cilju 2.3. SRUA.

Projekt **Izgradnja sabirne ulice SU1 u zoni poslovne namjene K1 Cernik (23)** predstavlja ulaganje u poduzetničku infrastrukturu, odnosno ulaganje u prometnu i prateću komunalnu infrastrukturu kojom se utječe na povećanje stupnja aktivacije površine poslovne zone. Realizacijom projekta stvoriti će se infrastrukturni preduvjeti za jačanje poduzetničkih aktivnosti u UA Rijeka te povećanje zaposlenosti u poduzetništvu i ukupnih rezultata poslovanja poduzetnika, što potvrđuje **stratešku relevantnost** projekta. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO1.3**. ITP-a i posebnom cilju 2.1. SRUA.

### **Grad Opatija**

**Revitalizacija rasadnika perivoja Angiolina (24)** sveuhvatan je projekt za čiju je provedbu neophodna **sektorska integracija** mjera iz različitih sektora s obzirom da uključuje:

- obnova građevinskih objekata rasadnika u okviru zaštićenog perivoja Agiolina;
- prenamjena rasadnika i staklenika kao *brownfield* lokacija u interpretacijski centar s edukacijsko-izložbenim rasadnikom i turističkim sadržajima;
- ulaganje u zelenu infrastrukturu kroz krajobrazno uređenje perivoja.

Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1**. ITP-a s obzirom da uključuje obnovu *brownfield* lokacije/zaštićene baštine, razvoj novih turističko-edukativnih sadržaja i nadogradnju zelene infrastrukture. Na razini SRUA, projekt doprinosi ostvarenju posebnog cilja 2.3.

**Izgradnja autobusnog terminala (25)** projekt je od **strateške relevantnosti** za područje Urbane aglomeracije Rijeka u pogledu infrastrukturnog i organizacijskog unaprjeđenja prometnog sustava. Realizacija projekta doprinijet će stvaranju pretpostavki za multimodalni prijevoz kroz izgradnju autobusnog terminala s adekvatnim kapacitetima za turističke autobuse, punionicama za e-vozila te parkirališnim kapacitetima u kontekstu daljnjeg razvoja *park & ride* sustava. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO2.8**. ITP-a s obzirom da izgradnjom terminala doprinosi unaprjeđenju prigradskog i gradskog prometa, stvara preduvjete za uvođenje *park & ride* sustava i na taj način doprinosi promicanju održive mobilnosti. Projekt doprinosi ostvarenju cilja 3.2. SRUA.

**Revitalizacija Veprinca (26)** sveobuhvatni je projekt uređenja javnih površina na području Veprinca koji uključuje uređenje pješačkih zona, uvođenje sustava nadzora javnih površina i besplatnih Wi-Fi pristupnih točaka, opremanje rasvjetnim tijelima i urbanom opremom, uređenje multifunkcionalnog otvorenog prostora i dječjeg igrališta, punionica za e-vozila te nadogradnja postojeće zelne infrastrukture. **Sektorska integracija** projekta očituje se u istovremenom rješavanju više razvojnih potreba - uređenja i povećanja sigurnosti javnih površina i

komplementarno s tim razvoja zelene infrastrukture te stvaranju preduvjeta za e-mobilnost izgradnjom punionica. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1**. ITP-a i posebnom cilju 3.2. SRUA.

### **Općina Klana**

Projektom uspostave **biciklističkih staza (27)** označit će se i trasirati mreža biciklističkih staza s odmorištima i razglednim punktovima šumskim područjem te digitalizacija mreže uređenih biciklističkih staza. S obzirom da projekt istovremeno doprinosi unaprjeđenju zelene infrastrukture i promicanju održivih oblika prijevoza te stvaranju dodatne turističke ponude aktivnog turizma projekt karakterizira **sektorska integracija**. Projekt odgovara specifičnim ciljevima **RSO2.8.** i **RSO5.1**. ITP-a i posebnom cilju 3.1. SRUA.

### **Grad Kraljevica**

**Oštro - zaštita i uređenje obalnog područja (28)** opsežan je projekt uređenja povijesnog kupališta Oštro. Projektom će biti uređena javna turistička infrastruktura - plažni i podmorski dio kupališta, poboljšana pristupačnost području - uređenjem pješačke staze i izgradnjom biciklističke staze te nadograđena zelena infrastruktura, pa iz sveobuhvatnosti projekta proizlazi njegova **sektorska integracija** područja turizma, održivog prometa i zelene infrastrukture. Projekt odgovara specifičnim ciljevima **RSO2.8.** i **RSO5.1**. ITP-a i posebnom cilju 3.1. SRUA.

**Revitalizacija dvorca Stari grad Zrinskih u Kraljevici (29)** obuhvaća aktivnosti unaprjeđenja energetske učinkovitosti dvorca - zaštićenog kulturnog dobra u kojem je smještena knjižnica i gradska uprava. Osim revitalizacije objekta u pogledu energetske učinkovitosti projektom će biti provedene aktivnosti digitalizacije gradske uprave. S obzirom da projekt podrazumijeva ulaganje u kulturnu baštinu i mjere energetske učinkovitosti, isti podrazumijeva **sektorsku integraciju**, te odgovara specifičnom cilju **RSO5.1**. ITP-a i posebnom cilju 2.3. SRUA.

### **Općina Lovran**

**IT Boost Zone (30)** projekt je revitalizacije *brownfield* lokacije i prenamjena za potrebe poduzetničke-potporne infrastrukture i uspostave poduzetničkog inkubatora za IT poduzeća, poduzeća koja se bave industrijama u nastajanju i ostalim poduzećima koja se bave novim tehnologijama. Projektom se istovremeno ostvaruje doprinos kružnom gospodarenju zgradama i iskorištavanju postojećih resursa za novu, društveno-gospodarsku namjenu te stvaranju povoljnog poduzetničkog okruženja ulaganjem u poslovnu infrastrukturu, što potkrepljuje **sektorsku integraciju**. Projekt odgovara specifičnim ciljevima **RSO1.3.** i **RSO5.1**. ITP-a i posebnom cilju 2.1. SRUA.

**Lungo mare 2.0 (31)** projekt je ulaganja u dionicu obalnog šetališta na Opatijskoj rivijeri - sanacije kritičnih točaka postojeće trase, izgradnja dionice Lovran - Medveja praćeno ulaganjem u povećanje sigurnosti javnih prostora i energetske učinkovitost. Projektom će istovremeno biti obnovljen javni prostor pješačke zone i unaprjeđena sigurnost uspostavom sustava video nadzora te poboljšana energetska učinkovitost modernizacijom ulične rasvjete s ciljem smanjenja potrošnje energije i svjetlosnog zagađenja, pa kombinacija mjera iz različitih sektora potvrđuje **sektorsku integraciju**. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1**. i posebnom cilju 3.1. SRUA.

## Općina Matulji

**Centar Hangar (32)** cjelovito je ulaganje u rekonstrukciju i opremanje postojećeg društvenog doma za potrebe Centra za organizirano provođenje slobodnog vremena Hangar. Novouređeni objekt će osim društvene - kulturne i sportske namjene za lokalnu zajednicu imati i funkciju turističke infrastrukture kroz stalni postav zavičajne zbirke i kulturna baštine kraja, a osim višenamjenske primjene **sektorskoj integraciji** doprinosi i primjena mjera energetske učinkovitosti. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1.** i posebnom cilju 1.3. SRUA.

Projekt **Dnevni boravak Matulji (33)** obuhvaća rekonstrukciju *brownfield* lokacije i prenamjenu za socijalnu namjenu - uspostavu dnevnog boravka za osobe treće životne dobi u okviru kojih će za krajnje korisnike biti organizirana izvaninstitucionalna usluga skrbi u zajednici kroz uslugu boravka. Projekt odgovara na više identificiranih razvojnih potreba - revitalizaciji *brownfield* lokacije, poboljšanja energetske učinkovitosti i korištenja OIE u javnim objektima i uspostavi potrebne socijalne infrastrukture i usluga iz čega proizlazi **sektorska integracija**. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1.** i posebnom cilju 1.2. SRUA.

## Općina Viškovo

**Novi centar Općine Viškovo (34)** sveobuhvatan je projekt ulaganja u višenamjenski, društveno-kulturni objekt za potrebe općinske uprave, organizacija civilnog društva i doma kulture. Projekt osim stvaranja adekvatnih prostornih kapaciteta za javnu, društvenu i kulturnu namjenu doprinosi poboljšanju energetske učinkovitosti javnih zgrada, zbog čega ga karakterizira **sektorska integracija**. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1.** i posebnom cilju 1.3. SRUA.

**Uspostava park&ride sustava (35)** cjeloviti je projekt razvoja održive multimodalne mobilnosti koji uključuje više povezanih komponenti:

- izgradnja i opremanje *bike sharing* stanica;
- izgradnja parkirališnih prostora kao preduvjeta *park&ride* sustava, s punionicama za e-vozila;
- izgradnja pješačko-biciklističkih nadhodnika s ciljem povezivanja postojećih staza;
- uređenje pješačke zone.

**Strateška relevantnost** projekta utemeljena je u policentričnom utjecaju na šire područje u pogledu urbane mobilnost na razini cijele Urbane aglomeracije Rijeka. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO2.8.** i posebnom cilju 3.2. SRUA.

**Polivalentna dvorana Halubjan (36)** novi je multifunkcionalni prostor društveno-sportske, te poslovno-komercijalne namjene. Osim stvaranja adekvatnih uvjeta za redovne sportske aktivnosti, projektom će biti uspostavljena infrastruktura za održavanje sportskih, poslovnih i drugih manifestacija s pripadajućim parkirališnim prostorima i poslovnim prostorijama. **Strateška relevantnost** projekta proizlazi iz nedostatnosti slične infrastrukture na razini UA Rijeka te utjecaja istog na šire područje kroz jačanje infrastrukture izvan središta UA. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1.** i posebnom cilju 1.3. SRUA.

**Zdravstveno-socijalni centar (37)** projekt je od **strateške relevantnosti** za područje cijele Urbane aglomeracije Rijeka, a uključuje dvije sastavnice - izgradnju i opremanje Centra za rehabilitaciju te

izgradnju i opremanje zgrade doma zdravlja. Nedostatnost socijalne infrastrukture za pružanje izvaninstitucionalnih usluga socijalne skrbi - organiziranog stanovanja i poludnevnog boravka problem je šireg područja, pa je i utjecaj predmetnog projekta policentričan. Projekt djelomično korelira s ciljevima ITP-a, za sastavicu Centra za rehabilitaciju s obzirom da odgovara ciljevima uspostave socijalne i društvene infrastrukture koja doprinosi socijalnom uključivanju, u ovom slučaju skrbi u zajednici i sprječavanju institucionalizacije korisnika te odgovara specifičnom cilju **RSO5.1**. Na razini SRUA, projekt doprinosi ostvarenju posebnog cilja 1.2.

**Društveno-kulturni centar Općine Viškovo (38)** sveobuhvatni je projekt koji podrazumijeva rekonstrukciju postojećeg objekta i prenamjenu u višenamjenski društveno-kulturni centar, uređenje javne površine - stubišta s pratećom zelenom infrastrukturom i trgom u središtu Općine. Kombinacijom mjera iz različitih područja odgovorit će se na složene razvojne potrebe uređenja središta Općine Viškovo, nadogradnje zelene infrastrukture i uspostave novih društvenih kulturnih sadržaja, iz čega proizlazi **sektorska integracija** projekta. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1** i posebnom cilju 1.3. SRUA.

**Prezentacijski centar nematerijalne kulturne baštine (39)** projekt je od **strateške relevantnosti** za područje Urbane aglomeracije Rijeka kojim je planirana rekonstrukcija i dogradnja rodne kuće Ivana Matetića Ronjgova i prenamjena u interpretacijski centar nematerijalne baštine - glazbene ostavštine Ivana Matetića Ronjgova te dvoglasja tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja koje je na listi UNESCO-voj listi nematerijalne kulturne baštine. Strateška relevantnost projekta utemeljena je na njegovoj jedinstvenosti i inovativnosti s obzirom na temu - glazbu i vrednovanje nematerijalne baštine koji su nedovoljno zastupljeni na razini UA, ali i šire. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO5.1** i posebnom cilju 2.3. SRUA.

**Nastavak razvoja i aktivacije Radne zone Marišćina (40)** cjeloviti je projekt ulaganja u poslovnu infrastrukturu, istovremeno ulaganje u razvoj poslovnih zona i poduzetničkih-potpornih institucija. Projektom je planirana izgradnja i opremanje poduzetničkog inkubatora s *coworking* prostorom te ulaganje u prometnu infrastrukturu kojom će se povećati aktivacija radne zone, odnosno otvoriti pristup neiskorištenom zemljištu za obavljanje poduzetničkih aktivnosti. **Strateška relevantnost** projekta vezana je uz intenciju za disperzijom gospodarskih aktivnosti područjem cijele UA, što utječe na ravnomjerniji gospodarski razvoj, a istovremeno kumulativno doprinosi povećanju gospodarske konkurentnosti cijelog područja. Projekt odgovara specifičnom cilju **RSO1.3**. ITP-a stvaranjem infrastrukturnih preduvjeta za razvoj poduzetništva i posebnom cilju 2.1. SRUA.

Cjeloviti prikaz projekata koji se planiraju kroz ITU mehanizam zbog svoje sveobuhvatnosti podrazumijeva da je **teritorijalna integracija** utvrđena u više područja ulaganja, s obzirom da se isti ili komplementarni projekti planiraju provoditi na različitim lokacijama unutar Urbane aglomeracije. Iz doprinosa navedenih 40 projekata provedbi SRUA razvidno je kako je ulaganje u poslovnu infrastrukturu planirano u više JLS-ova, kao i ulaganje u revitalizaciju *brownfield* lokacija ili valorizaciju kulturne baštine, te provedbu investicija u održivu multimodalnu mobilnost. Primjer teritorijalne integracije u okviru specifičnog cilja RSO1.3. uključuje sljedeće projekte:

- Općina Jelenje - Poduzetnički inkubator Jelenje;
- Grad Kastav - Ulaganje u radnu zonu Žegoti;

- Općina Lovran - IT Boost zone;
- Općina Viškovo - Nastavak razvoja i aktivacije Radne zone Marišćina;
- Općina Čavle - Izgradnja sabirne ulice SU1 u zoni poslovne namjene K1 Cernik

Navedenih pet projekata na različitim lokacijama unutar Urbane aglomeracije usmjerena su na razvoj poduzetništva ulaganjem u poslovnu infrastrukturu, a sve s ciljem stvaranja mogućnosti za razvoj i širenje poslovanja MSP-ova, otvaranje novih radnih mjesta i privlačenja ulaganja. Provedba navedenih projekata će na razini UA Rijeka doprinijeti povećanju kvalitete poduzetničkog okruženja, pojedinačno povećanju konkurentnosti gospodarskih subjekata, ali i agregatne gospodarske aktivnosti Urbane aglomeracije u cjelini te na taj način doprinijeti cijeloj urbanoj aglomeraciji i adresirati potencijale utvrđene u analizi.

Nadalje, primjer teritorijalne integracije u okviru specifičnog cilja RSO2.8. uključuje sljedeće projekte:

- Grad Kastav - Kastav Mobility Hub;
- Komunalno društvo Autotrolej/Grad Rijeka - Jačanje sustava javnog prijevoza II;
- Općina Mošćenička Draga - Uređenje pješačkih i biciklističkih staza i šetnica;
- Grad Opatija - Izgradnja autobusnog terminala;
- Općina Klana - Biciklističke staze;
- Općina Viškovo - Uspostava *park&ride* sustava.

Navedenih šest projekata izravno je vezano uz ulaganja u održivu mobilnost. Osim teritorijalne integracije koja proizlazi iz provedbe sličnih ulaganja u unaprjeđenje urbane mobilnosti na različitim lokacijama unutar UA, navedeni projekti i izravno, fizički doprinose teritorijalnoj integraciji područja. Središnje ulaganje u bolje povezivanje JLS u sastavu UA Rijeka je unaprjeđenje usluge javnog prijevoza, ali će se bolja povezanost ostvariti i širenjem mreže biciklističke infrastrukture i uvođenjem alternativnih oblika prijevoza - uspostavom sustava javnih bicikala/e-bicikala/e-romobila kao modela mikromobilnosti koji osim što su nadogradnja javnom autobusnom prijevozu doprinose i boljoj povezanosti na dionicama dnevnih migracija.

Primjer teritorijalne integracije u okviru specifičnog cilja RSO5.1. u području revitalizacije kulturne baštine - zaštićenih spomenika kulture, uključuje sljedeće projekte:

- Grad Bakar - Revitalizacija Frankopanskog kaštela;
- Grad Kastav - Obnova i očuvanje baštine - revitalizacija gradskih bedema;
- Općina Čavle - Revitalizacija Kaštela Grobnik;
- Grad Kraljevica - Revitalizacija dvorca Stari grad Zrinskih;
- Općina Viškovo - Prezentacijski centar nematerijalne kulturne baštine;
- Grad Opatija - Revitalizacija rasadnika perivoja Angiolina;
- Općina Čavle - Čebuharove kuće.

Ulaganja u kulturu u širem smislu obuhvaćena su i drugim projektima koji se planiraju sufinancirati kroz ITU mehanizam, a provedbom navedenih projekata projekta planirana je obnova i revitalizacija objekata kulturno-povijesne baštine te prenamjena za turističke i društvene namjene. Na taj način osigurava se teritorijalna integracija te provedbom sličnih intervencija na više lokaliteta doprinosi boljem upravljanju i prezentaciji kulturne baštine u Urbanoj aglomeraciji Rijeka u cjelini.

Završno, veličina Urbane aglomeracije Rijeka u smislu broja sastavnica i broja stanovništva, pretpostavlja i veliki broj planiranih razvojnih projekata, te pod pretpostavkom provedbe planiranih

projekata doprinosi ravnomjernom razvoju cijelog područja UA Rijeka i multiplikacije učinaka svih pojedinačnih ulaganja.

Tablica niže sumarni je prikaz projekata koji se planiraju financirati putem ITU mehanizma s prikazom:

- povezanosti s ITP specifičnim ciljem (RSO1.3., RSO2.8. i RSO5.1.);
- vrste integracije koju projekt ostvaruje (teritorijalna integracija/sektorska integracija/strateška relevantnost).

U pogledu ostvarivanja kriterija **sektorske integracije**, veliki broj projekata udovoljava tom kriteriju s obzirom da podrazumijevaju kombinaciju različitih mjera u okviru jednog sveobuhvatnog ulaganja. Osim toga, 14 projekata zadovoljava kriterij **strateške relevantnosti**, jer će provedba navedenih projekata imati policentričan utjecaj na razvoj šireg područja, te su strateški važni za razvoj pojedine jedinice lokalne samouprave temeljem njihove specifičnosti. Kriterij **teritorijalne integracije** zadovoljavaju gotovo svi projekti, s obzirom da je predviđen veliki broj komplementarnih projekata koji zbog provedbe na više lokacija, odnosno u više sastavnica UA, ostvaruju sinergijski učinak. Teritorijalna integracija projekata prikazana u tablici niže segmentirana je prema vrstama investicija<sup>3</sup>, pa je povezano pet ulaganja u poduzetničku infrastrukturu (poduzetničke inkubatore i poduzetničke zone) s obzirom da svi doprinose stvaranju povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva ulaganjem u poslovnu infrastrukturu. Na isti način povezana su ulaganja u socijalnu infrastrukturu (4 projekta), održivu urbanu mobilnost (6 projekta), revitalizaciju kulturne baštine i prenamjenu iste za potrebe turizma (7 projekata), višenamjensku infrastrukturu (8 projekata), javnu turističku infrastrukturu (4 projekata), uređenje javnih prostora (2 projekta).

Poduzetnička infrastruktura	Revitalizacija kulturne baštine/turizam
Socijalna infrastruktura	Javna turistička infrastruktura
Održiva urbana mobilnost	Uređenje javnih prostora
Višenamjenska društveno-poslovna-kulturno-sportska infrastruktura	

<sup>3</sup> U tabličnom prikazu teritorijalna integracija prikazana je za osnovni segment investicije - primjerice, Poduzetnički inkubator Jelenje podrazumijeva revitalizaciju *brownfield* lokacije i prenamjenu za potrebe poduzetničke infrastrukture, pa je u prikazu teritorijalne integracije povezan s ostalim ulaganjima u poduzetničku infrastrukturu, obzirom da je to prepoznato kao ključno obilježje projekta. Na isti način, u okviru 10 projekata kao jedna od aktivnosti predviđeno je ulaganje u zelenu infrastrukturu, iz čega proizlazi njihova teritorijalna integracija i doprinos povećanju zelene infrastrukture u UA Rijeka, no s obzirom da ista nije primarno ulaganje nije prikazana u sumarnom prikazu.

**Tablica 4.** Sumarni prikaz doprinosa ITU intervencija provedbi SRUA i ostvarenju kriterija strateške relevantnosti

Naziv projekta	Nositelj	Specifični cilj ITP-a			Vrsta integracije		
		RSO1.3.	RSO2.8.	RSO5.1.	Teritorijalna integracija	Sektorska integracija	Strateška relevantnost
1. Revitalizacija Frankopanskog kaštela u Bakru	Grad Bakar		✓	✓		+	
2. Vatrogasni dom Hreljin	Grad Bakar			✓		+	+
3. Kuća kostrenskih pomoraca	Općina Kostrena			✓		+	
4. Plaža prilagođena osobama smanjene pokretljivosti	Općina Kostrena			✓			+
5. Višenamjenski društveni dom Žuknica	Općina Kostrena			✓		+	
6. Dom za starije i nemoćne osobe	Općina Kostrena						+
7. Uređenja centra naselja Omišalj	Općina Omišalj		✓	✓		+	
8. Rekonstrukcija društvenog doma u Podkilavcu	Općina Jelenje			✓		+	
9. Poduzetnički inkubator Jelenje	Općina Jelenje	✓		✓		+	
10. Kućanska zajednica Jelenje	Općina Jelenje			✓		+	
11. Ulaganje u Radnu zonu Žegoti	Grad Kastav	✓					+
12. Multimedijalni centar kulture	Grad Kastav		✓	✓		+	
13. Kastav Mobility Hub	Grad Kastav		✓	✓		+	

14.	Obnova i očuvanje baštine - revitalizacija gradskih bedema	Grad Kastav			✓			+
15.	Izgradnja područne škole Rešetari	Grad Kastav						+
16.	Pilot projekt Trsat-Dvorana Mladosti i OŠ Trsat	Grad Rijeka			✓		+	
17.	Export Drvo	Grad Rijeka			✓		+	
18.	Jačanje sustava javnog prijevoza II	KD Autotrolej		✓				+
19.	Obnova toplinarstva Grada Rijeke <sup>4</sup>	Energo d.o.o.			✓			
20.	Uređenje pješačkih i biciklističkih staza i šetnica	Općina M. Draga		✓	✓		+	
21.	Revitalizacija Kaštela Grobnik	Općina Čavle			✓		+	
22.	Čebuharove kuće	Općina Čavle			✓		+	
23.	Izgradnja sabirne ulice u zoni poslovne namjene K1 Cernik	Općina Čavle	✓					+
24.	Revitalizacija rasadnika perivoja Angiolina	Grad Opatija			✓		+	
25.	Izgradnja autobusnog terminala	Grad Opatija		✓				+
26.	Revitalizacija Veprinca	Grad Opatija			✓		+	
27.	Biciklističke staze	Općina Klana		✓	✓		+	
28.	Oštro - zaštita i uređenje obalnog područja	Grad Kraljevica		✓	✓		+	
29.	Revitalizacija dvorca Stari grad Zrinskih u Kraljevici	Grad Kraljevica			✓		+	
30.	IT Boost Zone	Općina Lovran	✓		✓		+	

<sup>4</sup> Faziranje projekta



31.	Lungo mare 2.0	Općina Lovran			✓		+	
32.	Centar Hangar	Općina Matulji			✓		+	
33.	Dnevni boravak Matulji	Općina Matulji			✓		+	
34.	Novi centar Općine Viškovo	Općina Viškovo			✓		+	
35.	Uspostava <i>park&amp;ride</i> sustava	Općina Viškovo		✓				+
36.	Polivalentna dvorana Halubjan	Općina Viškovo			✓			+
37.	Zdravstveno-socijalni centar	Općina Viškovo			✓			+
38.	Društveno-kulturni centar Općine Viškovo	Općina Viškovo			✓		+	
39.	Prezentacijski centar nematerijalne kulturne baštine	Općina Viškovo			✓			+
40.	Nastavak razvoja i aktivacije Radne zone Mariščina	Općina Viškovo	✓					+

Izvor: izrada autora

### 6.3. Sustav provedbe ITU mehanizma

Koordinacija provedbe ITU mehanizma u nadležnosti je Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije kao upravljačkog tijela za provedbu ITU mehanizma u Republici Hrvatskoj, a sustav provedbe ITU mehanizma uređen je Uredbom o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole za provedbu programa iz područja teritorijalnih ulaganja i pravedne tranzicije za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (NN 96/2022).

U sustavu provedbe, a radi izvršavanja pojedinih zadaća u okviru odgovornosti Upravljačkog tijela, definirana su sljedeća posrednička tijela:

- Posrednička tijela za odabir operacija i
- Posrednička tijela za provedbu operacija,

pri čemu su prva relevantna u kontekstu opisa provedbe ITU mehanizma na razini Urbane aglomeracije Rijeka.

Posrednička tijela za odabir operacija jesu gradovi središta urbanih područja, odnosno aglomeracija u kojima se provode integrirana teritorijalna ulaganja, odnosno u kontekstu UA Rijeka - Grad Rijeka. S obzirom da je Grad Rijeka, kao jedan od osam gradova provodio integrirana teritorijalna ulaganja i proteklom razdoblju 2014.-2020. - ima uspostavljen sustav provedbe, odnosno ustrojenu organizacijsku jedinicu koja obavlja zadatke delegirane od strane Upravljačkog tijela. Sporazum o obavljanju delegiranih i s njima povezanih zadaća i aktivnosti između MRRFEU i gradova središta urbanih područja, pa tako i Grada Rijeke potpisan je 13. travnja 2017. te su njime osim uloga posredničkih tijela i delegiranih funkcija i s njima povezanih zadaća definirane i obveze ITU PT-a.

Direkcija za provedbu integriranih teritorijalnih ulaganja kao ITU posredničko tijelo Grada Rijeke unutar je ustrojstvena jedinica u okviru Odjela za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem Grada Rijeke. Sistematizacijom radnih mjesta navedenog odjela za Direkciju za provedbu integriranih teritorijalnih ulaganja predviđena su sljedeća radna mjesta<sup>5</sup>:

- Voditelj – Ravnatelj Direkcije za provedbu Integriranih teritorijalnih ulaganja (1)
- Viši savjetnik za provedbu ITU i ekonomske poslove (1)
- Viši savjetnik za provedbu ITU i pravne poslove (1)
- Savjetnik 2 za provedbu ITU (1)
- Viši stručni suradnik 1 za provedbu ITU (2)

Formirana Direkcija za provedbu integriranih teritorijalnih ulaganja u novom razdoblju 2021.-2027. nastaviti će funkcioniranje sukladno gore opisanoj sistematizaciji, a kao posredničko tijelo za odabir operacija u okviru specifičnih ciljeva 5.1., 1.3. i 2.8. Integriranog teritorijalnog programa.

---

<sup>5</sup> Prikaz standardnih mjera za klasifikaciju radnih mjesta te opis poslova radnih mjesta u okviru Direkcije za provedbu Integriranih teritorijalnih ulaganja dostupan je u Prilogu Pravilnika o unutarnjem redu Odjela gradske uprave za razvoj, urbanizam, ekologiju i gospodarenje zemljištem.

## 7. Usklađenost s EU strateškim dokumentima, Nacionalnom razvojnom strategijom, sektorskim i višesektorskim strategijama, planovima razvoja županija te dokumentima prostornog uređenja

Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/2017) određuje da je akte strateškog planiranja niže razine potrebno uskladiti s aktima strateškog planiranja više razine. To podrazumijeva da planovi razvoja jedinica područne (regionalne) samouprave moraju biti usklađeni s Nacionalnom razvojnom strategijom, nacionalnim i regionalnim sektorskim i višesektorskim strategijama te odgovarajućim regionalnim razvojnim planovima.

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. sastoji se od tri prioriteta javnih politika, od kojih se svaki prioritet zasebno ostvaruje vlastitim posebnim ciljevima. SRUA Rijeka u skladu je s osnovnim razvojnim načelima, prioritetima te strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine (u daljnjem tekstu NRS 2030) te pridonosi ostvarenju međunarodnog i nacionalnog strateškog okvira usmjerenog na regionalni razvoj te razvoj UA Rijeka. Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. usklađena je također s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2021. - 2027. Nacionalna razvojna strategija 2030 hijerarhijski je najviši dugoročni akt strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj koji služi za oblikovanje i provedbu razvojnih politika Republike Hrvatske dok je Plan razvoja Primorsko-goranske županije 2021. - 2027. temeljni srednjoročni strateški planski akt u kojem se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja županije.

Poseban cilj 1.1: “Osnažena osnovna društvena područja” u skladu je s razvojnim smjerom 1. “Održivo gospodarstvo i društvo” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 2. “Obrazovani i zaposleni ljudi”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 1.1. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 4.1.: “Razvoj modernog obrazovnog sustava prilagođenog društvenim izazovima”, unutar prioriteta 4. “Obrazovani stanovnici s kompetencijama i vještinama za poslove budućnosti”. SRUA Rijeka podržava nastavak razvoja i unapređenja odgojno-obrazovnog sustava s ciljem stvaranja holističkog pristupa novim društvenim i gospodarskim promjenama čime se potiče i demografska obnova područja.

Poseban cilj 1.2: “Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga” u skladu je s razvojnim smjerom 2. Jačanje otpornosti na krize” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 5. “Zdrav, aktivan i kvalitetan život”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 1.2. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 5.1.: “Regija zdravlja i kvalitete života” te posebnom cilju 5.2.: ”Visok socijalni standard i dostojanstveno starenje”, unutar prioriteta 5. “Ravnomjernim razvojem do europskog stanarda i visoke kvalitete života za sve građane.” Kvaliteta zdravstvenog sustava, sustava socijalne skrbi i te njihova međusona povezanost čine temelj zaštite i očuvanja života građana UA Rijeka. Stvaranjem funkcionalne povezanosti, suradnje i usklađenosti zdravstvenog sustava sa sustavom socijalne skrbi, osigurava se dugoročna održivost oba sustava te se osigurava visok stupanj kvalitete pruženih usluga. Kao jedno od osnovnih područja, kvalitetna i dostupna zdravstvena i socijalna

zaštita osiguravaju daljnji razvoj društva čineći ga sigurnim, kvalitetnim i dostojnim svakog građanina.

Poseban cilj 1.3: “Društveni život za sve generacije” u skladu je s razvojnim smjerom 2. “Jačanje otpornosti na krize” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 5. “Zdrav, aktivan i kvalitetan život”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 1.3. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 5.3.: ”Razvoj kulture i sporta te poticanje kreativnosti”, unutar prioriteta 5. “Ravnomjernim razvojem do europskog stanarda i visoke kvalitete života za sve građane.” Osiguranjem dostupnog kulturnog, sportskog i ostalog sadržaja za sve generacije na području UA doprinosi se kvaliteti života, ali i atraktivnosti područja. U nedostatku kvalitetnih sadržaja, građani UA će isti potražiti izvan aglomeracije, što dugoročno ne predstavlja kvalitetan doprinos stabilnom rastu i razvoju te zadržavanju stanovništva na području UA.

Poseban cilj 2.1: “Podupiranje transformacije gospodarstva” u skladu je s razvojnim smjerom 1. “Održivo gospodarstvo i društvo” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 1. “Konkurentno i inovativno gospodarstvo”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 2.1. usklađen je s Planom razvoja PGŽ u posebnom cilju 1.3.: “Atraktivno poslovno okruženje za zapošljavanje, rast i ulaganja” unutar prioriteta 1. “Pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama.” Razvoj gospodarstva UA Rijeka, njegova transformacija, u industriju 4.0 te potpora istraživanju i razvoju osigurat će održivost, kontinuitet i konkurentnost gospodarstva UA Rijeka na domaćem i međunarodnom tržištu. Snaga gospodarstva odraz je snage područja te je uvjet daljnjeg rasta i razvoja na svim razinama.

Poseban cilj 2.2: “Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora” u skladu je s razvojnim smjerom 1. “Održivo gospodarstvo i društvo” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 1. “Konkurentno i inovativno gospodarstvo”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 2.2. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 1.3.: “Atraktivno poslovno okruženje za zapošljavanje, rast i ulaganja” unutar prioriteta 1. “Pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama.” Učinkovit gospodarski ekosustav čine s jedne strane, gospodarski subjekti. S druge strane, razvijena poslovna i istraživačka infrastruktura i poduzetničke potporne institucije čine drugi dio gospodarskog ekosustava. Njihova međusobna suradnja i integracija kao i dostupnost kvalitetnih usluga poduzetničke infrastrukture i institucija potaknuti će razvoj obrtništva, poduzetništva, vještina, inovacijski kapacitet, modernizaciju i internacionalizaciju poslovanja. Ova sinergija javnog i privatnog sektora osigurat će održivost gospodarstva, njegovo širenje na domaćem i inozemnom tržištu, što će kao rezultat stvoriti nova radna mjesta i doprinijeti kvaliteti života na području UA Rijeka.

Poseban cilj 2.3: “Stvaranje jedinstvene turističke ponude” u skladu je s razvojnim smjerom 1. “Održivo gospodarstvo i društvo” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 1. “Konkurentno i inovativno gospodarstvo”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 2.3. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i

to u posebnom cilju 1.2: “Gospodarski rast usmjeren na jačanje izvoza podizanjem produktivnosti i digitalnu transformaciju” unutar prioriteta 1. “Pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama.” Turizam predstavlja stratešku industrijsku granu ne samo na području UA Rijeka, nego za cijelu Republiku Hrvatsku. Razvoj inovativnog, održivog i otpornog turizma ovisi o sinergiji i zajedničkom djelovanju ne samo turističkog sektora, nego i zdravstvenog, kulturnog, kreativnog, prehrambenog, ugostiteljskog, uslužnog, kao i ostalih gospodarskih sektora i javne uprave. Ulaganja u sektor turizma i komplementarnih djelatnosti omogućit će stvaranje uvjeta za UA kao funkcionalne i održive turističke regije koja nudi cjelovit turistički doživljaj, produljenje sezone i pomak k turističkim proizvodima više dodane vrijednosti te specijalizacije u različitim nišama posebnih oblika turizma poput zdravstvenog, kulturnog, eko, nautičkog, vjerskog, sportskog i ostalih.

Poseban cilj 3.1: “Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa” u skladu je s razvojnim smjerom 3. “Zelena i digitalna tranzicija” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 8. “Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 3.1. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 3.1: “Pametna i održiva pristup upravljanju prostorom i prirodnim resursima” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa.” Prostor i prirodna bogatstva zahtijevaju kvalitetno i učinkovito upravljanje, budući da predstavljaju najvažniji razvojni resurs (svake) regije. Ulaganjem u podizanje razine kvalitete upravljanja i planiranja prostornog i resursnog razvoja, podržava se očuvanje prirode, obnovljivih prirodnih resursa, voda, šuma, tla i mora. Ovi resursi čine osnovu održivog i uključivog rasta, sigurnosti proizvodnje hrane i smanjivanja siromaštva. Time se omogućuje stanovnicima UA Rijeka vođenje zdravog i produktivnog života, ostvarenje potencijala i doprinosa društvu.

Poseban cilj 3.2: “Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja” u skladu je s razvojnim smjerom 3. “Zelena i digitalna tranzicija” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 10. “Održiva mobilnost” te strateški cilj 11. “Digitalna tranzicija društva i gospodarstva”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 3.2. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 3.3: “Kvalitetna, dostupna i održiva javna i komunalna infrastruktura na cjelokupnom području” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa.” Rješavanje izazova prometne povezanosti te unutar pojedinih JLS-a UA Rijeka, a posebno međusobna povezanost JLS-ova unutar UA Rijeka važan su čimbenik rasta i razvoja gospodarstva, turizma, ali i ostalih sadržaja unutar UA. Povezanost s europskim prometnim koridorima, kao i razvoj intermodalnih oblika transporta od iznimne su važnosti za pozicioniranje UA Rijeka ne samo na području RH, nego i šire. S druge strane, kvalitetna digitalna povezanost JLS-ova UA Rijeka omogućit će bolje poslovanje, ali i bolju dostupnost javnih usluga te osigurati kontinuitet komunikacije i suradnje među JLS-ovima, ali i među stanovnicima UA. Infrastruktura, kao i digitalna rješenja unutar ovog posebnog cilja komplementarna i drugim ciljevima, te na taj način doprinose holističkom pristupu razvoja urbane aglomeracije.

Poseban cilj 3.3: “Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje” u skladu je s razvojnim smjerom 3. “Zelena i digitalna tranzicija” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 8. “Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 3.3. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 3.3: “Kvalitetna, dostupna i održiva javna i komunalna infrastruktura na cjelokupnom području” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa.” Ovaj poseban cilj SRUA Rijeka usmjeren je na razvoj komunalne infrastrukture, posebno vezane uz kvalitetnu vodoopskrbu i odvodnju, razvoj sustava gospodarenja otpadom te toplinarstvo. Dostupnost komunalnih usluga na urbanom području ovisi o dostupnosti i rasprostranjenosti komunalne infrastrukture koja podrazumijeva fizičku infrastrukturu i mogućnost obavljanja komunalnih usluga od strane operatera.

Poseban cilj 3.4: “Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja” u skladu je s razvojnim smjerom 3. “Zelena i digitalna tranzicija” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj 8. “Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost”. Također, ovaj poseban cilj usklađen je i s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine. Točnije PC 3.4. usklađen je s Planom razvoja PGŽ, i to u posebnom cilju 3.1: “Pametna i održiva pristupa upravljanju prostorom i prirodnim resursima” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa.” Razvoj zelene infrastrukture na urbanim područjima - planski osmišljene zelene i vodne površine, prostorna rješenja koja pridonose očuvanju, poboljšanju i očuvanju prirode, prirodnih funkcija i procesa, važan su čimbenik urbanog razvoja svakog područja. Korist ulaganja očituje se u unaprjeđenju kvalitete života u gradovima čiji stanovnici provode slobodno vrijeme na otvorenom uz aktivno korištenje javno dostupnih rekreacijskih, sportskih, kulturnih, zdravstvenih i obrazovnih sadržaja povezanih sa zelenom infrastrukturom. Također, razvoj i uređenje zelene infrastrukture podiže razinu privlačnosti područja, što donosi društvene te gospodarske koristi poput turizma.

Osim usklađenosti sa nacionalnim strateškim dokumentima hijerarhijski višeg ranga, Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. doprinosi relevantnim strateškim aktima na razini Europske unije - Europskom zelenom planu, EU Teritorijalnoj agendi 2030, Urbanoj agendi te Novoj Povelji iz Leipziga.

- **Europski zeleni plan** strateški je plan Europske komisije za postizanje klimatske neutralnosti Europske unije do 2050. godine koji predviđa mjera za unaprjeđenje učinkovitosti resursa i tranzicije ka čistom i kružnom gospodarstvom, s ciljem zaustavljanja klimatskih promjena, obnove bioraznolikosti i smanjenja onečišćenja. Usklađenost SRUA Rijeka s Europskim zelenim planom ogleda se prvenstveno u njegovom prioritetu 3. *Zeleno-plavi prostor – budućnost razvoja*, odnosno posebnih ciljeva 3.3 *Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje* u sklopu kojeg će biti uspostavljen učinkovit sustav za gospodarenje otpadom te 3.4. *Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja*, koji promiče primjenu obnovljivih i energetski učinkovitih izvora energije na području UA.
- **EU Teritorijalna agenda 2030.** strateški je dokument čiji je cilj jačanje teritorijalne kohezije, odnosno osiguravanje uravnoteženog razvoja Unije. Teritorijalna agenda na isti način kao i

SRUA prepoznaje izazove koji proizlaze iz nejednake razvijenosti područja - razlike u kvaliteti života, dostupnosti javnih usluga, dinamike tržište rada i gospodarskog razvoja itd. Prioriteti EU Teritorijalne agende 2030 - PRAVEDNA EUROPA koja nudi perspektivu svim mjestima i ljudima i ZELENA EUROPA koja štiti zajedničke resurse i oblikuje društvenu koheziju, usklađeni su s prioritetima SRUA.

- **Urbana agenda** adresira 12 ključnih urbanih izazova, a doprinos SRUA izravno se očituje u nekoliko prepoznatih izazova - u području razvoja poslova i vještina u lokalnom gospodarstvu, održivom korištenju resursa, razvoju kružne ekonomije, energetske tranziciji, klimatskoj prilagodbi, digitalnoj tranziciji i urbanoj mobilnosti.
- **Nova Povelja iz Leipziga** strateški je dokument koji usmjerava razvoj europskih urbanih područja i promicanje integriranog, održivog i urbanog razvoja. Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka u potpunosti je usklađena s Novom Poveljom iz Leipziga s obzirom da oba dokumenta uzimaju u obzir suvremene okolnosti i izazove - klimatske promjene, demografske izazove i gospodarske promjene pri čemu je istaknuta snaga gradova i širenje njihovog utjecaja na bližu okolicu kao integrativni moment i prioritet implementacije održivih rješenja u urbani razvoj.

Tablica 5. Prikaz usklađenosti SRUA-a s Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030.

Povezanost strateškog okvira s ciljevima iz Nacionalne razvojne strategije 2030.														
Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021. - 2027.		NRS 2030												
		RAZVOJNI SMJER 1. Održivo gospodarstvo i društvo				RAZVOJNI SMJER 2. Jačanje otpornosti na krize			RAZVOJNI SMJER 3. Zelena i digitalna tranzicija				RAZVOJNI SMJER 4. Ravnomjerna regionalni razvoj	
		SC 1.	SC 2.	SC 3.	SC 4.	SC 5.	SC 6.	SC 7.	SC 8.	SC 9.	SC 10.	SC 11.	SC 12.	SC 13.
<b>Prioritet 1: Identitet i ljudi - ključ razvoja</b>	Posebni cilj 1.1.: Osnažena osnovna društvena područja		✓											
	Posebni cilj 1.2.: Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga					✓								
	Posebni cilj 1.3.: Društveni život za sve generacije					✓								
<b>Prioritet 2: Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja</b>	Posebni cilj 2.1: Podupiranje transformacije gospodarstva	✓												
	Posebni cilj 2.2: Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora	✓												
	Posebni cilj 2.3.: Stvaranje jedinstvene turističke ponude	✓												
<b>Prioritet 3: Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja</b>	Posebni cilj 3.1.: Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa								✓					
	Posebni cilj 3.2.: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja										✓			



	Poseban cilj 3.3.: Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje								✓						
	Poseban cilj 3.4.: Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja								✓						

**Izvor:** Izrada autora

**Tablica 6.** Prikaz usklađenosti SRUA-a s Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine

<b>Povezanost strateškog okvira s ciljevima iz Plana razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine</b>																	
<b>Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021. - 2027.</b>		<b>Plan razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje do 2027. godine</b>															
		<b>Prioritet 1.</b>			<b>Prirotet 2.</b>		<b>Prioritet 3.</b>			<b>Prioritet 4</b>			<b>Prioritet 5</b>				
		<b>PC 1.1.</b>	<b>PC 1.2.</b>	<b>PC 1.3.</b>	<b>PC 2.1.</b>	<b>PC 2.2.</b>	<b>PC 3.1.</b>	<b>PC 3.2.</b>	<b>PC 3.3.</b>	<b>PC 4.1.</b>	<b>PC 4.2.</b>	<b>PC 4.3.</b>	<b>PC 5.1.</b>	<b>PC 5.2.</b>	<b>PC 5.3.</b>	<b>PC 5.4.</b>	<b>PC 5.5.</b>
<b>Prioritet 1: Identitet i ljudi - ključ razvoja</b>	Posebni cilj 1.1.: Osnažena osnovna društvena područja								✓								
	Posebni cilj 1.2.: Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga											✓					
	Posebni cilj 1.3.: Društveni život za sve generacije													✓			
<b>Prioritet 2: Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja</b>	Posebni cilj 2.1.: Podupiranje transformacije gospodarstva			✓													
	Posebni cilj 2.2.: Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora			✓													
	Posebni cilj 2.3.: Stvaranje jedinstvene turističke ponude	✓															
<b>Prioritet 3: Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja</b>	Posebni cilj 3.1.: Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa					✓											
	Posebni cilj 3.2.: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja							✓									
	Posebni cilj 3.3.: Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje							✓									
	Posebni cilj 3.4.: Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja					✓											

*Izvor: Izrada autora*

## 8. Opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju

### 8.1. **Prioritet 1:** Identitet i ljudi - ključ razvoja

Stanovništvo Urbane aglomeracije Rijeka pokretač je dosadašnjeg, ali i budućeg razvoja područja, koji između ostalih društvenih karakteristika počiva na jedinstvenom identitetu koji čini niz socijalnih, kulturoloških, gospodarskih i ostalih sastavnica.

Jedan od prioriteta nadolazećeg razdoblja počiva na demografskoj revitalizaciji kao osnovi društvenog i gospodarskog razvoja. Usluge odgoja i obrazovanja jedan su od preduvjeta za demografsku revitalizaciju, ali i ostvarenje preostalih ciljeva. Produljeno radno vrijeme dječjih vrtića, uvođenje jednosmjenske nastave, jačanje strukovnog obrazovanja te usklađivanje obrazovnog sustava s gospodarskim potrebama UA Rijeka zajedno će pridonijeti razvoju i pozicioniranju UA Rijeka kao regionalnog središta društvenog i gospodarskog razvoja. Osim navedenog, na razini UA Rijeka ulagat će se u razvoj visokog obrazovanja koje počiva na kvalitetnom i modernom sustavu, a uz dodatna ulaganja nastaviti će svoj razvoj na kvalitetnim temeljima te će Grad Rijeka jačati svoju prepoznatljivost kao studentski grad. Prilagodba suvremenim gospodarskim potrebama i stvaranje poticajnog okruženja za istraživanje i razvoj važan su faktor zadržavanja mladih ljudi na području UA Rijeka, stvarajući adekvatno okruženje za ostanak i priliku za osobni rast i razvoj.

Osim kvalitetnog obrazovanja snaga UA Rijeka ogleda se u kvalitetnom zdravstvu koje je organizirano kroz veliki broj zdravstvenih javnih i privatnih ustanova te pokriva sve razine zdravstvene zaštite. Potreba u zdravstvu ogleda se kroz nedostatan broj medicinskog kadra. Osim jačanja broja medicinskog kadra UA Rijeka će razvijati mrežu zdravstvenih ustanova što će pozitivno utjecati na smanjenje lista čekanja na specijalističke preglede te izazove preopterećenosti sustava koji je osobito izražen za vrijeme ljetnih mjeseci, odnosno trajanja turističke sezone. Osim jačanja zdravstvene infrastrukture staviti će se naglasak na brigu o najugroženijim skupinama društva, s posebnim naglaskom na djecu s teškoćama u razvoju te starije i nemoćne. U tom kontekstu, posebna pažnja posvetit će se razvoju usluga s ciljem osiguravanja njihove kvalitete i dostupnosti, a najveće potrebe ogledaju se u jačanju kapaciteta za pružanje usluga rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju te jačanje infrastrukturnih i ljudskih kapaciteta domova za starije i nemoćne.

Civilno društvo predstavlja važan segment u razvoju UA Rijeka pridonoseći svim njenim aspektima. Za daljnju afirmaciju uloge civilnog društva, na razini UA Rijeka realizirati će se ulaganja u jačanje infrastrukture, odnosno izgradnju i rekonstrukciju prostora za udruge, kako bi se ojačalo njihovu održivost i osiguralo prostor za nesmetan rad. Nadalje, ono što UA Rijeka u odnosu na ostala urbana područja čini specifičnim i drugačijim je bogatstvo i raznolikost kulture i kulturne baštine na relativno malom području obuhvata, a koja proizlazi iz kulturnih, gospodarskih i društveno-povijesnih obilježja. Raznolikost kulture, odnosno raznolikost kulturne ponude predstavlja važnu stavku u kvaliteti života za sve generacije na području UA Rijeka te ih okuplja oko tradicije koju oživljavaju kroz niz događaja i posjećivanje brojnih kulturnih lokacija, koji istovremeno predstavljaju značajan gospodarski potencijal. Kako bi se ista dalje razvijala, u nadolazećem

razdoblju planirana su ulaganja u revitalizaciju kulturnih dobara, njihovo uređenje i održavanje, ali i okretanje ka suvremenim kulturnim formama kroz ulaganja u multimedijalne centre. Osim u kontekstu kulture, važan aspekt kvalitete života stanovnika predstavljaju i sportsko-rekreacijske aktivnosti gdje se kao prioritet postavlja ulaganje u sportsku infrastrukturu koja omogućava aktivno provođenje slobodnog vremena te bavljenje sportskim aktivnostima. Ulaganjem u spomenute segmente u kontekstu društva UA Rijeka postat će središte društvenog života regije.

### Posebni ciljevi i mjere

#### Poseban cilj 1.1. Osažena osnovna društvena područja

Mjera 1.1.1. Dostupna i ojačana odgojno-obrazovna infrastruktura

#### Poseban cilj 1.2. Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga

Mjera 1.2.1. Širenje zdravstvenog i socijalno osjetljivog sustava

#### Poseban cilj 1.3. Društveni život za sve generacije

Mjera 1.3.1. Ulaganje kulturnu infrastrukturu i sadržaje

Mjera 1.3.2. Jačanje sportsko-rekreacijske infrastrukture

Mjera 1.3.3. Jačanje društvene infrastrukture i aktivnosti civilnog društva

## 8.2. **Prioritet 2:** Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja

Urbanoj aglomeraciji Rijeka predstoji izazovno razdoblje transformacije gospodarstva temeljenog na znanju, naprednim tehnologijama, istraživanju i razvoju te inovacijama poslovnih procesa putem digitalne i zelene tranzicije s ciljem stvaranja otpornog, održivog i konkurentnog gospodarstva. Postojeći poslovni modeli moraju se prilagoditi novim uvjetima i zahtjevima tržišta u vidu jačanja otpornosti i spremnosti na nove globalne izazove i krize. U takvim sustavima poseban izazov leži u prihvaćanju i primjeni koncepta kružnog gospodarstva, sve veće upotrebe obnovljivih izvora energije (OIE) te naprednih tehnologija kao što su primjena umjetne inteligencije, *machine learning-a*, nanotehnologije, biotehnologije, *big data*, Internet stvari (eng. *Internet of Things (IoT)*) kao ključnih razvojnih potencijala za ostvarivanje konkurentnosti.

Pri stvaranju novih vrijednosti koja je nužna za osiguranje inovacijskog eko sustava značajnu ulogu imati će sinergija javnog i privatnog sektora kroz zajednička ulaganja u istraživanje i razvoj, moderne tehnologije te kompetencija, vještina i znanja ljudi usklađenih s realnim potrebama gospodarstva. Unutar ekonomije znanja najvažniji resurs predstavljaju ljudi kao pokretač društvenog razvoja i transformacije gospodarstva - bez njihovog znanja transformacija gospodarstva i stvaranje proizvoda dodane/visoke vrijednosti nije moguće. Kroz poticanje ulaganja u inovativne tehnologije, istraživanje i razvoj unutar odabranih tematskih prioritetnih područja

provesti će se modernizacija te uvesti novi smjer i/ili promjene u gospodarstvo i na taj način osigurati budući gospodarski rast i razvoj, te posljedično rast zaposlenosti.

Grad Rijeka sa svim ostalim članicama urbane aglomeracije nastaviti će s procesima osnaživanja postojećeg poslovnog okruženja fokusiranjem na ulaganja u nove poduzetničke inkubatore i njihovo umrežavanje, te omogućavanjem još jednostavnijeg poslovanja u vidu uvođenja digitalnih rješenja koja će unaprijediti administrativne procese vezane uz poduzetnike i poduzetništvo.

Navedeno će se značajno manifestirati na pokretanje poduzetničkih pothvata, novo zapošljavanje te razvoj većeg broja novih inovativnih tvrtki.

Bogata kulturno-povijesna i prirodna baština, duga tradicija zdravstvenog turizma te raznovrsnost kvalitetnih sadržaja na razini pojedinih destinacija i dalje će se nadograđivati s ciljem ostvarenja cjelogodišnjeg turističkog poslovanja. Poseban naglasak stavljen je na daljnji razvoj zdravstvenog turizma koji uključuje lječilišta i specijalne bolnice u tržišnu ponudu visoko kvalitetnih usluga medicinskog turizma, dentalnog turizma, wellness/spa centara, te zdravstvene zaštite i druge oblike skrbi za osobe starije dobi kroz tzv. *silver* ekonomiju. U nadolazećem razdoblju cilj je ulagati u dodatne sadržaje i jačanje turističke ponude, između ostalog unaprjeđenjem zelene i plave infrastrukture i ulaganja u prirodnu baštinu, s ciljem kreiranja jedinstvene i cjelovite turističke ponude.

## Posebni ciljevi i mjere

**Poseban cilj 2.1.** Podupiranje transformacije gospodarstva

**Mjera 2.1.1.** Razvoj i komercijalizacija proizvoda kroz unaprjeđenje poslovne infrastrukture

**Poseban cilj 2.2.** Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora

**Mjera 2.2.1.** Umrežavanje dionika poduzetničkog ekosustava

**Poseban cilj 2.3.** Stvaranje jedinstvene turističke ponude

**Mjera 2.3.1.** Unaprjeđenje turističke i posjetiteljske infrastrukture

**Mjera 2.3.2.** Revitalizacija kulturne baštine kao segmenta turističke ponude

### 8.3. **Prioritet 3:** Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja

Vizija Urbane aglomeracije Rijeka 2027. kao zeleno-plavog prostora ključan je segment ukupnog društvenog i gospodarskog razvoja područja, s obzirom da se dugoročno razvijeno područje nužno oslanja na održivost, očuvanje prirodnih vrijednosti i učinkovito korištenje resursa.

Upravljanje prostornim razvojem i očuvanje prirodnih resursa prvi je cilj. Na području UA Rijeka identificirana je potreba za unaprjeđenjem upravljanja prostorom proizašla iz neravnomjerne urbanizacije i nepoštivanja prostorno planske dokumentacije, prije svega potaknuto ulaganjem u turističku infrastrukturu. U nadolazećem razdoblju ključno je prostorni razvoj planirati s premisom očuvanja prirodnih resursa i organiziranog te ciljanog korištenja prostora.

Drugi cilj UA Rijeka je do 2027. ostvariti bolju prometnu povezanost Grada Rijeka i ostalih sastavnica Urbane aglomeracije promicanjem zelenih i pametnih oblika prometa - održivog i funkcionalnog javnog prijevoza razvojem sustava mikromobilnosti te implementacijom rješenja za učinkovito upravljanje prometom. Isto tako, realizacija velikih infrastrukturnih projekata u željezničku i cestovnu infrastrukturu dodatno će istaknuti povoljan geo-prometni položaj i tako utjecati na povećanje dinamike prometnih i gospodarskih aktivnosti u UA Rijeka.

U kontekstu povezanosti, osim prometne, neizostavno je unaprijediti digitalnu povezanost kao preduvjet suvremenog gospodarskog razvoja. Uz razvoj infrastrukture, sastavnice UA Rijeka digitalnom transformacijom lokalne samouprave pratiti će trendove digitalne tranzicije.

Veličina i geoprostorna struktura Urbane aglomeracije Rijeka koja objedinjava otočne, obalne i gorske predjele utječe na neravnomjernu, i u određenim segmentima nedostatnu razvijenost komunalne i ostale javne infrastrukture. Cilj nadolazećeg razdoblja je uspostava cjelovite, razgranate komunalne infrastrukture, prvenstveno u kontekstu odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda te razvoja sustava gospodarenja otpadom, ali i rekonstrukciju sustava toplinarstva. Razvoj ostale javne infrastrukture i uređenje javnih površina također će se voditi "zelenim" principima, pri čemu će naglasak biti na ulaganjima u zelenu infrastrukturu te revitalizaciju *brownfield* područja, odnosno kružno gospodarenje prostorom i zgradama.

Završno, u nadolazećem razdoblju UA Rijeka pozicionirat će se kao predvodnik energetske tranzicije. Osim provedbe energetske obnove u zgradarstvu i implementacije obnovljivih izvora energije, područje UA istaknut će se provođenjem inovativnih pilot projekata na razini gradskih četvrti i naselja u okviru kojih će se na integrirani način provoditi mjere energetske učinkovitosti, zelene infrastrukture te poticajna OIE s ciljem stvaranja zelenih mikrolokacija.

## Posebni ciljevi i mjere

**Poseban cilj 3.1.** Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa

**Mjera 3.1.1.** Očuvanje prirodnih resursa te organizirano i ciljano korištenje prostora

**Poseban cilj 3.2.** Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja

**Mjera 3.2.1.** Podizanje kvalitete e-usluga javne uprave

**Mjera 3.2.2.** Ulaganje u prometnu infrastrukturu

**Mjera 3.2.3.** Razvoj održive mobilnosti kao ključa integracije i povezanosti

**Poseban cilj 3.3.** Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje

**Mjera 3.3.1.** Uređenje urbanih površina "po mjeri građana"

**Mjera 3.3.2.** Unaprjeđenje komunalne i javne infrastrukture

**Poseban cilj 3.4.** Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja

**Mjera 3.4.1.** Energetski učinkovita i zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja

## 9. Popis posebnih ciljeva i ključnih pokazatelja ishoda

Provedba Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027., nastavno na ranije opisanu usklađenost s hijerarhijski naređenim strateškim dokumentima, doprinijet će ostvarenju ciljevima definiranih u istima. U nastavku poglavlja naglasak je stavljen na pokazatelje ishoda SRUA, te prikaz doprinosa SRUA ispunjenju strateških ciljeva Nacionalne razvojne strategije do 2030. kao krovnog strateškog dokumenta na nacionalnoj razini.

Sadržaj tablice usklađen sa Smjernicama redom prikazuje usklađenost prema sljedećoj strukturi:

- strateški cilj NRS-a 2030.;
- pokazatelj učinka strateškog cilja NRS-a;
- poseban cilj SRUA koji izravno doprinosi provedbi gore navedenog strateškog cilja NRS-a 2030.;
- pokazatelj ishoda posebnog cilja SRUA.

### Prioritet 1 Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.

#### Identitet i ljudi - ključ razvoja

#### Strateški cilj: SC.2. Obrazovani i zaposleni ljudi

##### NRS 2030

Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
-----------------------------	---------------------------	--------------------------

Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj)	83%	>97%
---	-----	------

#### Poseban cilj 1.1. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.

##### Osnažena osnovna društvena područja

Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
--------------------------------	---------------------------	--------------------------

Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju program predškolskog odgoja (OI.02.2.61)	89 ustanova	94
--	-------------	----

#### Strateški cilj: SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život

##### NRS 2030

Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
-----------------------------	---------------------------	--------------------------

Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti	23,30%	< 15 %
--	--------	--------

#### Poseban cilj 1.2. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.

##### Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga



Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Broj pružatelja usluga organiziranog stanovanja (OI.02.3.71)	2 pružatelja usluga organiziranog stanovanja	3
<b>Strateški cilj: SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život</b>		
<b>NRS 2030</b>		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Očekivani broj godina zdravog života	58,5 godina žene 56,5 godina muškarci (2018.)	> 64 godine žene > 64 godine muškarci
<b>Poseban cilj 1.3. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.</b>		
Društveni život za sve generacije		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Broj udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika (OI.02.13.30)	153 udruga	154

## **Prioritet 2 Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.**

Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja

<b>Strateški cilj: SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo</b>		
<b>NRS 2030</b>		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Vrijednost izvoza roba i usluga, u % BDP-a	52,30 % (2019.)	70%
<b>Poseban cilj 2.1. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.</b>		
Podupiranje transformacije gospodarstva		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Broj zaposlenih u području "Prerađivačka industrija" (prema NKD-u 2007.) (OI.02.4.30)	8.575 zaposlenih u području "Prerađivačka industrija"	8600
<b>Strateški cilj: SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo</b>		
<b>NRS 2030</b>		

Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Udio ukupnih izdataka za istraživanje i razvoj (GERD) u BDP-u	0,97 % (2018.)	3%
<b>Poseban cilj 2.2. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.</b> Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Udio zaposlenih u mikro, malim i srednjim poduzećima u ukupnom broju zaposlenih (OI.02.1.31)	77,77% zaposlenih	80%
<b>Strateški cilj: SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo NRS 2030</b>		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Indeks globalne konkurentnosti (GCI)	63. mjesto (2019.)	< 45. mjesta
<b>Poseban cilj 2.3. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.</b> Stvaranje jedinstvene turističke ponude		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Dolasci u turističke smještajne objekte (OI.02.8.01)	651.827	723.425

### **Prioritet 3 Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.**

Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja

<b>Strateški cilj: SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost NRS 2030</b>		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Emisije stakleničkih plinova (bazna godina – 1990.)	75,23 % (2018.)	65 %
<b>Poseban cilj 3.1. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.</b> Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa		
Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:

Rashodi za zaštitu okoliša na području županije, po stanovniku (OI.02.6.62)	167,52 EUR (2017.)	200 EUR
<b>Strateški cilj: SC 10. Održiva mobilnost; SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva NRS 2030</b>		
<b>Pokazatelj učinka NRS 2030:</b>	<b>Početna vrijednost 2019.:</b>	<b>Ciljna vrijednost 2030.:</b>
Indeks globalne konkurentnosti (GCI), komponentna "Infrastruktura"	32. mjesto (2019.)	< 28. Mjesta
DESI indeks gospodarske i društvene digitalizacije	47,60 (20. mjesto u EU-u) (2020.)	Dostići prosjek EU-a
<b>Poseban cilj 3.2. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.</b> Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja		
<b>Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:</b>	<b>Početna vrijednost 2021.:</b>	<b>Ciljna vrijednost 2030.:</b>
Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon (OI.02.11.44)	42 punionice	80
Kućanstva sa širokopojasnim pristupom (OI.02.7.05)	62,87% kućanstava	80%
<b>Strateški cilj: SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost NRS 2030</b>		
<b>Pokazatelj učinka NRS 2030:</b>	<b>Početna vrijednost 2019.:</b>	<b>Ciljna vrijednost 2030.:</b>
Stopa recikliranja komunalnog otpada	25,30 % (2018.)	55 %
<b>Poseban cilj 3.3. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.</b> Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje		
<b>Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:</b>	<b>Početna vrijednost 2021.:</b>	<b>Ciljna vrijednost 2030.:</b>
Sakupljena količina odvojenog komunalnog otpada u sklopu javne usluge (OI.02.6.64)	29.490,71 tona	35.000,00 tona
<b>Strateški cilj: SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost NRS 2030</b>		
<b>Pokazatelj učinka NRS 2030:</b>	<b>Početna vrijednost 2019.:</b>	<b>Ciljna vrijednost 2030.:</b>

Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije	28,02 % (2018.)	36,40 %
---	-----------------	---------

**Poseban cilj 3.4. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027.**

Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja

Pokazatelj ishoda SRUA Rijeka:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Stanovništvo obuhvaćeno Sporazumom gradonačelnika za potpisnike za klimu i energiju (OI.02.6.50)	171.013 stanovnika	190.000 stanovnika

## 10. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja

<b>Posebni cilj 1.1. (PC 1.1.): Osnažena osnovna društvena područja</b>
<b>Projekt od strateškog značaja 1 (15): Izgradnja područne škole Rešetari</b>
<b>Nositelj projekta:</b> Grad Kastav
<b>Kratki opis projekta:</b> Projektom se planira izgradnja i opremanje nove Područne škole Rešetari, kako bi se ostvarili uvjeti za izvođenje jednosmjenske nastave, čime će se povećati kvaliteta rada i upravljanje školama, ali će se ostvariti i brojni pozitivni efekti na obrazovanje i kvalitetu života učenika. Predviđeni sadržaji uključuju unutarnje prostore škole (20 učionica za razrednu nastavu, kabineti, blagovaonica, knjižnica i čitaonica, sanitarije), gospodarske prostore (kuhinja, spremište), energetske-tehnički blok (kotlovnica, garderoba, odlaganje smeća), dvoranu za tjelesnu i zdravstvenu kulturu i prateće sadržaje, te vanjske prostore škole (prilazni putevi, školsko dvorište, igrališta, prostori za nastavu na otvorenom i sl.).
<b>Spremnost projekta<sup>6</sup>:</b> Imovinsko-pravni odnosi su u postupku rješavanja. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.
<b>Planirano trajanje projekta:</b> 36 mjeseci (2023.-2025.)
<b>Ukupna procijenjena vrijednost projekta:</b> 8.229.360,26 €
<b>Planirani izvori financiranja:</b> županijski proračun, lokalni proračun, pomoći Europske unije
<b>Posebni cilj 1.2. (PC 1.2.): Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga</b>
<b>Projekt od strateškog značaja 2 (10): Izgradnja objekta za kućansku zajednicu Jelenje</b>
<b>Nositelj projekta:</b> Općina Jelenje
<b>Kratki opis projekta:</b> Projekt se odnosi na rekonstrukciju ruševne zgrade "Stare škole" koja zbog svog lošeg stanja predstavlja opasnost za okolinu i prenamjenu za potrebe pružanja socijalnih usluga. Sadržaj objekta obuhvaćao bi sobe za smještaj, sobe za liječnike i sestre, prostore za rehabilitaciju, dnevni boravak te sobe za administraciju te kuhinju, restoran, prostor za boravak, kapelicu, praonicu rublja i kotlovnicu.
<b>Spremnost projekta:</b> Nije izrađena projektna dokumentacija.
<b>Planirano trajanje projekta:</b> 36 mjeseci (2023.-2025.)
<b>Ukupna procijenjena vrijednost projekta:</b> 974.573,64 €
<b>Planirani izvori financiranja:</b> državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam
<b>Projekt od strateškog značaja 3 (33): Rekonstrukcija brownfield lokacije u novi Dnevni boravak Matulji-mjesto skrbi i integracije osoba treće životne dobi</b>
<b>Nositelj projekta:</b> Općina Matulji
<b>Kratki opis projekta:</b> Rekonstrukcijom brownfield lokacije, napuštenog objekta poslovne namjene, uredit će se prostor namijenjen dnevnom boravku za osobe treće životne dobi. U prostoru dnevnog boravka korisnicima se planira pružiti potrebna izvaninstitucionalna skrb i organizacija slobodnog vremena. Glavni cilj je upravo smanjenje institucionaliziranih osoba, odnosno sprječavanje institucionalizacije novih korisnika. Prostor cijelog objekta prilagodit će se i opremiti opremom

<sup>6</sup> Spremnost projekata u kontekstu zrelosti za provedbu u pogledu riješenih imovinsko pravnih odnosa, statusa izrade pripreme i projektno-tehničke dokumentacije odnosno ishoda akata za gradnju u slučaju infrastrukturnih projekata, za sve strateške projekte prikazana je za razdoblje od listopada do prosinca 2022., odnosno za vrijeme izrade predmetne Strategije.

za potrebe dnevnog boravka starijih osoba.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Izrađen glavni projekt.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2026.-2027.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 2.000.000,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, ITU mehanizam

#### **Projekt od strateškog značaja 4 (37): Zdravstveno-socijalni centar na području općine Viškovo**

**Nositelj projekta:** Općina Viškovo

##### **Kratki opis projekta:**

Projekt uključuje dvije komponente - izgradnju i opremanje centra za rehabilitaciju u naselju Marčelji te izgradnju i opremanje nove zgrade doma zdravlja u Viškovu, čime bi se osigurala kvalitetna socijalno-zdravstvena usluga na području Viškova. Projektom je predviđena uspostava usluge poludnevnog boravka i organiziranog stanovanja, raznovrsnost rada u boravku kao i slobodnih aktivnosti za korisnike, što će izravno utjecati na njihovo aktivnije sudjelovanje i razvoj novih vještina te poboljšanje kvalitete života korisnika i njihovih obitelji. S druge strane, izgradnjom adekvatnog prostora za pružanje institucionalne zdravstvene skrbi stvorit će se primjereni uvjeti za rad medicinskog osoblja te podići kvaliteta zdravstvene zaštite svih mještana kao i objedinjavanje svih zdravstvenih i pratećih usluga na jednom mjestu.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi; projektne tehničke dokumentacije je djelomično izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2025.-2027.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 5.043.801,57 €

**Planirani izvori financiranja:** županijski proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam, javna poduzeća

#### **Projekt od strateškog značaja 5 (6): Dom za starije i nemoćne**

**Nositelj projekta:** Općina Kostrena

##### **Kratki opis projekta:**

Projektom je planirana izgradnja doma za starije i nemoćne osobe. Kapaciteti objekta u okviru usluge smještaja planirani su za cca 150 osoba, a osim toga osigurat će se dodatni kapaciteti za dnevni boravak korisnika. Realizacijom projekta osim dobivanja funkcionalnog prostora za osobe starije životne dobi i unaprjeđenja socijalne i zdravstvene skrbi, otvorit će se nova radna mjesta.

**Spremnost projekta:** Izrađeno idejno rješenje i glavni projekt, ishodištena pravomoćna građevinska dozvola.

**Planirano trajanje projekta:** 12 mjeseci (2024.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 16.590.350,00 €

**Planirani izvori financiranja:** državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, pomoć Europske unije

#### **Posebni cilj 1.3. (PC 1.3.): Društveni život za sve generacije**

#### **Projekt od strateškog značaja 6 (12): Multimedijalni centar kulture sa pripadajućom infrastrukturom**

**Nositelj projekta:** Grad Kastav

##### **Kratki opis projekta:**

Projekt uključuje izgradnju najvećeg projekta u Kastvu u području kulture i višenamjenske infrastrukture. Projektom se planira izgradnja multifunkcionalne dvorane kapaciteta od 400 sjedećih mjesta, garaže, zgrade knjižnice te komercijalnih prostora u ovom novom gradskom središtu. Objekti predviđeni projektom gradit će se od kvalitetnih i ekološki prihvatljivih materijala, uz poseban fokus na energetske učinkovitost.

**Spremnost projekta:** Imovinsko-pravni odnosi u postupku rješavanja. Izrađeno idejno rješenje.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2024.-2026.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 10.618.529,34 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

#### Projekt od strateškog značaja 7 (38): Društveno-kulturni centar općine Viškovo

**Nositelj projekta:** Općina Viškovo

##### Kratki opis projekta:

Ovim integriranim projektom predviđena je rekonstrukcija postojećeg objekta i opremanje višenamjenskog društveno-kulturnog centra unutar kojeg će se osigurati prostorni kapaciteti za udruge, te dvorana za održavanje kulturnih događanja, prezentacija, predstava, kino projekcija i dr. manifestacija. Novi objekt izgradit će se kao energetski učinkovit uz korištenje obnovljivih izvora energije i pametno upravljanje istim. Također, projektom je predviđeno i uređenje javnih površina, odnosno spajanje dva središta u centralnom naselju Viškovo te svih javnih, društvenih i gospodarskih sadržaja izgradnjom javnog stubišta te uređenjem trga s pratećim proširenjem zelene infrastrukture u centru Viškova.

**Spremnost projekta:** Projektno-tehnička dokumentacije je djelomično izrađena - za određene segmente projekta.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2025.-2026.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 7.963.897,02 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, pomoć Europske unije

#### Projekt od strateškog značaja 8 (36): Polivalentna dvorana Halubjan

**Nositelj projekta:** Općina Viškovo

##### Kratki opis projekta:

Na području Općine trenutno se nalazi samo jedna sportska dvorana izgrađena u sklopu osnovne škole koja ne zadovoljava stvarne potrebe, kako za školu i rekreaciju, tako i za održavanje sportskih događanja i raznih manifestacija. Slijedom navedenog uočena je potreba za izgradnjom polivalentne dvorane, odnosno višenamjenskog objekta s raznim sadržajima, koja bi se osim za potrebe Općine Viškovo, mogla koristiti i za održavanje manifestacija, sportskih događanja i sl. za potencijalne korisnike sa šireg područje UA Rijeka. Projekt predviđa i izgradnju dodatnih parkirališnih prostora čime će zadovoljiti rješavanje problema s parkiranjem kod buduće dvorane, ali i osigurati parkirni prostor za posjetitelje buduće Kuće halubajškoga zvončara u neposrednoj blizini.

**Spremnost projekta:** Izrađeno idejno rješenje.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2026.-2027.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 6.636.580,82 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

#### Projekt od strateškog značaja 9 (5): Višenamjenski društveni dom Žuknica

**Nositelj projekta:** Općina Kostrena

##### Kratki opis projekta:

Projektom je planirana izgradnja višenamjenskog doma Žuknica - suvremenog višenamjenski prostor za okupljanja i druženja. Projektom će se osnažiti lokalno stanovništvo za kvalitetan doprinos ukupnom lokalnom razvoju u cilju obogaćivanja društveno-kulturnog života lokalne zajednice i uspostavljanju društvenog centra vođenog lokalnom zajednicom. Dom bi se koristio za održavanje sastanaka, kongrese, manifestacije, priredbe, revije, izložbe, koncerte, sajmove, sport i rekreaciju i ostalo. Uz izgradnju doma, planirano je i uređenje okoliša.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija je u izradi.

**Planirano trajanje projekta:** 12 mjeseci (2024.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 1.327.228,00 €

Planirani izvori financiranja: županijski proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam

#### **Projekt od strateškog značaja 10 (8): Rekonstrukcija Društvenog doma u Podkilavcu**

**Nositelj projekta:** Općina Jelenje

##### **Kratki opis projekta:**

Projekt se odnosi na rekonstrukciju postojećeg doma kulture u naselju Podkilavac, te njegovog opremanja čime će se osigurati uvjeti za rad mladih, održavanje kulturno – umjetničkih događaja te povećati prostorni kapaciteti za rad kulturno – umjetničkih društava i udruga. U sklopu rekonstrukcije predviđa se i uređenje rampi za pristup dječjem igralištu iza društvenog doma koje služi kao njegov „produžetak“ na vanjski prostor. Rekonstrukcija društvenog doma za mlade i uređenje javne površine u neposrednoj blizini istog s obzirom na smještaj uz glavnu prometnicu i u centru naselja od iznimne je važnosti za stanovništvo naselja Podkilavac.

**Spremnost projekta:** Izrađen glavni projekt; ishođena građevinska dozvola.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2022.-2023.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 281.905,77 €

Planirani izvori financiranja: državni proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam

#### **Projekt od strateškog značaja 11 (32): Rekonstrukcija i opremanje centra za organizirano provođenje slobodnog vremena Hangar**

**Nositelj projekta:** Općina Matulji

##### **Kratki opis projekta:**

Projektom je planirana rekonstrukcija, opremanje i prenamjena postojećeg doma u centru naselja Matulji za potrebe Centra za organizirano provođenje slobodnog vremena Hangar.

Projektom će biti osigurani adekvatni prostor za rad organizacija civilnog društva, uređena multifunkcionalna dvorana za održavanje kulturnih, sportskih, društvenih, edukativnih i ostalih događanja i manifestacija na zatvorenom, u sklopu koje će biti i stalni postav tradicionalne baštine kraja i zavičajna zbirka u suvremenoj tehnološkoj interpretaciji holograma i virtualne stvarnosti. Projektom su planirani radovi na energetske učinkovitosti objekta i uvođenju obnovljivih izvora energije, te uređenje vanjskog dijela objekta - proširenje postojećeg bočališta i nadogradnja zelene infrastrukture uređenjem novog urbanog vrta.

**Spremnost projekta:** Nije izrađena projektna dokumentacija.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2023.-2025.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 2.739.635,00 €

Planirani izvori financiranja: lokalni proračun, pomoć Europske unije

#### **Projekt od strateškog značaja 12 (34): Novi centar Općine Viškovo**

**Nositelj projekta:** Općina Viškovo

##### **Kratki opis projekta:**

Projektom je predviđena izgradnja novog višenamjenskog objekta unutar kojeg bi se smjestila općinska uprava i osigurali prostorni kapaciteti za udruge s područja Općine Viškovo. Realizacijom istoga osigurat će se preduvjeti za digitalizaciju rada općinske uprave i bolju uslugu za građane. Također, predviđena je izgradnja i opremanje novog doma kulture za više namjena. Projekt obuhvaća kompletno opremanje prostora, a novoizgrađena zgrada i dom kulture bit će u potpunosti energetske učinkovite te će se koristiti obnovljivi izvori energije.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2025.-2027.)



**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 11.282.187,43 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

**Posebni cilj 2.1. (PC 2.1.): Podupiranje transformacije gospodarstva**

**Projekt od strateškog značaja 13 (9): Poduzetnički inkubator "Jelenje"**

**Nositelj projekta:** Općina Jelenje

**Kratki opis projekta:**

U poduzetničkom inkubatoru Jelenje, (površine cca 350 m<sup>2</sup>) planira se uređenje 8 uredskih prostorija od 15 do 25 m<sup>2</sup>, sala za sastanke i ostalih obveznih sadržaj. Poduzetnički inkubator nudit će poduzetnicima uređene i opremljene uredske prostore, uz cijenu najma nižom od tržišne, a osim toga i cijeli niz savjetodavnih usluga potrebnih u periodu osnivanja i početka poslovanja novog poduzeća, kao i olakšanu mogućnost financiranja putem raznih financijskih instrumenata i partnerskih institucija.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2023.-2025.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 688.035,00 €

**Planirani izvori financiranja:** županijski proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam

**Projekt od strateškog značaja 14 (30): IT Boost Zone**

**Nositelj projekta:** Općina Lovran

**Kratki opis projekta:**

Projektom je planirano opremanje poslovne zgrade u vlasništvu Općine Lovran s ciljem njene prenamjene za potrebe uspostave poslovne infrastrukture - IT Boost Zone. Realizacijom projekta za IT tvrtke i ostale gospodarske subjekte koje se bave industrijama u nastajanju omogućit će poslovna podrška u vidu uredskih prostora s poticajnom cijenom najma. Također, planirano je i uređenje poslovne zone s parcelama namijenjenih gospodarskih subjektima iz navedenih sektora, s ciljem povećanja gospodarske i tehnološke konkurentnosti Općine Lovran u cjelini.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 12 mjeseci (2025.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 1.031.324,66 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, pomoć Europske unije

**Projekt od strateškog značaja 15 (40): Nastavak razvoja i aktivacije Radne zone Marišćina**

**Nositelj projekta:** Općina Viškovo

**Kratki opis projekta:**

Radna zona Marišćina smještena je na samom sjeveru Općine, na granici s Općinom Klana i njihovom radnom zonom Kunfin. U tijeku je provedba projekta "Radna zona Marišćina K-2 u Općini Viškovo" koji se financira iz ESI fondova - OPKK 2014.-2020. U sklopu navedenog uredit će se 1. i 2. faza radne zone (nerazvrstana cesta s pratećom infrastrukturom te uređenje plato). Općina Viškovo nakon realizacije 1. i 2. faze radne zone pokrenula bi projekt izgradnje poduzetničkog inkubatora/akceleratora/co-working place-a za potrebe freelancera, malih poduzetnika, obrtnika, projektanata i sl. te je predviđena izgradnja drugog dijela ceste čime bi se omogućila daljnja aktivacija zone.

**Spremnost projekta:** Izrađeno idejno rješenje.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2025.-2026.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 3.583.753,65 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, pomoć Europske unije

**Projekt od strateškog značaja 16 (11): "Ulaganje u Radnu zonu Žegoti, dio I. ulaganje u infrastrukturu: cesta GMU3 sa pratećom infrastrukturom; dio II. ulaganje u cestovnu i ostalu infrastrukturu"**

**Nositelj projekta:** Grad Kastav

**Kratki opis projekta:**

Projekt Ulaganje u radnu zonu Žegoti - dio I. uključuje izgradnju ceste GMU3 s pratećom infrastrukturom u građevinskom području u središtu grada Kastva s ciljem razvoja radne zone, odnosno osiguravanja boljih uvjeta za razvoj poslovanja privatnih tvrtki s područja Grada Kastva i UA Rijeka. Zona je namjenjena gospodarskim djelatnostima koje zahtijevaju veće površine: uslužnim, tržišnim, skladišnim, servisnim, proizvodnim i obrtničkim pogonima. Drugi dio ulaganja odnosi se na daljnje projektiranje i ulaganje u razvoj radne zone Žegoti, a po realizaciji obje navedene faze radna zona će se dodatno otvoriti za poduzetnike te će se stvoriti preduvjeti i mogućnosti za gradnju dodatnih objekata i dodatni razvoj poduzetništva u gradu.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno tehnička dokumentacija je djelomično izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2024.-2025.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 1.990.974,25 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, pomoć Europske unije

**Projekt od strateškog značaja 17 (23): Izgradnja sabirne ulice SU1 u zoni poslovne namjene K1 Cernik**

**Nositelj projekta:** Općina Čavle

**Kratki opis projekta:**

Projektom je planirana izgradnja ceste i prateće infrastrukture unutar proizvodne zone K1 Cernik s ciljem povećanje gospodarske aktivnosti te poticanje razvoja poduzetništva i investicija, rasta i razvoja malih privatnih tvrtki te privlačenje novih tvrtki iz Hrvatske i inozemstva.

**Spremnost projekta:** Izrađeno idejno rješenje.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2025.-2026.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 608.534,08 €

**Planirani izvori financiranja:** državni proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam

**Posebni cilj 2.2. (PC 2.2.): Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora**

**Projekt od strateškog značaja 18 (17): ExportDrvo**

**Nositelj projekta:** Grad Rijeka

**Kratki opis projekta:**

Projektom je predviđena obnova i prenamjena bivše industrijske zgrade ExportDrva u suvremeni višenamjenski prostor namijenjen sajamskim, kongresnim aktivnostima te održavanju manifestacija i drugih aktivnosti u funkciji razvoja turizma i podrška poduzetništvu. Cilj je uspostaviti suvremeni multifunkcionalni prostor u centru grada Rijeke otvoren za potrebe gospodarskih subjekata i organizacija, u svjetlu unapređenja turističke ponude i promocije gospodarskih i poduzetničkih aktivnosti, posebno industrija koje su nominirane Planom razvoja Grada Rijeke (zelene, place, kreativne, IT i smart industrije). Stavljanjem prostora bivše zgrade ExportDrva u samom centru Rijeke u funkciju nastavlja se kontinuirani proces obnove i stavljanja u funkciju napuštene industrijske infrastrukture i osigurava njena održivost kao čimbenika budućeg razvoja.

**Spremnost projekta:** Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 60 mjeseci (2023.-2027.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 15.000.000,00 €

**Planirani izvori financiranja:** lokani proračun, ITU mehanizam

### Posebni cilj 2.3. (PC 2.3.): Stvaranje jedinstvene turističke ponude

#### Projekt od strateškog značaja 19 (14): Obnova i očuvanje kulturne baštine - revitalizacija gradskih bedema

**Nositelj projekta:** Grad Kastav

**Kratki opis projekta:**

Projekt predstavlja sveobuhvatnu sanaciju ugroženih dijelova gradskih bedema Grada Kastava - jednog od najznačajnijih povijesnih spomenika Kastva i najcjelovitije očuvanih kompleksa gradskih zidina s kraja 15. stoljeća i početka 16. stoljeća u baštini fortifikacijske arhitekture u Hrvatskoj, s krajnjim ciljem njegove turističke aktivacije. Projekt je nastavak višegodišnjih aktivnosti sanacije i konzervacije istočnog zida, sjeveroistočne kule, sjevernog zida i kule Žudika.

**Spremnost projekta:** Imovinsko-pravni odnosi su u postupku rješavanja. Projektno-tehnička dokumentacija je djelomično izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2023.-2025.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 2.654.632,33 €

**Planirani izvori financiranja:** županijski proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam

#### Projekt od strateškog značaja 20 (21): Revitalizacija Kaštela Grobnik

**Nositelj projekta:** Općina Čavle

**Kratki opis projekta:**

Opsežan građevinski zahvat na dijelu Kaštela Grobnik i privođenje namjeni nekorištenih prostornih kapaciteta zbog trenutnog stanja konstrukcije, povraćanje turističke i kulturne ponude kroz dodatne sadržaje.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 2024.-2026.

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 1.128.218,75 €

**Planirani izvori financiranja:** državni proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam

#### Projekt od strateškog značaja 21 (24): Revitalizacija rasadnika perivoja Angiolina

**Nositelj projekta:** Grad Opatija

**Kratki opis projekta:**

Projekt *Revitalizacija rasadnika perivoja Angiolina* obuhvaća revitalizaciju napuštenih i zapostavljenih perivoja i stavljanje istih u funkciju turizma i kulturne baštine Grada Opatije. Projektom uklanja se proizvodna funkcija rasadnika te on postaje javan, društveni i turistički. Zgrada spremišta za kočije postaje multimedijalni centar površine 100 m<sup>2</sup> za izložbe, tematske radionice i dr. javna događanja. Zgrada rasadnika i staklenika postaje interpretacijski centar i zauzima površinu od 300 m<sup>2</sup> za informiranje posjetitelja o povijesti perivoja, botaničkoj zbirci i sl. Interpretacijski centar će se sastojati od prijemnog prostora sa suvenirnicom, čajana, edukacijsko – izložbeni rasadnik, vanjski plato i sanitarni čvor.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Ishođene lokacijska i građevinska dozvola.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2023.-2026.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 3.285.107,51 €

**Planirani izvori financiranja:** ITU mehanizam, javna poduzeća

#### Projekt od strateškog značaja 22 (29): Revitalizacija dvorca Stari grad Zrinskih u Kraljevici

**Nositelj projekta:** Grad Kraljevica

**Kratki opis projekta:**

Dvorac Stari grad Zrinskih zaštićeno je kulturno dobro na području Grada Kraljevice u sklopu kojeg je smještena gradska uprava i knjižnica. Projektom je planirana revitalizacija dvorca i rekonstrukcija prema načelima energetske učinkovitosti

uz poštivanje restauratorskih i konzervatorskih smjernica. Osim infrastrukturnih zahvata, projektom je planirana je aktivnost digitalizacije gradske uprave te jačanja kapaciteta zaposlenika s ciljem povećanja učinkovitosti i transparentnosti rada gradske uprave.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno tehnička dokumentacija je izrađena. Izrađen konzervatorsko-restauratorski elaborat.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2026.-2027.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 1.495.000,00 €

**Planirani izvori financiranja:** državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam

### Projekt od strateškog značaja 23 (39): Prezentacijski centar nematerijalne kulturne baštine

**Nositelj projekta:** Općina Viškovo

#### Kratki opis projekta:

Projektom je planirano ulaganja u novu turističku infrastrukturu i valorizaciju nematerijalne kulturne baštine. Predviđena je rekonstrukcija i dogradnja rodne kuće hrvatskog skladatelja i etno muzikologa Ivana Matetića Ronjgova i prenamjena u suvremeni prezentacijski koncept s ciljem jačanja prepoznatljivosti, povijesnog značaja i vrijednosti glazbene ostavštine Ivana Matetića Ronjgova. Korištenjem suvremenih tehnoloških rješenja i inovativnih modela stvoriti će se kulturno-turistički proizvod u okviru kojih će biti multimedijalne instalacije interaktivnih sadržaja koje će omogućiti otvaranje novih modela shvaćanja zvuka i glazbe kao muzejskog sadržaja. Projekt podrazumijeva i uređenje vanjskih okolnih površina za potrebe održavanja tematski srodnih manifestacije na otvorenom.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Izrađena projektno-tehnička dokumentacija i ishoda građevinska dozvola.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2025.-2026.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 2.946.641,88 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, pomoć Europske unije

### Projekt od strateškog značaja 24 (3): Interpretacijsko uređenje dvorišta i prošireno digitalno iskustvo Kuće kostrenskih pomoraca

**Nositelj projekta:** Općina Kostrena

#### Kratki opis projekta:

Projektom je planirano interpretacijskog uređenje dvorišta Kuće kostrenskih pomoraca kao nastavak dosadašnjih ulaganja u uređenje Kuće. Cilj projekta je uređenjem vanjskog dvorišta stvaranje cjelovitog doživljaja pomoračkog načina života i Kostrene u cijelosti. S obzirom da sam objekt površinom nije velik, uređenjem vanjskog prostora, posebice otvorenog gledališta, dobit će se dodatni prostor za edukaciju i aktivnost. Osim toga, projektom je planirano stvaranje novih multimedijalnih sadržaja u obliku proširenog digitalnog iskustva.

**Spremnost projekta:** Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 12 mjeseci (2024.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 983.476,00 €

**Planirani izvori financiranja:** županijski proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam

### Projekt od strateškog značaja 25 (1): Revitalizacija Frankopanskog kaštela u Bakru

**Nositelj projekta:** Grad Bakar

#### Kratki opis projekta:

Projektom je planirana rekonstrukcija, opremanje i revitalizacija Frankopanskog kaštela u Bakru, koji je djelomično saniran, te je dio objekta prenamijenjen u interpretacijski centar na temu: utjecaj obitelji Frankopan i Zrinski na politiku i gospodarstvo. Projektom će prostorije u prizemlju i na katu objekta biti stavljeni u funkciju kulturnih i kreativnih

djelatnosti, dio prostora uredit će se kao višenamjenska dvorana za kulturna događanja i svečanosti, a preostali prostor za kulturnu namjenu i kao prostor za udruge. Osim uređenja interijera frankopanskog kaštela projekt obuhvaća i uređenje dječjeg igrališta kod Kaštela, rekonstrukciju pristupne ceste te izgradnju i uređenje parkirališta u neposrednoj blizini. Također će se za posjetitelje omogućiti najam električnih bicikala ili romobila da se osigura učinkovita komunikacija Kaštela smještenog na vrhu stare gradske jezgre do obalnog dijela grada, odnosno rive kao i ostalih znamenitosti unutar grada i obratno najmom el. vozila putem aplikacije.

**Spremnost projekta:** Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 60 mjeseci (2023.-2027.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 3.970.500,00 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

#### Projekt od strateškog značaja 26 (22): Čebuharova kuća

**Nositelj projekta:** Općina Čavle

##### **Kratki opis projekta:**

Obnova i uređenje Čebuharove kuće, prenamjena funkcije iz upravne zgrade u tradicionalnu kuću, knjižnicu i turističku zajednicu te definiranje i stavljanje u funkciju turizma i kulture. Realizaciju projekta jedna od najstarijih očuvanih zgrada uz Lujzinsku cestu prenamijeniti će se u novi posjetiteljski centar s uređenom etnografskom zbirkom, multifunkcionalnim prostorom knjižnice i uredom Turističke zajednice te prostorima za voditelje zbirke.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2025.-2026.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 666.976,38 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

#### Posebni cilj 3.1. (PC 3.1.) Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa

#### Projekt od strateškog značaja 27 (31): Lungo mare 2.0

**Nositelj projekta:** Općina Lovran

##### **Kratki opis projekta:**

Ovim projektom planira se sanacija i obnova dotrajalih postojećih elemenata i produženje šetnice *Lungo mare* simbola turizma Opatijske rivijere, na trasi Lovrana do Medveje. Projekt planira i postavljanje pametne javne rasvjete zbog smanjenja potrošnje električne energije, svjetlosnog zagađenja s Wi-Fi pristupnim točkama te nadzornim kamerama.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2026.-2027.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 3.466.949,82 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

#### Projekt od strateškog značaja 28 (28): Oštro-zaštita i uređenje obalnog područja, izgradnja turističke infrastrukture pješačke i biciklističke staze

**Nositelj projekta:** Grad Kraljevica

##### **Kratki opis projekta:**

Projekt obuhvaća građevinske radove, opremanje i uređenje plaža na području naselja Oštro - sanaciju nadmorskog plažnog i pomorskog dijela. Uredit će se pješačka staza, sanitarni čvor, postaviti komunalna i urbana oprema te nadograditi zelena infrastruktura i zasaditi mediteranske biljke. Osim toga, planirano je i opremanje biciklističke staze koja bi završila na Rt-u Oštro. Investicijom bi se na održiv način uredio jedan dio poluotoka, povećala turistička ponuda, zaštitilo prirodno područje plaže i podmorja, a ulaganjem u javnu turističku infrastrukturu općenito povećao broj

posjetitelja i korisnika.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Izrađena projektno-tehnička dokumentacija i maritimna studija. Ishođena pravomoćna građevinska dozvola.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2024.-2025.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 2.639.000,00 €

**Planirani izvori financiranja:** državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam

#### Projekt od strateškog značaja 29 (4) : Plaža prilagođena osobama smanjene pokretljivosti

**Nositelj projekta:** Općina Kostrena

##### **Kratki opis projekta:**

Projekt uključuje prostorno rješenje koje omogućuje jednostavno kretanje i funkcionalno korištenje cijelog prostora plaže za osobe s invaliditetom. Projektom je planirano uređenje i obrada podnih površina tako da onemogućavaju klizanje, i opremanje napravama za spuštanje i rampom za ulazak, sanitarnim čvorom, tuševima i zaštitnom mrežom.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Izrađeno idejno rješenje.

**Planirano trajanje projekta:** 12 mjeseci (2024.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 1.327.228,00 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

#### Posebni cilj 3.2. (PC 3.2.) Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja

#### Projekt od strateškog značaja 30 (13): Kastav Mobility Hub

**Nositelj projekta:** Grad Kastav

##### **Kratki opis projekta:**

Projekt uključuje pripremu, izgradnju i održavanje Mobility hub-a u centru Kastva, po principu smart parking načela, uz korištenje suvremenih tehnologija i materijala te energetski učinkovitu infrastrukturu. U okviru Mobility Hub-a djelovala bi i nova javna garaža koja se nalazi na području bivšeg industrijskog postrojenja Preda, neposredno prije ulaza u staru gradsku jezgru grada Kastva. Riječ je o *brownfield* lokaciji koja bi postala dio sustava zelene infrastrukture grada.

**Spremnost projekta:** Imovinsko-pravni odnosi su u postupku rješavanja. Izrađeno idejno rješenje i studija izvodljivosti.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2024.-2026.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 9.954.871,26 €

**Planirani izvori financiranja<sup>7</sup>:** ITU mehanizam, ostali izvori

#### Projekt od strateškog značaja 31 (18): KD Autotrolej: Jačanje sustava javnog prijevoza II

**Nositelj projekta:** KD Autotrolej

##### **Kratki opis projekta:**

Projektom je planirano unaprjeđenje usluge javnog prijevoza modernizaciju voznog parka i unaprjeđenje prateće infrastrukture, te uvođenje sustava javnih e-bicikala i označavanje biciklističkih staza s ciljem razvoja mikromobilnosti koja predstavlja nadogradnju javnome gradskom prijevozu. U okviru projekta bit će nabavljeno 12 novih autobusa s nultom emisijom štetnih plinova, nabavljen sustav za punjenje autobusa s nultom emisijom štetnih plinova, ugrađeni monitori za informiranje putnika na čekaonicama te njihovo integriranje na postojeći sustav, nabavljeni elektro bicikli (s postoljima) za integrirani javni prijevoz te označene biciklističke staze na trasi od Preluka do središta Grada Rijeke.

<sup>7</sup> Realizacija projekta Kastav Mobility Hub predstavlja potencijal za financiranje kroz financijske instrumente u okviru ITU mehanizma.

**Spremnost projekta:** Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 48 mjeseci (2024.-2027.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 10.850.000,00 €

**Planirani izvori financiranja:** ITU mehanizam, ostali izvori

**Projekt od strateškog značaja 32 (20): Uređenje pješačkih i biciklističkih staza i šetnica na području općine Mošćenička Draga**

**Nositelj projekta:** Općina Mošćenička Draga

**Kratki opis projekta:**

Pješačke staze uz sportski karakter predstavljaju osnovnu infrastrukturu za upoznavanje kulturnih i krajobraznih vrijednosti općine Mošćenička Draga. Šetnica od plaže Sipar u centru M. Drage prepoznatljiv je dio ukupne mreže pješačkih staza na području općine koje čine osnovnu outdoor infrastrukturu za razvoj izvansezonskog turizma. Trenutno opločenje je u lošem stanju i djelomično devastirano te osim vizualnog nedostatka, šetnica predstavlja opasnost za šetače. U okviru projekta planirani građevinski radovi na opločenju i zamjeni postojeće rasvjete energetski učinkovitim, te izgradnja cestovnog prijelaza - mosta nad državnom cestom na dijelu na kojem profil šetnice presjeca državna cesta što onemogućava siguran prelazak prema naselju Mošćenice. Osim toga, projektom je planiranje uređenje ostalih pješačkih i biciklističkih staza na području općine - radovi na uređenju staza i okolnih suhozida i mostića, markiranje staza i izrada karte s rutama, opremanje vidikovaca i punktova za odmor s urbanom opremom, interpretacijskim tablama, te postavljanje stanica s e-biciklima.

**Spremnost projekta:** Projektno-tehnička dokumentacija je u izradi.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2025.-2026.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 2.256.437,50 €

**Planirani izvori financiranja:** državni proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam

**Projekt od strateškog značaja 33 (37): Biciklističke staze**

**Nositelj projekta:** Općina Klana

**Kratki opis projekta:**

Projektom je planirano trasiranje biciklističkih staza na području Općine Klana, s ciljem usmjeravanja kretanja šetača, biciklista i izletnika šumom. Označit će se biciklističke staze sa odmorištima i razglednim stazama te utvrditi 50 točaka od kulturnog, prirodnog i drugog značaja koje će ujedno biti i razgledne točke uz same staze. Razgledne točke urediti će se u formi odmorišta s klupama, stolovima, držačima za bicikle i ostalom urbanom opremom, a na dijelu lokacija planirano je postavljanje pametih klupa. Nadalje, sve rute biti će digitalizirane u okviru aplikacije kojom će se sve digitalno evidentirane staze povezati u jednu mrežu, a za kulturne, prirodne i ostale baštinske lokalitete u aplikacijama će biti dostupne relevantne informacije i opisi značaja.

**Spremnost projekta:** Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2023.-2024.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 112.821,87 €

**Planirani izvori financiranja:** županijski proračun, lokalni proračun, ITU mehanizam

**Projekt od strateškog značaja 34 (25): Izgradnja autobusnog terminala na području Grada Opatije**

**Nositelj projekta:** Grad Opatija

**Kratki opis projekta:**

Projektom izgradnje autobusnog terminala odmaknut će se turistički autobusi iz užeg centra Opatije te će se stvoriti infrastrukturni i organizacijski preduvjeti za modernizaciju komunalnog i prometnog sustava u Opatiji. Projektom je planirana izgradnja sljedećih komponenti:

- integrirani terminal s parkiralištima za turističke autobuse i autobusnim stajalištima;
- punionice za električne autobuse i ostala vozila;
- nadstrešnica za ukrcaj i iskrcaj putnika;
- parkiralište za osobna vozila kao preduvjeta za razvoj park&ride usluge;
- ostali popratni sadržaji.

**Spremnost projekta:** Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 60 mjeseci (2023.-2027.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 7.034.775,68 €

**Planirani izvori financiranja:** ITU mehanizam, javna poduzeća

**Projekt od strateškog značaja 35 (35): Pametan i održiv promet na području općine Viškovo – uspostava park & ride sustava na području Viškova**

**Nositelj projekta:** Općina Viškovo

**Kratki opis projekta:**

Projektom je planirano uvođenje *park&ride* sustava te stvaranje infrastrukturnih preduvjeta za njegovu uspostavu kroz uređenje novih parkirališnih površina na frekventnim lokacijama s ciljem povećanja broja korisnika javnog prijevoza. Osim toga, u okviru projekt bit će uvedene i *bike-sharing* stanice na tri lokacije te izgrađeni pješačko-biciklistički nathodnici u središtu Viškova i u Marčeljima, a sve s ciljem povezivanja postojećih staza te povećanja sigurnosti svih sudionika u prometu i smanjenje gužvi, kao i omogućavanja sigurnog prijelaza. Također, na novim parkiralištima postaviti će se i punionice za električna vozila. Završno, uz navedene aktivnosti planirano je uređenje javnog stubišta, tj. pješačke zone koja bi povezala dva središta Viškova. U sklopu projekta implementirati će se “smart” rješenja - plaćanje, rampe, aplikacija za prikaz slobodnih parkirnih mjesta i dostupnosti bicikala te povezivanje s Autotrolejom radi prikaza voznog reda autobusa.

**Spremnost projekta:** Projektno-tehnička dokumentacija je djelomično izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2025.-2027.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 3.318.290,41 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

**Poseban cilj 3.3. (PC 3.3.) Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje**

**Projekt od strateškog značaja 36 (2): Vatrogasni dom Hreljin**

**Nositelj projekta:** Grad Bakar

**Kratki opis projekta:**

Izgradnjom i opremanjem Vatrogasnog doma Hreljin planirane bruto površine 836,64 m<sup>2</sup> s potrebnim sadržajima za učinkovitu organizaciju i provođenje vatrogasne djelatnosti doprinijet će se povećanju kvalitete zaštite. Smještaj objekta planiran je na strateškoj poziciji s koje se pruža pogled na područje čitave Urbane aglomeracije Rijeka te je planiran kao centar za nadgledanje čitavog područja u vrijeme potencijalnih ugroza od šumskog požara i sličnog. Realizacijom ovog projekta trajno će se riješiti pitanje smještaja DVD-a Hreljin u moderni funkcionalni prostor, a osim izgradnje samog objekta planirano je uređenje okolnih kolnih, pješačkih i zelenih površina, pristupa za vatrogasna vozila te izvođenje konstrukcije za sušenje vatrogasnih cijevi.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2023.-2025.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 1.605.000,00 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

**Projekt od strateškog značaja 37 (7): Uređenje centra naselja Omišalj**



**Nositelj projekta:** Općina Omišalj

**Kratki opis projekta:**

Projektom se planira uređenje centra naselja Omišalj, lociranog u sklopu zaštićene kulturno-povijesne cjeline Omišalj. Uređenje lokacije podrazumijeva uklanjanje postojećeg rotra i autobusne stanice te uređenja pješačko-kolne zone s kamenim popločenjem te kolnikom kojim će se vlasnicima nekretnina i interventnim vozilima omogućiti pristup staroj jezgri. Osim navedenog planira se i implementacija sustava za iznajmljivanje e-bicikala te punionica za električna vozila, kao i definiranje prometnog rješenja temeljem kojeg bi se provelo izmještanje postojeće autobusne stanice na prikladniju lokaciju. U sklopu projekta planira se i uređenje i revitalizacija zelenog parka lociranog pokraj novoformirane pješačko-kolne zone te uređenje manje sportsko-rekreativne zone. Površina zahvata iznosi okvirno 7.500 m<sup>2</sup>.

**Spremnost projekta:** Riješeni imovinsko-pravni odnosi. Idejno rješenje je u izradi.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2023.-2025.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 172.675,00 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

**Projekt od strateškog značaja 38 (26): Revitalizacija Veprinca**

**Nositelj projekta:** Grad Opatija

**Kratki opis projekta:**

Sveobuhvatni projekt revitalizacije Veprinca podrazumijeva uređenje područja centra naselja Veprinac s ciljem povećanja kvalitete života lokalnog stanovništva, ali i stvaranju novih turističkih sadržaja. Projektom je planira uređenje novih javnih površina u obliku trga i raznolikih zelenih površina, konkretno:

- Izvođenje nove javne rasvjete i opremanje zone kamerama, klupama i informativno-edukativnim pločama;
- Uređenje pristupne ceste i potpornog zida;
- Uređenje dodatnih parkirališnih površina;
- Uređenje površine ispred glavnog ulaza u Društveni dom te sadržajno opremanje trga;
- Sanacija javnih šterni;
- Uređenje multifunkcionalnog otvorenog prostora s dječjim igralištem;
- Izgradnju e-punionica za automobile i bicikle;
- Ozelenjavanje zelenih površina.

Projektom će biti revitalizirana zona s naglaskom na prometnu regulaciju i povećanje sigurnosti u prometu, stvaranje vizualnog identiteta mjesta te uređenje i opremanje svih navedenih površina prema stvarnim potrebama Veprinca i njegovih stanovnika.

**Spremnost projekta:** Izrađeno idejno rješenje. Glavni projekt je u izradi.

**Planirano trajanje projekta:** 24 mjeseca (2024.-2025.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 929.121,32 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

**Poseban cilj 3.4. (PC 3.4.) Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja**

**Projekt od strateškog značaja 39 (16): Pilot projekt Trsat:Dvorana Mladosti i Oš Trsat**

**Nositelj projekta:** Grad Rijeka

**Kratki opis projekta:**

Pilot projekt Trsat - Dvorana Mladosti i Osnovna škola Trsat na razini gradske četvrti podrazumijeva integriranu provedbu mjera energetske učinkovitosti, mjera razvoja zelene infrastrukture te mjere održive urbane mobilnosti. Projektom će biti obuhvaćena dva objekta s okolnim javnim površinama i okolišem u okviru kojih će biti provedene aktivnosti s ciljem stvaranja energetske učinkovite i zelene gradske četvrti, kako slijedi:

Dvorana mladosti: obnova vanjske ovojnice; toplinska izolacija, zamjena vanjske stolarije; rekonstrukcija toplinske podstanice; zamjena sustava hlađenja i ventilacije; unapređenje sustava za smanjenje potrošnje vode; intervencije za

osiguranje elemenata pristupačnosti građevine osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću; uređenje javne površine kao igrališta za padel i uličnu košarku; opremanje eksterijera s elementima za igru i rekreaciju; postavljanje pametne klupe, modernizacija javne rasvjete; izgradnja 3 punionice za električne automobile.

OŠ Trsat: uređenje neposrednog okoliša zgrade i senzornog vrta za edukaciju i relaksaciju učenika, u površini cca 1.100m<sup>2</sup>

**Spremnost projekta:** Projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena.

**Planirano trajanje projekta:** 36 mjeseci (2025.-2026.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 7.995.222,00 €

**Planirani izvori financiranja:** lokalni proračun, ITU mehanizam

### Poseban cilj 3.3. (PC 3.4.) Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje

#### Projekt od strateškog značaja 40 (19): Obnova toplinarstva Grada Rijeke - faziranje

**Nositelj projekta:** Energo d.o.o.

#### **Kratki opis projekta:**

Projektom je planiran nastavak projekta ulaganja u povećanje energetske učinkovitosti toplinskog sustava i pouzdanosti opskrbe toplinskom energijom na području Grada Rijeke ulaganjem u modernizaciju proizvodnih pogona (toplana) i distribucijske mreže uz postupan prelazak na energetski učinkovit sustav centraliziranog grijanja, započetog u proteklom razdoblju 2014.-2020.

**Spremnost projekta:** /

**Planirano trajanje projekta:** 12 mjeseci (2023.)

**Ukupna procijenjena vrijednost projekta:** 2.292.329,00 €

**Planirani izvori financiranja:** javna poduzeća, ITU mehanizam

## 11. Indikativni financijski plan

**Tablica 7:** Indikativni financijski plan provedbe Prioriteta 1. Identitet i ljudi - ključ razvoja

Prioritet 1 SRUA: Identitet i ljudi - ključ razvoja		Posebni cilj 1.1: Osnajena osnovna društvena područja		Posebni cilj 1.2: Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga			Posebni cilj 1.3: Društveni život za sve generacije		
<b>STRATEŠKI CILJEVI NRS-a</b> SC.2. Obrazovani i zaposleni ljudi; SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život									
<b>POKAZATELJI UČINKA NRS-a</b> Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj); Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti; Očekivani broj godina zdravog života									
POSEBNI CILJEVI	POKAZATELJI ISHODA	FINANCIJSKI PLAN 2021.	FINANCIJSKI PLAN 2022.	FINANCIJSKI PLAN 2023.	FINANCIJSKI PLAN 2024.	FINANCIJSKI PLAN 2025.	FINANCIJSKI PLAN 2026.	FINANCIJSKI PLAN 2027.	UKUPNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU POSEBNOG CILJA
<i>Posebni cilj 1.1: Osnajena osnovna društvena područja</i>	<i>Pokazatelj ishoda 1.1.</i>	0,00	0,00	6.834.122,72	13.057.242,29	13.078.449,28	1.921.290,16	1.592.779,40	36.483.883,85
<i>Posebni cilj 1.2: Funkcionalna mreža zdravstvenih i socijalnih usluga</i>	<i>Pokazatelj ishoda 1.2.</i>	0,00	16.333,00	26.281.783,93	42.956.449,59	32.131.841,62	31.501.241,44	29.372.120,12	162.259.769,70
<i>Posebni cilj 1.3: Društveni život za sve generacije</i>	<i>Pokazatelj ishoda 1.3.</i>	0,00	661.799,00	21.035.485,80	108.364.238,22	185.318.647,41	154.779.907,98	92.428.516,71	562.588.595,12
INDIKATIVNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU SRUA PO GODINAMA		0,00	678.132,00	54.151.392,45	164.377.930,10	230.528.938,31	188.202.439,58	123.393.416,23	761.322.248,67
PLANIRANI IZVORI FINANCIRANJA	DRŽAVNI PRORAČUN	0,00	0,00	0,00	13.646.941,54	748.682,94	471.310,35	150.000,00	/
	FONDOVI EU / ZAJMOVI/ POMOĆI/ OSTALO	0,00	678.132,00	54.151.392,45	150.730.988,56	229.780.255,37	187.731.129,23	123.243.416,23	/

*Izvor: Akcijski plan, izrada autora*

**Tablica 8:** Indikativni financijski plan provedbe Prioriteta 2. Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja

Prioritet 2 SRUA: Dinamično gospodarstvo - nositelj razvoja		Posebni cilj 2.1: Podupiranje transformacije gospodarstva		Posebni cilj 2.2: Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora			Posebni cilj 2.3: Stvaranje jedinstvene turističke ponude		
<b>STRATEŠKI CILJEVI</b> SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo									
<b>POKAZATELJI UČINKA NRS-a</b> Vrijednost izvoza roba i usluga u % BDP-a; Udio ukupnih izdataka za istraživanje i razvoj (GERD) u BDP-u; Indeks globalne konkurentnosti (GCI)									
POSEBNI CILJEVI	POKAZATELJI ISHODA	FINANCIJSKI PLAN 2021.	FINANCIJSKI PLAN 2022.	FINANCIJSKI PLAN 2023.	FINANCIJSKI PLAN 2024.	FINANCIJSKI PLAN 2025.	FINANCIJSKI PLAN 2026.	FINANCIJSKI PLAN 2027.	UKUPNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU POSEBNOG CILJA
<i>Posebni cilj 2.1: Podupiranje transformacije gospodarstva</i>	<i>Pokazatelj ishoda 2.1.</i>	0,00	0,00	227.221,33	359.952,94	11.976.624,05	2.123.705,88	0,00	14.687.504,20
<i>Posebni cilj 2.2: Jačanje sinergije javnog i privatnog sektora</i>	<i>Pokazatelj ishoda 2.2.</i>	0,00	66.600,00	529.278,97	10.857.276,34	11.885.411,45	4.792.231,45	4.540.666,00	32.671.464,21
<i>Posebni cilj 2.3: Stvaranje jedinstvene turističke ponude</i>	<i>Pokazatelj ishoda 2.3.</i>	0,00	34.000,00	1.767.850,67	5.149.955,82	8.259.925,67	9.670.611,22	4.264.922,48	29.147.265,86
INDIKATIVNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU SRUA PO GODINAMA		0,00	100.600,00	2.524.350,97	16.367.185,10	32.121.961,17	16.586.548,55	8.805.588,49	76.506.234,27
PLANIRANI IZVORI FINANCIRANJA	DRŽAVNI PRORAČUN	0,00	0,00	0,00	24.887,18	47.792,41	53.334,88	50.000,00	/
	FONDOVI EU / ZAJMOVI/ POMOĆI/ OSTALO	0,00	0,00	2.524.350,97	16.342.297,92	32.074.168,76	16.533.213,67	8.755.588,49	/

*Izvor: Akcijski plan, izrada autora*

**Tablica 7:** Indikativni financijski plan provedbe Prioriteta 3. Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja

Prioritet 3 SRUA: Zeleno-plavi prostor - budućnost razvoja		Posebni cilj 3.1: Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa	Posebni cilj 3.2: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja	Posebni cilj 3.3: Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje	Posebni cilj 3.4: Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja				
<b>STRATEŠKI CILJEVI</b> SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost; SC 10. Održiva mobilnost; SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva									
<b>POKAZATELJI UČINKA NRS-a</b> Emisije stakleničkih plinova (bazna godina – 1990.); Indeks globalne konkurentnosti (GCI), komponentna “Infrastruktura”; DESI indeks gospodarske i društvene digitalizacije; Stopa recikliranja komunalnog otpada; Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije									
POSEBNI CILJEVI	POKAZATELJI ISHODA	FINANCIJSKI PLAN 2021.	FINANCIJSKI PLAN 2022.	FINANCIJSKI PLAN 2023.	FINANCIJSKI PLAN 2024.	FINANCIJSKI PLAN 2025.	FINANCIJSKI PLAN 2026.	FINANCIJSKI PLAN 2027.	UKUPNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU POSEBNOG CILJA
Posebni cilj 3.1: Planiran prostorni razvoj i očuvanje prirodnih resursa	Pokazatelj ishoda 3.1.	0,00	0,00	100.000,00	3.431.022,93	1.972.073,47	2.998.794,03	3.900.674,63	12.402.565,06
Posebni cilj 3.2: Prometna i digitalna povezanost u funkciji društveno-gospodarskog razvoja	Pokazatelj ishoda 3.2.	0,00	93.333,00	1.434.197,24	9.955.948,73	15.998.523,36	20.072.441,61	12.112.369,13	59.666.813,07
Posebni cilj 3.3.: Cjelovita komunalna infrastruktura i uređeno urbano okruženje	Pokazatelj ishoda 3.3.	0,00	10.000,00	3.038.396,14	3.643.073,86	4.231.072,57	3.030.869,54	515.662,33	14.469.074,44
Posebni cilj 3.4.: Zelena infrastruktura kao osnova urbanog razvoja	Pokazatelj ishoda 3.4.	0,00	25.000,00	1.537.301,58	1.852.877,01	3.071.232,74	4.800.542,58	4.744.075,86	16.031.029,77
INDIKATIVNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU SRUA PO GODINAMA		0,00	128.333,00	6.109.894,96	18.882.992,53	25.272.902,14	30.902.647,76	21.272.781,98	102.569.482,34
PLANIRANI IZVORI FINANCIRANJA	DRŽAVNI PRORAČUN	0,00	0,00	0,00	100.000,00	146.456,07	46.456,07	0,00	/
	FONDOVI EU / ZAJMOVI/ POMOĆI/ OSTALO	0,00	0,00	6.109.894,96	18.782.992,53	25.126.446,07	30.856.191,69	21.272.781,98	/

Izvor: Akcijski plan, izrada autora

## 12. Okvir za praćenje i vrednovanje

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Rijeka za razdoblje 2021.-2027. predstavlja okvir za planiranje razvoja Urbane aglomeracije Rijeka do kraja 2027. godine. Ovaj akt strateškog planiranja usklađen je sa svim hijerarhijski nadležnim aktima na županijskoj, nacionalnoj i EU razini te pridonosi ispunjenju vizija i ciljeva opisanih u tim dokumentima.

Praćenje, vrednovanje i izvještavanje o provedbi SRUA važan je dio u procesu strateškog planiranja. Praćenje provedbe SRUA obuhvatit će proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima će se sustavno pratiti uspješnost provedbe ciljeva i mjera navedenih unutar dokumenta. Kontinuirano će se izvještavati o provedbi radi pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim dionicima u razvoju urbanog područja.

### ***Izveštavanje o provedbi SRUA***

Sukladno Smjernicama, za provedbu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. kao i izvještavanje o istoj odgovoran je Grad Rijeka kao nositelj izrade dokumenta i grad središte UA. Grad će, jednom godišnje, nakon dobivanja pozitivnog mišljenja Koordinacijskog vijeća, izvješće o provedbi SRUA podnositi Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU, najkasnije do 31. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu, kako je propisano člankom 49. stavkom 4. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske. Izvješće će biti izrađeno temeljem uputa Ministarstva. Dodatno, Grad Rijeka će na svojim internetskim stranicama, sukladno odredbama propisa koji uređuje pravo na pristup informacijama, objavljivati podatke i godišnja izvješća o provedbi SRUA.

### ***Postupak i metodologija vrednovanja***

Prema članku 48. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, planski dokumenti politike regionalnoga razvoja moraju proći postupak vrednovanja tijekom izrade, tijekom provedbe te nakon provedbe.

- Vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje) - provodi se tijekom izrade planskog dokumenta; osigurava relevantnost i koherentnost dokumenta, a zaključci se integriraju u dokument tijekom izrade; usmjereno je na analizu snaga, slabosti i razvojnog potencijala te pružanje prosudbe o razvojnim pitanjima, strategiji i ciljevima te koherentnosti u odnosu na nadređene politike; pruža potrebnu osnovu za praćenje i buduće vrednovanje, osiguravanjem jasnih i mjerljivih ciljeva te pokazatelja za praćenje ostvarenja ciljeva,
- Vrednovanje tijekom provedbe - provodi se tijekom provedbe planskog dokumenta; nositelji provedbe dokumenta mogu samostalno odlučivati što će se vrednovati i kada; upravljački alat kojim se pomaže izvedba dokumenata; pomaže donositeljima odluka da tijekom provedbe utvrde nedostatke u provedbi dokumenta,
- Vrednovanje nakon provedbe - provodi se po završetku provedbe planskog dokumenta; sažeto ponavljanje i ocjenjivanje cjelokupnog učinka planskog dokumenta odnosno djelotvornost i učinkovitost istog.

Detaljan postupak i metodologija vrednovanja politike regionalnoga razvoja uređen je Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/2015) u skladu s kojim se provodi i postupak vrednovanja SRUA.

Postupak vrednovanja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. pokrenuo je gradonačelnik Grada Rijeke donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. te definiranjem plana vrednovanja, od 14. studenog 2022. godine. Nadalje, donošenjem Odluke o osnivanju i imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije razvoja Urbane aglomeracije Rijeka 2021.-2027. od 23. studenog 2022. Godine ("Službene novine Grada Rijeke" broj 15/22), uspostavljena je Upravljačka skupina koja se sastoji od četrnaest članova, predstavnika institucija u istim ili srodnim područjima koja su predmet vrednovanja. Istom odlukom definirane su i zadaće Upravljačke skupine. Svrha Upravljačke skupine je analiza svih aspekata vrednovanja, od pripreme vrednovanja do završnog izvještaja o provedenom vrednovanju.

Grad Rijeka će, sukladno propisanoj obavezi, na svojim internetskim stranicama objaviti završni izvještaj o provedenom vrednovanju.

### 13. Prilozi

Prilog 1. Analiza stanja

Prilog 2. SWOT analiza

Prilog 3. Sažetak rezultata prethodnog vrednovanja

Prilog 4. Sažetak provedenog postupka savjetovanja s javnošću

Prilog 5. Odluka o osnivanju Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.-2027. godine (KLASA: 024-02/22-01/34-15; URBROJ: 2170-1-15-00-22-1)

Prilog 6. Izvještaji o provedenom konzultacijskom procesu

Prilog 7. Odluka o osnivanju Koordinacijskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka za financijsko razdoblje 2021.- 2027. godine (KLASA: 024-02/22-01/10-10; URBROJ: 2170-1-15-00-22-1)

Prilog 8. SPUO dokumentacija









Tablica T-3: Strateški projekti

Redni broj projekta	Naziv projekta	Numerički kod u SRUP-u*	Status projekta**	Krajnji projekat	Ukupna vrijednost projekta u HRK-u	Lokacije projekta	Dizajni provedeni	Zajamčeni prihodi	Izvori financiranja projekta (godina n = 2023. godina)					Ostali izvori	Sveukupno	Dizajni provedeni	Zajamčeni prihodi	Izvori financiranja projekta (2021-2027.)			Ostali izvori	Sveukupno	Financ. izvan SRUP-a		
									Lokalni proračun	Pomoći Europske unije	Ukupno	Ukupno	Ukupno					Ukupno	Ukupno	Ukupno				Ukupno	Ukupno
1	Rehabilitacija Franjevačkog kalnata u Baku	2.3.2	3	Grad Bakar	3.970.500,00	Grad Bakar	0,00	0,00	80.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	80.500,00	0,00	0,00	970.500,00	3.000.000,00	3.000.000,00	0,00	0,00	3.970.500,00	76,96%		
2	Vatrogasni dom Hrašje	3.3.2	3	Grad Bakar	1.605.000,00	Grad Bakar	0,00	0,00	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00	0,00	0,00	605.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	0,00	1.605.000,00	92,71%		
3	Kuća istarskih plemića	2.3.2	2	Općina Kostrena	983.476,00	Općina Kostrena	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	147.923,95	835.552,05	835.552,05	0,00	0,00	983.476,00	85,00%		
4	Plaća prilagodna osobama s invaliditetom	3.1.1	1	Općina Kostrena	1.327.228,00	Općina Kostrena	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	385.445,00	1.061.783,00	1.061.783,00	0,00	0,00	1.327.228,00	80,00%		
5	Vikarski aparti društveni dom Žužnica	1.3.2	2	Općina Kostrena	1.327.228,00	Općina Kostrena	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	199.994,20	1.128.143,80	1.128.143,80	0,00	0,00	1.327.228,00	85,00%		
6	Dom za starije i nemodne osobe	1.2.1	1	Općina Kostrena	16.590.350,00	Općina Kostrena	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15.272.280,00	1.659.035,00	1.659.035,00	0,00	0,00	16.590.350,00	0,00%		
7	Urednja centra naselja Omišalj	3.3.1	2	Općina Omišalj	172.675,00	Općina Omišalj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37.675,00	135.000,00	135.000,00	0,00	0,00	172.675,00	78,18%		
8	Rekonstrukcija društvenog doma u Podklavcu	1.3.3	1	Općina Jelenje	281.905,77	Općina Jelenje	39.816,84	0,00	1.327,23	230.073,39	230.073,39	0,00	0,00	0,00	272.117,48	39.816,84	0,00	11.115,54	230.073,39	230.073,39	0,00	0,00	281.905,77	81,93%	
9	Posvećenici inkubator Jelenje	2.1.1	2	Općina Jelenje	688.034,00	Općina Jelenje	0,00	6.371,00	5.574,00	119.305,00	119.305,00	0,00	0,00	0,00	131.250,00	0,00	6.371,00	96.634,24	584.820,75	584.820,75	0,00	0,00	688.034,00	85,00%	
10	Kućarska zajednica Jelenje	1.2.1	2	Općina Jelenje	974.673,84	Općina Jelenje	0,00	13.272,00	10.000,00	27.162,00	27.162,00	0,00	0,00	0,00	66.434,00	39.816,84	13.468,03	92.911,20	638.387,57	638.387,57	0,00	0,00	974.673,84	86,00%	
11	Ulaganje u Radnu zonu Žagor	2.1.1	2	Grad Kastav	1.990.974,23	Grad Kastav	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	298.946,14	1.692.028,11	1.692.028,11	0,00	0,00	1.990.974,23	85,00%		
12	Multimedijalni centar kulture	1.3.1	2	Grad Kastav	10.618.528,34	Grad Kastav	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.592.770,48	9.025.740,86	9.025.740,86	0,00	0,00	10.618.528,34	85,00%		
13	Kulturni centar Hrašje	3.3.2	2	Grad Kastav	9.954.871,25	Grad Kastav	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.461.840,55	8.461.840,55	8.461.840,55	0,00	0,00	9.954.871,25	85,00%		
14	Općina u očuvanje baštine - rekonstrukcija gradskih baština	2.3.2	2	Grad Kastav	2.654.632,39	Grad Kastav	0,00	6.636,58	15.273,16	112.821,67	112.821,67	0,00	0,00	0,00	132.731,67	0,00	6.636,58	361.958,27	2.256.437,48	2.256.437,48	0,00	0,00	2.654.632,39	85,00%	
15	Ispravnici područna škole Redarst	1.1.1	3	Grad Kastav	8.229.360,28	Grad Kastav	0,00	66.365,81	96.365,81	132.731,62	132.731,62	0,00	0,00	0,00	285.463,24	0,00	199.007,43	1.128.218,75	6.922.044,06	6.922.044,06	0,00	0,00	8.229.360,28	85,00%	
16	Plak projekt Trsat-Drovnica Maribor i OŠ Trsat	3.4.1	2	Grad Rijeka	7.995.222,00	Grad Rijeka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.199.283,20	6.795.938,80	6.795.938,80	0,00	0,00	7.995.222,00	85,00%		
17	Export Divo	2.2.1	2	Grad Rijeka	15.000.000,00	Grad Rijeka	0,00	0,00	15.000,00	85.000,00	85.000,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	0,00	0,00	12.750.000,00	12.750.000,00	12.750.000,00	0,00	0,00	15.000.000,00	85,00%	
18	Jadranje sustava javnog prijevoza II	3.2.3	2	KD Autotraj	10.850.000,00	KA Rijeka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.222.500,00	2.222.500,00	2.222.500,00	1.627.500,00	0,00	10.850.000,00	85,00%	
19	Obnova športstana Grada Rijeka	3.3.2	1	Energy d.o.o.	2.292.329,00	Grad Rijeka	0,00	0,00	0,00	1.798.561,00	1.798.561,00	0,00	0,00	0,00	493.768,00	2.292.329,00	0,00	0,00	1.798.561,00	1.798.561,00	1.798.561,00	0,00	0,00	2.292.329,00	74,46%
20	Urednja jekabinskih i očkabinskih staza i šetnica	3.2.3	2	Općina M. Draga	2.256.437,00	Općina M. Draga	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	92.912,14	371.648,83	1.791.876,83	1.791.876,83	0,00	0,00	2.256.437,00	77,41%	
21	Rekonstrukcija kulturne zgrade	2.3.2	2	Općina Čavle	1.128.218,75	Općina Čavle	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74.074,47	74.074,47	980.180,81	980.180,81	0,00	0,00	1.128.218,75	86,88%	
22	Čuvanje kule	2.3.2	2	Općina Čavle	666.976,38	Općina Čavle	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100.946,48	566.029,90	566.029,90	0,00	0,00	666.976,38	85,00%		
23	Ispravnici kulturne zgrade u zoni poslovne namjene K1 Centar	2.1.1	1	Općina Čavle	608.534,89	Općina Čavle	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45.640,00	517.253,96	517.253,96	0,00	0,00	608.534,89	85,00%		
24	Razvidni u parkingu Angelina	2.3.2	1	Grad Opuzla	3.285.107,51	Grad Opuzla	0,00	0,00	0,00	418.851,21	418.851,21	73.914,92	0,00	492.766,13	0,00	0,00	0,00	2.792.341,39	2.792.341,39	2.792.341,39	492.766,12	0,00	3.285.107,51	85,00%	
25	Ispravnici autobusnog terminala	3.2.3	2	Grad Opuzla	7.034.775,88	Grad Opuzla	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23.991,68	0,00	0,00	5.977.833,82	5.977.833,82	1.056.941,88	0,00	0,00	7.034.775,88	84,98%		
26	Rekonstrukcija Vepreva	3.3.1	2	Grad Opuzla	929.121,32	Grad Opuzla	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	139.368,20	789.753,12	789.753,12	0,00	0,00	929.121,32	85,00%		
27	Klasičističke staze	3.2.3	2	Općina Klana	112.821,67	Općina Klana	0,00	0,00	6.636,58	0,00	0,00	0,00	0,00	6.636,58	0,00	0,00	13.273,16	33.162,90	66.365,81	66.365,81	0,00	0,00	112.821,67	85,00%	
28	Čisto - zaštita i uređenje stalnog podružja	3.1.1	2	Grad Kraljevica	2.830.000,00	Grad Kraljevica	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00	40.000,00	155.850,00	2.434.150,00	2.434.150,00	0,00	0,00	2.830.000,00	85,00%
29	Rehabilitacija osnovne škole grad Zrinac u Kraljevici	2.3.2	2	Grad Kraljevica	1.495.000,00	Grad Kraljevica	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100.000,00	20.000,00	104.000,00	1.270.750,00	1.270.750,00	0,00	0,00	1.495.000,00	85,00%
30	IT Baza Zrno	2.1.1	2	Općina Lovran	1.031.324,68	Općina Lovran	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	354.689,70	676.634,98	676.634,98	0,00	0,00	1.031.324,68	85,00%	
31	Lungo mare ZD	3.1.1	2	Općina Lovran	3.446.849,84	Općina Lovran	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	520.942,47	2.946.907,37	2.946.907,37	0,00	0,00	3.446.849,84	85,00%		
32	Centar Hraugar	1.3.3	2	Općina Matulji	2.739.634,99	Općina Matulji	0,00	0,00	0,00	79.635,00	79.635,00	0,00	0,00	0,00	79.635,00	0,00	0,00	410.945,25	2.328.689,74	2.328.689,74	0,00	0,00	2.739.634,99	85,00%	
33	Dnevni boravak Matulji	1.2.1	1	Općina Matulji	2.000.000,00	Općina Matulji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	300.000,00	1.700.000,00	1.700.000,00	0,00	0,00	2.000.000,00	85,00%		
34	Novi centar Općina Vilkovo	1.3.3	2	Općina Vilkovo	11.282.187,43	Općina Vilkovo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.692.328,12	9.889.859,31	9.889.859,31	0,00	0,00	11.282.187,43	85,00%		
35	Uspostava parkirišne sustava	3.2.3	2	Općina Vilkovo	3.138.290,41	Općina Vilkovo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	497.743,56	2.630.546,85	2.630.546,85	0,00	0,00	3.138.290,41	85,00%		
36	Palukovna doručna Hlaštjan	1.3.2	2	Općina Vilkovo	6.636.580,83	Općina Vilkovo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	995.487,12	5.641.093,70	5.641.093,70	0,00	0,00	6.636.580,83	85,00%		
37	Zabavna dvorana centar	1.2.1	2	Općina Vilkovo	5.043.801,57	Općina Vilkovo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	332.731,62	4.973.743,56	4.973.743,56	1.780.815,90	2.632.510,48	0,00	5.043.801,57	95,31%	
38	Društveno-kulturni centar Općina Vilkovo	1.3.1	2	Općina Vilkovo	7.963.807,00	Općina Vilkovo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.194.634,56	6.769.172,44	6.769.172,44	0,00	0,00	7.963.807,00	85,00%	
39	Prezentacijski centar nemanjine kulturne baštine	2.3.2	1	Općina Vilkovo	2.946.841,88	Općina Vilkovo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	441.996,28	2.504.845,60	2.504.845,60	0,00	0,00	2.946.841,88	85,00%		